

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
พิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
พิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ ได้พิจารณาการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ
ของนางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ

.....
(อาจารย์ ดร.จิระพร ชะโน)

ประธานกรรมการ
(กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(ผศ.ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ)

.....
(อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์)

กรรมการ
(อาจารย์บัณฑิตศึกษาภายนอกภาควิชา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้ได้รับการศึกษาชั้นคว่ำอึสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ์)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ศ.ดร.ปรีชา ประเทพา)
ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาในการให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต อาจารย์ ดร.จิระพร ชะโน ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้คำแนะนำด้วยความรักและความเมตตาต่อศิษย์เสมอมา

ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมรุ่น พ.24 หลักสูตรและการสอน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ให้ตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณครูโสภภาพร เสนีย์โสธ คณครุจรรรยา แก้วสองเมือง คุณครูกันต์กมล จำนงค์ศาสตร์ และคุณครูกิตติ กุลธนานพเดช ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และให้คำแนะนำ ในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายคณิต ศีลาอ่อน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมเทศบาล ๖ นครอุดรธานี คณะครูและนักเรียน โรงเรียนมัธยมเทศบาล ๖ นครอุดรธานี สำนักการศึกษา เทศบาลนครอุดรธานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าจนสำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ด.ต.พุทธพงษ์ โพธิ์ศรี และขอขอบใจ ด.ญ.สปีณย์นา โพธิ์ศรี และด.ช.พศวีร์ โพธิ์ศรี ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดาและบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

พิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคนธ์
ปริญญา	กศ.ม. สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA ก่อนเรียนและหลังเรียน และ3) เพื่อศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.63 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.77 และ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ แบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.52 ถึง 0.73 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.64 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน t-test Dependent Samples

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.88/84.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับ ดีมาก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	10
ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligence)	13
ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Theory of Constructivism)	35
ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning)	37
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	42
ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	47
ทักษะการคิดวิเคราะห์	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
งานวิจัยในประเทศ	58
งานวิจัยต่างประเทศ	62
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	67
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	67
ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	87
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อีเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกณฑ์ 80/80	95
ตอนที่ 2 ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อีเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน	98
ตอนที่ 3 ศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อีเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	101
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	104
สรุปผล	104
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	118
ภาคผนวก ก แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1119
ภาคผนวก ข แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแสดงผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับผู้มีประสบการณ์	141
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	146
ภาคผนวก ง แบบประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์	156
ภาคผนวก จ คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	165
ภาคผนวก ฉ ผลงานของนักเรียน	182
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์	192
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	198

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	วิธีการส่งเสริมความสามารถทางปัญญาแต่ละด้าน	24
2	กำหนดการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา	68
3	วิเคราะห์โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA	69
4	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ และตัวชี้วัด ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	81
5	แสดงจำนวนข้อสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตรงตามพฤติกรรมตัวชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์	85
6	แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design	86
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละจากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน ใบงาน และแบบทดสอบย่อย	95
8	คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนและประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ (E ₂)	96
9	ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	98
10	แสดงคะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	100
11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยร้อยละ และระดับความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA	101
12	วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ	166
13	วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบ กับนิยามศัพท์เฉพาะ (IC) ของผู้เชี่ยวชาญ	168
14	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B-INDEX) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าเกณฑ์	170
15	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าเกณฑ์	171

16	คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน การสังเกตพฤติกรรม ใบงานและแบบทดสอบย่อย คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	172
----	--	-----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 มีแนวคิดในการพัฒนา คือยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกมิติ โดยมีการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและใช้หลักความพอประมาณให้เกิดความสมดุล เตรียมระบบภูมิคุ้มกันด้านการศึกษา มีการพัฒนาคนเพื่อเสริมสร้างทุนทางปัญญาอย่างยั่งยืน มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา และแหล่งเรียนรู้ ได้มีการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ หลากหลายมากขึ้น มีการสังเคราะห์บทเรียนจากการปฏิบัติจริง นำมาจัดระบบฐานข้อมูล เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ มีการพัฒนาหลักสูตรทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและมหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และตามศักยภาพนอกจากนี้มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยที่ผู้เกี่ยวข้อง จะต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์กับการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมปี 2545 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์

ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 มาตรา 37 เน้นการบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา คำนึงถึงระดับขั้นของการศึกษาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน เพื่อใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน เพื่อใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดง ความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ สาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม เพื่อให้เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 9)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประเมินว่าในปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์จำนวนนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนยังไม่ได้ยังพบอยู่ในหลายพื้นที่ และผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จ จากการประเมินคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ (NT) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในแต่ละช่วงชั้นอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับการประเมินผล ระดับสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี สังกัด สำนักการศึกษา เทศบาลนครอุดรธานี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเฉลี่ยร้อยละ 71.05 ซึ่งเห็นว่า ผลการเรียนยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ เนื่องจากทางโรงเรียนกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ระดับร้อยละ 80 และเมื่อพิจารณาสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าสาระอื่น การเรียนวรรณคดี มีปัญหาและอุปสรรคมาก ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเรียนวรรณคดี นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาของคำประพันธ์ ขาดการคิดวิเคราะห์ จึงทำให้การเรียนขาดประสิทธิภาพ สื่อความหมายไม่เข้าใจ ถือว่าเป็นการทำลายภาษาอันเป็นวัฒนธรรมของชาติ

ด้วยสาเหตุที่เกิดปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่บรรลุจุดประสงค์ (โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. 2554)

จากผลการประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 ในปีการศึกษา 2553 มีผลการประเมิน อยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2553 : 29) ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ และผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องจากครูจัดกิจกรรมและรูปแบบการสอนไม่น่าสนใจ ไม่หลากหลาย ไม่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่เน้นกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ขาดการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม กิจกรรมไม่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านพุทธิปัญญารอบด้าน เครื่องมือ วัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างไม่ได้มาตรฐาน การวัดและประเมินผลไม่มีความหลากหลาย และไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ขาดทักษะการคิด การพูดหรือเขียนอธิบาย ไม่มีเหตุผลในการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่าหลังจากเรียนจบแล้ว นักเรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ด้วยตนเอง นักเรียนลืมนเนื้อหาที่เรียน นักเรียน ขาดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน อันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คุณภาพการศึกษา (NT) ต่ำซึ่งประเด็นสาเหตุปัญหาที่สำคัญ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ไม่หลากหลาย ไม่ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน และไม่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางปัญญา ของนักเรียนที่มีอย่างหลากหลาย

จากการศึกษางานวิจัยที่มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทธิปัญญา กลุ่มสาระภาษาไทย ของกาญจนา ไชยชาติ (2550 : 141) พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการประยุกต์ใช้ ทฤษฎีพุทธิปัญญา นักเรียนมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม อีกทั้งมีความก้าวหน้าในการเรียนและมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ เสรีรัตน์ อามาตย์ (2550 : 100 –101) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องอาหารดีมีคุณภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทธิปัญญา นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้น จากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ จันทรฉาย ปักเขตานัง (2550 : 88-89) พบว่า การเรียนโดยบูรณาการทฤษฎีพุทธิปัญญา ทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงาน กลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ ปิยรัตน์ รุ่งสาย (2552 : 78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ทฤษฎีพุทธิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

สูงกว่าก่อนเรียนและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี พหุปัญญาไปปรับปรุง ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ในทุกระดับชั้น การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ได้ประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการพัฒนาด้านทักษะการคิดจากสมองของมนุษย์เป็นสำคัญ

ทฤษฎีพหุปัญญาเป็นวิธีการสอนที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ (อารี สันทรวี. 2543 : 15) ทุกคนมีความรู้ ความสามารถในการที่จะเรียนรู้ และวิธีการที่แตกต่างกันออกไป สิ่งที่สำคัญ ครูต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่า เด็กแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ได้อย่างไร เพื่อที่ครูจะสามารถจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้นพหุปัญญาจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญ ที่จะทำให้ครูเปลี่ยนแปลงมุมมองในการมองเด็ก อันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ให้เด็ก นอกจากนี้ยังส่งผลให้เด็ก ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี และพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป (พีระ รัตนาจิตร และคณะ. 2544 : 9) (ทศนา แคมมณี. 2551 : 89-90) ฮาร์วาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner. 1993) ผู้บุกเบิก ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence) มีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีความสามารถหรือความฉลาดที่หลากหลาย จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งความสามารถทางพหุปัญญาของมนุษย์จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้ 1) ความสามารถด้านภาษา (Linguistic Intelligence) มีความสามารถในการใช้ภาษา ในการพูด การอ่าน และการเขียน การจับใจความได้ดี และสื่อสารได้ชัดเจน 2) ความสามารถด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Mathematical Intelligence) มีความสามารถในการใช้ตัวเลข การคิดคาดการณ์ จำแนกหมวดหมู่ คิดคำนวณ สร้างและหารูปแบบ คิดแก้ปัญหา คิดที่เป็นเหตุเป็นผล 3) ความสามารถด้านภาพมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) มีความสามารถในการมองเห็นพื้นที่ที่มีความไวต่อสี เส้น รูปร่าง เนื้อที่ แปลข้อความหรือเนื้อหาเป็นภาพ มีจินตนาการสร้าง/จำลอง ภาพ 3 มิติของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ 4) ความสามารถด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว (Kinesthetic Intelligence) ความสามารถในการใช้ร่างกายแสดงความรู้สึกนึกคิด มีทักษะทางกาย ความคล่องแคล่ว แข็งแรง รวดเร็ว ยืดหยุ่น ประณีตและมีความไวทางประสาทสัมผัส 5) ความสามารถดนตรี (Musical Intelligence) มีความไวในเรื่องจังหวะ ทำนอง เสียง จำและเข้าใจดนตรีได้ง่าย 6) ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) มีความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิดและเจตนาของผู้อื่น มีความไวในการสังเกต น้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ให้ความสำคัญกับผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ และมีความสามารถในการสื่อสารการลดความขัดแย้ง 7) ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) มีความสามารถในการรู้จักตนเอง เข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิดของตนเอง ควบคุมตนเองได้ทั้งกายและจิต มีเป้าหมายที่ตนสนใจอย่างสร้างสรรค์ 8) ความสามารถด้านความเข้าใจสภาพธรรมชาติ (Natural

Intelligence) มีความสามารถในการรู้จักธรรมชาติของพืช และสัตว์ สามารถจำแนกประเภทของสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต การเข้าใจวงจรธรรมชาติและสามารถเรียนรู้ได้ในเรื่องธรรมชาติ

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เพื่อพัฒนาหุปัญญา เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความถนัด ความสามารถของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์และยังทำให้ครูค้นพบความถนัดและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ฉะนั้นครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด เปิดโอกาสให้นักเรียน แสดงความเก่งหรือความสามารถทั้งในและนอกห้องเรียนภายใต้การดูแล การกระตุ้น การให้คำแนะนำของผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยจะนำวิธีของปัญญาทั้ง 8 ด้านรวมเข้าด้วยกันอย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงถึงความเข้าใจในบทเรียน โดยการแสดงออกเป็นรูปธรรม นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ให้นเวลาให้นักเรียนได้คิดไตร่ตรองเพื่อสัมพันธ์ความรู้สึกของตนกับสิ่งของหรือเรื่องราวที่เรียน (อารี สันทรวี. 2543 : 49 - 50) อีกทั้ง การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง และเคารพในเอกลักษณ์ของผู้อื่น รวมทั้งเห็นคุณค่าและเรียนรู้ที่จะใช้ความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่นนี้ผู้เรียนก็จะเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ในขณะเดียวกันก็มีความเคารพผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล (ทศนา แคมมณี. 2548 : 89)

ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยตามหลักการของทฤษฎีหุปัญญาที่มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหุปัญญาของนักเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งใช้หุปัญญาด้านภาษาเป็นแกนและฝึกความสามารถ 8 ด้านของการ์ดเนอร์ เพื่อพัฒนาหุปัญญาด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความแตกต่างและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ผู้ศึกษาค้นคว้ามั่นใจว่าการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ ACACA จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นข้อสังเกตในการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนเรื่อง อิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน
3. นักเรียนที่เรียนเรื่อง อิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA ก่อนและหลังเรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้เต็มศักยภาพ สามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง อิเหนา สำหรับนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA รวมเวลา 12 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ถึง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

4. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน ให้มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ความสามารถด้านพหุปัญญาของตน มาปรับใช้ประกอบการทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติตามที่ปรากฏในบทเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์ โดยครูจัดสถานการณ์ สื่อและกิจกรรมใบงานที่เอื้อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึง ความสามารถ ทางปัญญาด้านต่าง ๆ ในลักษณะของการเรียนทั้งรายบุคคลและเป็นแบบกลุ่มย่อย โดยเลือกใช้ รูปแบบการสอนพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ของ “เยาวพา เดชะคุปต์” ได้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐาน ในการพัฒนาพหุปัญญาตามทฤษฎีของ “การ์ดเนอร์” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นศักยภาพ และความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมตามหลักการ 5 ชั้น โดยใช้อักษรย่อว่า ACACA ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ชั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active Learning) หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยใช้การเล่น เกม การค้นคว้า การปฏิบัติจริง การตอบคำถาม การแก้ไขปัญหา ฯลฯ หรือการเรียนรู้ตามสภาพจริง” (Authentic Learning)

1.2 ชั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation) หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น โดยการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น หรือจากการทำงานกลุ่ม

1.3 ชั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึก จากเนื้อหา กิจกรรมขณะที่เรียนว่า ทำอะไร กับใคร ที่ไหน และเกิดความรู้สึกอย่างไร

1.4 ชั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive) หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ในเนื้อหาที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

1.5 ชั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application) หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

2. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งได้มาจาก ค่าร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียน ใบงาน และแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งได้มาจาก ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น โดยเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4. ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแจกแจงองค์ประกอบของเหตุการณ์ สถานการณ์หรือข้อมูล โดยใช้เหตุผลอธิบายองค์ประกอบด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ และด้านหลักการ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ประกอบด้วย

4.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกว่าชิ้นใด ส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใดสำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่นและจุดประสงค์สำคัญ

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าส่วนใดสัมพันธ์กัน

4.3 การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การหาหลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligence)
3. ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Theory of Constructivism)
4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning)
5. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. ทักษะการคิดวิเคราะห์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กรมวิชาการ (2545 : 3-6) กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพิ่มประสบการณ์เป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสุนทรียภาพ โดยบันทึกเป็นวรรณคดีอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ให้สืบสาน คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยจึงมีความสำคัญจำเป็นที่คนไทยทุกคนจะต้องศึกษา และฝึกฝนจนเกิดทักษะเพื่อใช้ติดต่อระหว่างชนในชาติ ในที่นี้ยังได้ประมวลความสำคัญของภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เมื่อคนเรามีความคิดความรู้สึกมีอารมณ์ มีความ ต้องการ จึงต้องการที่จะถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก เราก็จะใช้ภาษาในการสื่อความหมายไปสู่คนอื่นได้โดยการพูด การเขียนรวมทั้งใช้ภาษา ทำความเข้าใจเรื่องราวด้านความคิด ความรู้สึก ความต้องการกับผู้อื่นได้ด้วย การฟัง การพูด การอ่านและการดู

2. ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่าของบรรพบุรุษ ได้บันทึกและบอกเล่าต่อ ๆ กันมา คนรุ่นหลังสามารถแสวงหาความรู้เหล่านั้นได้โดยการฟัง การอ่าน และการดูจากบุคคลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภาษาจะช่วยพัฒนาสติปัญญากระบวนการคิด การวิเคราะห์ การวิจารณ์ จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ ภาษายังเป็นเครื่องมือในการรับ และถ่ายทอด วัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์จากคนรุ่นก่อนและจากสังคม เพื่อปลูกฝัง และหล่อหลอมให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามที่สังคมคาดหวัง

3. ภาษาเป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ที่มีความสันติสุขนั้น สมาชิกมีความเข้าใจอันดีต่อกัน การใช้ภาษาสื่อความหมายให้ชัดเจนย่อมจะ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน เกิดความร่วมมือของคนในสังคม ไม่สร้างปัญหาและความแตกแยก ในสังคมและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติ สังคมจะเป็นปึกแผ่นมั่นคงและ มีความเจริญ คนในสังคมจะต้องมีความผูกพันต่อกันเป็นพวกพ้องเดียวกัน เพราะคนไทยมีภาษาไทย เป็นภาษาที่ยึดเหนี่ยวผูกพันให้เป็นเชื้อชาติเดียวกัน เกิดความเป็นเอกภาพของชาติเป็นพลัง ทำให้เกิดความปรองดองและร่วมมือกันที่จะพัฒนาชาติไทยให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

5. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือช่วยจรรโลงใจเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการได้รับความ จรรโลงใจ ในชีวิตอยู่เสมอ เช่น วัยเด็กก็ต้องการเสียงเท่กล่อม เมื่อโตขึ้นฟังเสียงเพลงฟังนิทาน นิยาย บทกวี บันเทิงคดี คำอวยพร สุภาพศต ฯลฯ ซึ่งผู้ประพันธ์ได้สรรถ้อยคำอันประณีต ไพเราะ และมีข้อคิดลึกซึ้งเป็นภาษาเรียงร้อยให้เกิดความจรรโลงใจแก่ผู้อ่านและผู้ฟัง การสอนภาษาไทย ในปัจจุบัน เปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิมไม่เน้นการอ่านออกเสียงได้เพียงอย่างเดียวแต่จะเน้น การสอน ภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและ ปัญหาของสังคม เน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นยังต้องสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิด ผู้เรียนที่มีความคิดจะต้องมี ประสบการณ์และประมวลค่ามากพอที่จะสร้างความคิดให้ลึกซึ้ง

คุณภาพของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 3) กล่าวถึง คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบช่วง ชั้นที่ 4 (ม.4-6) ไว้ดังนี้

1. อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น
2. เข้าใจวงคำศัพท์ที่กว้างขึ้น สำนวนและโวหารที่ลึกซึ้ง แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ ประเมินค่าคุณภาพงานที่อ่านอย่างมีเหตุผล
3. เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนทนาได้อย่างมีเหตุผล
4. เขียนเรียงความ ย่อความและจดหมาย เขียนอธิบาย ชี้แจง รายงาน เขียนแสดงความคิดเห็นแสดงการโต้แย้ง และเขียนเชิงสร้างสรรค์ เขียนบทความ เรื่องสั้น

5. สรุปความ จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วินิจฉัยข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู

6. รู้จักเลือกใช้ภาษาเรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต จัดลำดับความคิด ขึ้นตอนในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนในรูปแบบต่างๆ

7. พูดเสนอความรู้ ความคิด การวิเคราะห์และการประเมินเรื่องราวต่างๆ พูดเชิญอวยพรและพูดในโอกาสต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

8. เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการนำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย

9. ใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ โน้มน้าวใจ ปฏิเสธ เจรจาต่อรองด้วยภาษาและกิริยาท่าทางที่สุภาพ

10. ใช้ทักษะทางภาษาไทยในการแสวงหาความรู้ การทำงาน และใช้อย่างสร้างสรรค์เป็นประโยชน์

11. ใช้หลักการพินิจคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ให้เห็นคุณค่าและนำไปประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

12. แต่งภาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย ลิลิต

13. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและนำไปใช้กล่าวอ้างในการพูดและการเขียน

14. ร้องหรือถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านและบทกล่อมเด็ก

15. เข้าใจประวัติความเป็นมาของวรรณคดี

16. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด และมีนิสัยรักการอ่านการเขียน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 2) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ 5 มาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผู้ศึกษาค้นคว้าต้องการศึกษาและหาวิธีการที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนให้มากที่สุด

ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligence)

นักจิตวิทยาชาวฝรั่งเศส ชื่อ อัลเฟรด บิเนท์ และคณะ (พีระ รัตนวิจิตร. 2544 : 2) ได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับวัดผู้เรียนประถมศึกษาที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นผู้สอบตก เพื่อหาทางช่วยเหลือแก้ไข จากการพัฒนาเครื่องมือวัดนี้ทำให้เกิดแบบทดสอบเชาว์ปัญญาขึ้นครั้งแรกของโลกหลายปีต่อมาสหรัฐอเมริกาได้นำแบบทดสอบนี้ไปใช้ และได้สร้างแบบทดสอบเพิ่มเติมขึ้นแล้วนำไปใช้กันอย่างแพร่หลายดังเป็นที่รู้จักในปัจจุบันว่าแบบทดสอบ ไอคิว (IQ) ต่อมาหลังจากที่มีแบบทดสอบไอคิว (IQ) ฉบับแรกประมาณ 80 ปีได้มีนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ชื่อ ฮาร์วาร์ด การ์ดเนอร์ประกาศว่า พวกเราตีความหมายของคำว่าฉลาดหรือเชาว์ปัญญาหรือสติปัญญาแคบไปท่านได้เสนอไว้ในหนังสือชื่อ “ขอบเขตของจิต” เมื่อปี พ.ศ. 2526 ว่า ความฉลาดหรือเชาว์ปัญญาของมนุษย์มีอย่างน้อย 7 ด้านด้วยกัน โดยเรียกทฤษฎีนี้ว่า “ทฤษฎีพหุปัญญา” ทิศนา แคมมณี (2545 : 85) กล่าวว่า ผู้บุกเบิกทฤษฎีนี้คือ การ์ดเนอร์ (Gardner) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ในปี ค.ศ. 1983 หนังสือที่เขาได้เขียนชื่อ “The Frames of Mind : The Theory of Multiple Intelligence” ซึ่งได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง แนวคิดของเขาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเกี่ยวกับ “เชาว์ปัญญา” เป็นอย่างมากและกลายเป็นทฤษฎีที่กำลังมีอิทธิพลอย่างกว้างขวางต่อการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน ในปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับเชาว์ปัญญา (Intelligence) ที่มีมาแต่เดิมนั้น จำกัดอยู่ที่ความสามารถทางด้านภาษาความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ และการคิดเชิงตรรกะหรือเชิงเหตุผลเป็นหลักการวัดเชาว์ปัญญาของผู้เรียนจะวัดจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทางสติปัญญาซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบความสามารถทั้ง 2 ด้าน ดังกล่าว คะแนนจากการวัดเชาว์ปัญญาจะเป็นตัวกำหนดเชาว์ปัญญาของบุคคลนั้นไปตลอด เพราะมีความเชื่อว่าองค์ประกอบของเชาว์ปัญญาจะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามวัยหรือประสบการณ์มากนัก แต่เป็นคุณลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด การ์ดเนอร์ (Gardner. 1993 : unpagged) ให้นิยาม “เชาว์ปัญญา” (Intelligence) ไว้ว่าหมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหา

ในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อจะหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้ การ์ดเนอร์ มีความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เซอร์ปัญญา (Intelligence) ของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่มีอยู่หลากหลายถึง 8 ประเภทด้วยกัน ซึ่งเขาบอกว่าความจริงอาจจะมีมากกว่านั้น คนแต่ละคนมีความสามารถเฉพาะด้านที่แตกต่างกันไปจากคนอื่น และมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากันความสามารถที่ผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะคน

2. เซอร์ปัญญา (Intelligence) ของแต่ละบุคคลจะไม่อยู่คงที่อยู่ที่ระดับที่ตนมีตอนเกิด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม ทิศนา แชมมณี (2545 : 86) กล่าวถึงลักษณะ เซอร์ปัญญา ในความคิดของการ์ดเนอร์ ว่าเซอร์ปัญญาของบุคคลประกอบด้วยความสามารถ 3 ประการ คือ

2.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปตามธรรมชาติ และตามบริบททางวัฒนธรรมของบุคคลนั้น

2.2 ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพและสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรม

2.3 ความสามารถในการแสวงหาหรือตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้ ความหมายของเซอร์ปัญญาและพหุปัญญา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 147-148) ให้ความหมายว่า พหุปัญญา (Multiple Intelligence) คือ ความสามารถของผู้เรียนในการเป็นผู้รอบรู้ ซึ่งมีอยู่หลายด้าน

พีระ รัตนาวิจิตร (2544 : 2) พหุปัญญา หมายถึง ศักยภาพความสามารถของมนุษย์ ในการแก้ปัญหา หรือออกแบบงานและผลงานชนิดต่าง ๆ ในสถานการณ์ธรรมชาติ

กรมวิชาการ (2545 : 6) พหุปัญญา คือ ความรู้ ความฉลาด และปัญญา ที่หลากหลาย

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550 : 44-45) ให้ความหมาย คำว่า พหุปัญญา คือ ความสามารถ ความเก่งของมนุษย์ มี 8 ด้าน ที่มนุษย์ได้แสดงออกเป็นที่ประจักษ์ต่อผู้อื่น เป็นที่ยอมรับของครอบครัว เพื่อนร่วมงานและสังคม ดังนั้นมนุษย์ย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทิศนา แชมมณี (2551 : 86) ได้ให้คำนิยาม คำว่า เซอร์ปัญญา (Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหา เพื่อจะหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีปัญญา หมายถึง ศักยภาพความสามารถของมนุษย์ที่หลากหลายในการเรียนรู้แก้ปัญหาและการปรับตัวในสภาพการณ์ต่าง ๆ รวมถึงการสร้างสรรคผลงานต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพและมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมตามสถานการณ์ธรรมชาติ

องค์ประกอบของทฤษฎีปัญญา

ทฤษฎีปัญญา ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ส่งเสริมความสามารถของบุคคลในทุกด้านโดยคำนึงถึงศักยภาพของบุคคลที่มีความแตกต่างกัน มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้อธิบายไว้ ดังนี้

โรมัส อาร์มสตรอง (อารี สันทรวี. 2543 : 2-4 ; อ้างอิงมาจาก Thomus Armatrong. 1994) กล่าวถึง ทฤษฎีปัญญา ว่า การ์ดเนอร์จำแนกความสามารถหรือปัญญา (Intelligence) ของมนุษย์ออกเป็น 7 ด้าน คือ

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) คือความสามารถสูงในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน จะปรากฏปัญญาด้านภาษาเด่นชัดในผู้ประกอบอาชีพเป็นนักเล่านิทาน นักพูด นักการเมือง ผู้ประกอบการอาชีพเป็นกวี นักเขียนบทละครบรรณาธิการ นักหนังสือพิมพ์ ปัญญาทางด้านนี้ยังรวมถึงความสามารถในการจัดกระทำเกี่ยวกับโครงสร้างภาษา เสียงความหมายและเรื่องเกี่ยวกับภาษา เช่น สามารถใช้ภาษาในการหว่านล้อมอธิบาย และอื่นๆ
2. ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence) เป็นความสามารถสูงในการใช้ตัวเลข จะปรากฏปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์เด่นชัดในผู้ประกอบอาชีพเป็น นักบัญชี นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ และผู้ให้เหตุผลดีเช่น นักวิทยาศาสตร์ นักตรรกศาสตร์ นักจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ปัญญาทางด้านนี้ยังรวมถึงความไวในการเห็นความสัมพันธ์แบบแผนตรรกะวิทยา การคิดเชิงนามธรรมและการคิดที่เป็นเหตุเป็นผล (Cause-Effect) และการคิดคาดการณ์ (If-Then) วิธีการที่ใช้ได้แก่ การจำแนกประเภท การจัดหมวดหมู่การสันนิษฐานสรุป คิดคำนวณ และตั้งสมมุติฐาน
3. ปัญญาทางด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) คือ มีความสามารถสูงในการมองเห็นพื้นที่ และสามารถปรับปรุงและคิดวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี จะปรากฏ ปัญญาด้านมิติเด่นชัดในผู้ประกอบอาชีพเป็น นายพราน ลูกเสือ ผู้นำทาง สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์ปัญญาด้านนี้รวมถึงความไวต่อสี เส้น รูปร่าง เนื้อที่ และความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเกี่ยวกับพื้นที่
4. ปัญญาทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) คือ มีความสามารถสูงในการใช้ร่างกายของตนแสดงความคิด ความรู้สึกและความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ จะปรากฏปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวเด่นชัดในผู้ประกอบการอาชีพเป็นนักแสดง นักแสดงใบ้ นักกีฬา นาฏกร นักฟ้อนรำ เช่น ผู้ประกอบอาชีพเป็น นักปั้น ช่างซ่อมรถยนต์ ศัลยแพทย์ ปัญญาทางด้านนี้รวมถึงทักษะทางกาย เช่น ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง ความรวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีตและความสามารถทางประสาทสัมผัส

5. ปัญญาทางด้านดนตรี (Musical Intelligence) คือมีความสามารถสูงทางด้านดนตรีจะปรากฏปัญญาด้านดนตรีเด่นชัดในผู้ประกอบอาชีพเป็น นักดนตรี นักแต่งเพลงนักวิจารณ์ดนตรี ปัญญาทางด้านนี้รวมถึงความไวในเรื่องจังหวะ ทำนองเสียง ตลอดจนความสามารถในการเข้าใจและวิเคราะห์ดนตรี

6. ปัญญาทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) คือมีความสามารถสูงในการเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและเจตนาของผู้อื่นทั้งนี้รวมถึงความไวในการสังเกตน้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ทั้งยังมีความสามารถสูงในการรู้ถึงลักษณะต่าง ๆ ของสัมพันธภาพของมนุษย์ และสามารถตอบสนองได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น สามารถทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติตาม

7. ปัญญาด้านตนเองหรือการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) คือมีความสามารถสูงในการรู้จักตนเอง และสามารถประพடுத்தตนได้จากความรู้จักตนนี้ ความสามารถในการรู้จักตนได้แก่ รู้จักตนเองตามความเป็นจริง เช่น มีจุดอ่อน จุดแข็งเรื่องใด มีความรู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด ความปรารถนาของตน มีความสามารถที่จะฝึกตนเอง เข้าใจตนเองและความนับถือตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 45-48) ได้กล่าวถึงความสามารถทั้ง 8 ประการ ตามทฤษฎีพหุปัญญา มีรายละเอียดดังนี้

1. ความสามารถด้านภาษา (Verbal/Linguistic Intelligence) เป็นความสามารถในการใช้คำและภาษาทั้งในการพูด และเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสร้างงานเขียนในลักษณะต่าง ๆ ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง และอื่น ๆ การพูดโน้มน้าวใจให้คล้อยตามการใช้ภาษาเพื่อบอกเล่าประสบการณ์ ผู้มีความสามารถด้านนี้มักจะประกอบอาชีพเป็นนักเขียน นักการเมืองนักเล่านิทาน ฯลฯ

2. ความสามารถด้านการใช้เหตุผลและการคิดเลข (Logical/Mathematic Intelligence) เป็นความสามารถในการคิดอย่างสมเหตุสมผล การมองความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน การคิดคำนวณ การทดสอบสมมุติฐาน ผู้มีความสามารถด้านนี้มักจะประกอบอาชีพเป็นนักสถิติ นักวิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ นักตรรกศาสตร์ ฯลฯ

3. ความสามารถด้านดนตรี (Musical/Rhythmic Intelligence) เป็นความสามารถในการรับรู้เสียงดนตรี การแสดงออก การแยกเสียงดนตรี การแต่งเพลง การเข้าใจสีสรรของดนตรี ผู้มีความสามารถด้านนี้มักจะประกอบอาชีพเป็นนักดนตรี

4. ความสามารถด้านการเคลื่อนไหวทางกาย (Body/Kinesthetic Intelligence) เป็นความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ หรือใช้มือในการทำงาน เช่นนักกีฬา ศัลยแพทย์ ช่างฝีมือ หรือใช้ร่างกายในการแสดงออกถึงความรู้สึก เช่น นักแสดง นักเต้นรำ ความสามารถทางด้านนี้

มีองค์ประกอบย่อยได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างอวัยวะที่ต้องใช้เกี่ยวข้องกันการทรงตัวความแข็งแรง ทนทาน ความยืดหยุ่นและความเร็ว

5. ความสามารถด้านพื้นที่ (Visual/Spatial Intelligence) เป็นความสามารถในการรับรู้ เกี่ยวกับทิศทาง ตำแหน่ง รูปร่าง รูปทรง เส้น และสี ผู้มีความสามารถด้านนี้ มักจะประกอบอาชีพเป็นไกด์ ศิลปิน มัณฑนากร สถาปนิก ฯลฯ

6. ความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของบุคคลอื่นจากสิ่งที่เขาได้ แสดงออกทั้งจากสีหน้า ท่าทางและน้ำเสียง และสามารถแสดงพฤติกรรมโต้ตอบได้อย่างเหมาะสม และเป็นความสามารถในการควบคุมอารมณ์ เมื่อประสบภาวะที่ไม่พอใจ จนทำให้แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้มีความสามารถด้านนี้มักจะประกอบอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น หรือต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

7. ความสามารถด้านการรู้จักตนเอง (Intrapersonal Intelligence) เป็นความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของตนเอง ทั้งอารมณ์ในภาวะต่าง ๆ ความตั้งใจ แรงจูงใจ ความสามารถของตนเองในด้านต่าง ๆ และความสามารถในการนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเองปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการทำงาน ความขัดแย้ง การเล่น และการติดต่อกับบุคคลอื่น ผู้มีความสามารถด้านนี้มักจะประกอบอาชีพที่ต้องทำงานคนเดียว เช่น เป็นเจ้าของกิจการ

8. ความสามารถในด้านการรอบรู้ธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) เป็นความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต การเข้าใจวงจรระบบของธรรมชาติ เรียนรู้ได้ดีในเรื่องของธรรมชาติ หรือจากธรรมชาติรอบตัว

ทิสนา แคมมณี (2551 : 87-88) พหุปัญญา หรือเขาวนปัญญา มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. เขาวนปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) คือ ความสามารถในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการพูด เช่น นักเล่านิทาน นักพูด นักการเมือง หรือนักเขียน เช่น กวี นักเขียนบทละคร บรรณาธิการ นักหนังสือพิมพ์ ปัญญาด้านนี้ยังรวมถึงความสามารถในการจัดกระทำเกี่ยวกับโครงสร้างของภาษา เสียง ความหมายและเรื่องราวเกี่ยวกับภาษา เช่น ความสามารถในการหว่านล้อม อธิบายและอื่น ๆ เป็นต้น

2. เขาวนปัญญาด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ (Logical Mathematical Intelligence) คือ ความสามารถในการใช้ตัวเลข เช่น นักบัญชี นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ และผู้ใช้เหตุผลดี เช่นนักวิทยาศาสตร์ นักตรรกศาสตร์ นักจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ปัญญาด้านนี้ยังรวมถึงการเห็นความสัมพันธ์ แบบแผน ตรรกวิทยา การคิดเชิงนามธรรม และการคิดที่เป็นเหตุผล การคิดคาดการณ์ วิธีที่ใช้ได้แก่ การจำแนกประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุป การคิดคำนวณ และการตั้งสมมุติฐาน

3. เขาวนปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) คือ ความสามารถในการมองเห็นพื้นที่ ได้แก่ นายพราน ลูกเสือ ผู้นำทาง และสามารถปรับปรุงคติวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี เช่น สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์ ปัญญาด้านนี้รวมไปถึงความไวต่อสี เส้น รูปร่าง เนื้อที่ และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเหล่านี้ นอกจากนี้ยังหมายถึงความสามารถที่จะมองเห็น และแสดงออกเป็นรูปร่างถึงสิ่งที่เห็นเกี่ยวกับพื้นที่เป็นต้น

4. เขาวนปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) คือ ความสามารถในการดนตรี ได้แก่ นักดนตรี นักแต่งเพลง นักวิจารณ์ดนตรี ปัญญาทางนี้รวมถึง ความไวในเรื่องจังหวะ ทำนองเสียง ตลอดจนความสามารถในการเข้าใจดนตรีและวิเคราะห์ดนตรี

5. เขาวนปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily Kinesthetic Intelligence) คือ ความสามารถในการใช้ร่างกายของตนเอง แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ได้แก่ นักแสดง นักแสดงท่าเต้น นักกีฬา นาฏกร นักฟ้อนรำ และความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ เช่น นักปั้น ช่างซ่อมรถยนต์ ศัลยแพทย์ ปัญญาด้านนี้รวมทั้งทักษะทางกาย เช่น ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง ความรวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีต และความไวทางประสาทสัมผัส

6. เขาวนปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) คือ ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และเจตนาของผู้อื่น ทั้งนี้รวมถึงความไวในการสังเกตน้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ทั้งยังมีความสามารถสูงในการรู้ถึงลักษณะต่าง ๆ ของสัมพันธภาพของมนุษย์ และสามารถตอบสนองได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น สามารถทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติตามได้

7. เขาวนปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) คือ ความสามารถในการรู้จักตนเอง และสามารถปฏิบัติได้จากการรู้จักตนเอง ความสามารถในการรู้จักตนเอง ได้แก่ รู้จักตนเองตามความเป็นจริง เช่น มีจุดอ่อน จุดแข็ง เรื่องใด มีความรู้เท่าทันความคิด ความปรารถนาของตน มีความสามารถที่จะฝึกตน ผู้ที่มีความสามารถในด้านนี้มักจะประกอบอาชีพที่ต้องทำคนเดียว เช่น เป็นเจ้าของกิจการ เป็นต้น

8. เขาวนปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) คือความสามารถในการสังเกตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การจำแนกแยกแยะ จัดหมวดหมู่สิ่งต่าง ๆ รอบตัว บุคคลที่มีความสามารถในด้านนี้มักเป็นผู้รักธรรมชาติ เข้าใจธรรมชาติ ตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อม มีความชอบและสนใจสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

อัญชลี จุมพฏจามีกร (2546 : 1) จากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี กล่าวถึงองค์ประกอบพัฒนาของเขาวนปัญญาว่า เป็นสิ่งที่บุคคลแต่ละคน มีติดตัวมาแต่กำเนิดและพัฒนาสมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามระดับอายุและสิ่งแวดล้อม เขาวนปัญญาของแต่ละคน จะมีลักษณะที่สูงต่ำไม่เท่ากัน ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น

1. พันธุกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อมาจากพ่อแม่ คนเราจะมีเขาวนปัญญาดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับพันธุกรรม 80% สิ่งแวดล้อม 20%

2. ความสมบูรณ์ของสมองและระบบประสาท

3. สิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคคลได้มีโอกาสเรียนรู้ เช่น

3.1 พ่อแม่ที่เอาใจใส่พูดคุยกับลูก ลูกจะเรียนได้ดีและมีเขาวนปัญญาดี

3.2 การให้ความรักและความอบอุ่น การยอมรับ การเลี้ยงดูอย่างมีเหตุผลที่เหมาะสม มีผลต่อสุขภาพจิตดีและมีอิทธิพลต่อเขาวนปัญญาเมื่อเด็กได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นมูลฐานดังกล่าวแล้วเขาก็พร้อมที่จะพัฒนาความสามารถของเขาอย่างเต็มที่

3.3 ถ้าพ่อแม่เลี้ยงดูลูกอย่างทะนุถนอมปกป้องเหมือนไข่ในหิน จะทำให้พัฒนาการทางเขาวนปัญญาของเด็กช้าลง

3.4 การมีหนังสือดี ๆ ให้อ่านตามความเหมาะสมของแต่ละวัยจะช่วยในการพัฒนาเขาวนปัญญา

3.5 การท่องเที่ยว ชมสถานที่ที่น่าสนใจ จะเป็นสิ่งกระตุ้นพัฒนาการทางเขาวนปัญญาในด้านต่าง ๆ ช่วยให้เด็กรู้จักคิด สังเกต และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3.6 อายุ ระดับอายุที่พัฒนาการของเขาวนปัญญาถึงขั้นสูงสุดคือระหว่างอายุ 15-25 ปี เขาวนปัญญาเมื่อพัฒนาถึงขั้นสูงสุดจะค่อย ๆ เสื่อมลงตามวัย แต่มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปแทบสังเกตไม่ได้ การเสื่อมลงของเขาวนปัญญาในแต่ละด้านอาจเสื่อมเร็วและช้าไม่เท่ากัน

3.7 เพศ เพศชายมักมีความสามารถทางด้านการคำนวณ ณิตทางกลไก การกระทำที่ใช้ไหวพริบและความรวดเร็วดีกว่าหญิง ส่วนเพศหญิงมักมีความคล่องแคล่วในการใช้มือ งานที่ต้องใช้ฝีมือ ละเอียด การใช้ภาษาความสามารถทางภาษา และความจำ

3.8 เชื้อชาติ เด็กลูกผสมมักจะมีเขาวนปัญญาสูงกว่าเด็กที่ไม่ใช่ลูกผสมความผิดปกติทางสมอง อาจมีผลต่อการเสื่อมลงของเขาวนปัญญาก่อนเวลาอันสมควร เช่น เนื่องจากในสมอง สมชก สมองได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง การศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของเขาวนปัญญาสรุปได้ว่า เขาวนปัญญาของแต่ละคน แตกต่างกันตามองค์ประกอบของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาด้วยการเรียนรู้ การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งด้านการเรียน การประกอบอาชีพต่าง ๆ นอกจากจะมีเขาวนปัญญาที่ดีแล้วจะต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น ความมานะพยายาม ความอดทน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป มีคุณธรรม มีสุขภาพจิตดี มีพื้นฐานทางบุคลิกภาพที่มั่นคง และในสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมอย่างเหมาะสม

การศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของเขาวนปัญญาสรุปได้ว่า เขาวนปัญญาของแต่ละคน แตกต่างกันตามองค์ประกอบของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาด้วยการเรียนรู้ การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งด้านการเรียน การประกอบอาชีพต่าง ๆ นอกจากจะมีเขาวนปัญญาที่ดีแล้วจะต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย เช่น ความมานะพยายาม ความอดทน

การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป มีคุณธรรม มีสุขภาพจิตดี มีพื้นฐานทางบุคลิกภาพที่มั่นคง และในสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมอย่างเหมาะสม

แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับพหุปัญญา

การ์ดเนอร์ (ทึคนา แชมมณี. 2551 : 86 ; อ้างอิงมาจาก Gardner. 1983) มีความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เขาวนปัญญาของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่มีอยู่อย่างหลากหลายถึง 8 ด้านด้วยกัน ซึ่งความจริงอาจมีมากกว่านี้ แต่ละบุคคล จะมีความสามารถที่แตกต่างกัน และความสามารถด้านต่าง ๆ ในตัวบุคคลหนึ่ง ๆ มีความโดดเด่นไม่เท่ากัน ความสามารถที่ผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

2. เขาวนปัญญาของแต่ละบุคคลจะไม่อยู่คงที่ตามระดับที่ตนมีตอนเกิดแต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม

การ์ดเนอร์ มีความคิดว่า เขาวนปัญญาของบุคคล ประกอบด้วยความสามารถ 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปตามธรรมชาติ และตามบริบททางวัฒนธรรมของบุคคลนั้น

2. ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพและสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรม

3. ความสามารถในการแสวงหาหรือตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้ บังอร เสรีรัตน์ (2543 : 18-22) ได้ให้แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับพหุปัญญาและลักษณะของความเก่งแต่ละประเภทซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. คนที่มีความเก่งด้านภาษา สื่อสารคล่องแคล่ว สื่อสารตรงแนว ถ่ายทอดแล้วเข้าใจชัดมีพฤติกรรมที่ปรากฏดังนี้

1.1 สามารถจับใจความได้ดี แยกแยะประเด็นสำคัญ ไม่สำคัญ และจับความคิดหลักได้

1.2 สามารถถ่ายทอดความคิดโดยการพูดได้ชัดเจน สั้น กระชับ ได้ใจความครบถ้วน

1.3 สื่อสารได้ชัดตรงประเด็น และทำให้ผู้รับสารคล้อยตามยอมรับความคิด

1.4 สามารถอ่านหนังสือต่างๆ ได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายที่อ่านจับใจความ และสาระสำคัญที่ อ่านได้ อีกทั้งมองเห็นความคิดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร สามารถวิเคราะห์ความคิดของผู้เขียนและสิ่งที่อ่านได้

1.5 เขียนถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ ข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน และสามารถเขียนถ่ายทอดได้หลากหลายแนวทางทั้งการเขียนเป็นร้อยแก้ว ร้อยกรอง ฉันท์ กาพย์ กลอน ฯลฯ

2. คนที่มีความสามารถด้านตรรกะ คิดคล่อง มองเป็นระบบ แยกแยะ เชื่อมโยง รอบด้าน ผ่านเหตุผลที่เหมาะสม มีพฤติกรรมที่ปรากฏดังนี้

2.1 คิดอย่างมีระบบ มีเหตุผลในการคิด

2.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ คิดพิจารณาส่วนย่อยของประเด็น ให้เห็นภาพชัดเจนทุกแง่มุม

2.3 มีความสามารถในการคิดสังเคราะห์ คือ ประมวล เชื่อมโยง แง่มุม ความคิดรวบยอดและประเด็นต่าง ๆ ให้เป็นเรื่องเดียวกันอย่างเหมาะสมสอดคล้อง

2.4 มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ คิดพิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างรอบด้านและนำมาใช้ในการตัดสินใจอย่างเหมาะสมว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ ทำหรือไม่ทำ

2.5 มีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา คือ ตระหนักในสภาพที่ผิดปกติ เป็นปัญหา การค้นหาเหตุผล ข้อมูล และการประมวลสาเหตุของปัญหา หาวิธีแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเลือกแนวทางที่สามารถแก้ปัญหาได้เกิดผลมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คือ สามารถ คิดได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว คิดได้มากมายหลากหลายแนวทาง คิดแบบใหม่ แตกต่างจากคนอื่น และวิธีการเดิมคิดยืดหยุ่นคิดกว้างไกลมองไปข้างหน้า

2.6 มีความสามารถในการใช้จำนวน คิดคำนวณ และเปลี่ยนแปลงเป็นรูปธรรม ต่าง ๆ

2.7 มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างรอบด้าน ทั้งทักษะขั้นพื้นฐาน และทักษะขั้นสูง 13 ทักษะ คือ ทักษะพื้นฐาน 8 ทักษะ ได้แก่ การสังเกต การวัด การจำแนก ประเภท การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส การพยากรณ์ และทักษะขั้นสูง 5 ทักษะ ได้แก่ การตั้งสมมุติฐาน การกำหนดค่านิยามเชิงปฏิบัติการ การกำหนดควบคุมตัวแปร การทดลอง การตีความหมายของข้อมูลและการลงข้อสรุป

3. คนที่มีความเก่งด้านดนตรี เข้าใจจังหวะทำนอง มองเห็นความงาม ทุกยาม มีดนตรีในหัวใจ นำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง มีพฤติกรรมที่ปรากฏดังนี้

3.1 มีความไวต่อการรับรู้จังหวะและทำนอง

3.2 สามารถแยกแยะเสียงทำนอง และ จังหวะได้ดี

3.3 สามารถแต่งเพลง สร้างสรรค์ทำนองใหม่ๆ ได้เหมาะสมกับเรื่องราว ที่ต้องการนำเสนอ

3.4 สามารถสื่อความคิดออกมาเป็นเพลงหรือทำนองได้ดี

4. คนที่มีความเก่งด้านการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่คล่องแคล่ว ใช้กล้ามเนื้อทุก ส่วนได้ดีดูแล้วงามตา สามารถใช้กล้ามเนื้อ ได้คล่องแคล่ว ทั้งกล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ ใช้วัยวะต่างๆ ของร่างกายแสดงท่าทางและรู้สึกได้ ดังนี้

4.1 การใช้กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เย็บปักถักร้อย แกะสลัก ผ่าตัด เคลื่อนไหวนิ้วมือ ทำท่าทางต่าง ๆ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้อย่างคล่องแคล่วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เล่นกีฬา การเดินตามจังหวะ การทำท่าประกอบการใช้ อวัยวะแสดงท่าทางสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกได้ เช่น การแสดงละครการแสดงท่าใบ้ สื่อสาร ภาษา ฯลฯ

4.2 คนที่เก่งด้านพื้นที่ จินตนาการภาพชัดเจน วาดภาพเป็น เห็นสัดส่วน ประมวลเป็นโครงสร้างมีพฤติกรรมที่ปรากฏ

4.3 สามารถวาดภาพในสมอง มองเห็นพื้นที่ ออกแบบสิ่งต่างๆ ได้เหมาะสม กับจุดประสงค์ที่แตกต่าง

4.4 ละเอียดแม่นยำ รู้เรื่องทิศทาง คนที่เก่งด้านนี้จึงไม่หลงทาง

4.5 วาดรูปได้ถูกสัดส่วนและสื่อความคิด ความรู้สึก ผ่านรูปภาพ ได้ชัด ทั้งความคิดเชิงรูปธรรมและความคิดเชิงนามธรรม

4.6 คนที่เก่งด้านรู้จักตนเอง รู้จักตนเอง เก่งวาดภาพพัฒนาตน

4.7 รู้จักจุดดีด้อยของตนเองนับถือตนเองมั่นใจในตัวเอง รักตัวเอง

4.8 สามารถวางแผนการทำงาน การทำกิจกรรมและหาแนวทางในการพัฒนาตนเองได้ เก่งสูงสุด พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งสิ่งที่เป็นจุดดีและจุดด้อย

4.9 มีวิธีการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เหมาะสมและเตือนตนเองให้ทำงานตามที่วางแผนไว้ จนบรรลุเป้าหมาย

4.10 กระตุ้นตนเองให้ต่อสู้อุปสรรคและอดทนต่อความลำบากกายและใจได้

4.11 คนที่เก่งด้านการเข้าใจคนอื่น ชอบสมาคมกับคนรอบตัว ชอบยิ้มหัวเราะ กับคนรอบข้างเข้าใจคน ปรับตนได้เหมาะสม

4.12 เข้าใจธรรมชาติในการอยู่ร่วมกันและตระหนักในสำคัญของการอยู่ร่วมกัน

4.13 สามารถรับรู้อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของบุคคลต่าง ๆ รอบตัวได้ดี

4.14 ปฏิบัติสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น โดยไม่กระทบกับบุคคลอื่น ไม่กระทบกับความรู้สึกของตนเอง หรือกระทบน้อยที่สุด

4.15 ทำงานกลุ่มได้ดี มีความเป็นผู้นำ เป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี และบทบาทตนเองในแต่ละสถานการณ์

4.16 แสวงหาประโยชน์และความรู้จากการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มได้ดี

5. คนที่เก่งด้านการรอบรู้ธรรมชาติ รู้เข้าใจสิ่งรอบกายได้แจ่มแจ้ง มีพฤติกรรมที่ปรากฏ ดังนี้

5.1 มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง ทั้งวงจรชีวิต สถานะและสภาพปัจจุบันการดูแลให้คงอยู่ และสิ่งที่จะทำให้ธรรมชาติเสียหาย

5.2 สามารถคาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อเงื่อนไขและบริบทต่างๆ เปลี่ยนแปลง

5.3 ปรับเปลี่ยนสิ่งรอบตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ

5.4 ชอบอยู่ในธรรมชาติ หลงใหลในความงามของธรรมชาติ

พระ รัตนวิจิตร และคณะ (2544 : 3-5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา ดังนี้

ทฤษฎีพหุปัญญาไม่เพียงแต่จะอธิบายถึงลักษณะของปัญญาทั้ง 8 ด้านเท่านั้น แต่มีสาระสำคัญสำหรับปัญญาเหล่านี้คือ

1. คนทุกคนมีปัญญาทั้ง 8 ด้าน เพียงแต่ว่าจะมากน้อยด้านใด คนส่วนใหญ่ มักจะมีสูงเพียง 1-2 ด้านเท่านั้น

2. คนทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับที่ใช้การได้ถ้า มีการให้กำลังใจ มีการฝึกฝนอบรมและการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง รวมทั้งสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสม

3. ปัญญาด้านต่าง ๆ ทำงานร่วมกันได้ ยกเว้นกรณีที่มีความพิการทางสมอง

4. ปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง เช่น บางคน ไม่มีความสามารถของบุคคลที่มีความสามารถแตกต่าง

สุวินัย ภรณวลัย (2552 : 229-241) ให้แนวคิดว่าการพัฒนาความสามารถ ทางปัญญาเชิงบูรณาการได้แก่ จิตสำนึกที่เกิดกับงานศิลปะ เกิดได้ช่วงจิตมีสมาธิ แล้วจิตก็รับรู้ จดจำได้ และศิลปะการหายใจ ควรฝึกหายใจให้นานทีละ 5 ครั้ง ขณะฝึกต้องนั่งตัวตรง ศีรษะ ตั้งตรง กระดูกสันหลังตรง คนที่มีศิลปะในการหายใจ จะสามารถควบคุมการทำงานของสมอง ให้มีความเป็นเลิศในการคิด

วนิษา เรช (2551 : 20-39) ให้แนวคิดในการพัฒนาความฉลาดทางปัญญา คือ การฝึกฝน และการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ สามารถทำให้สมองของเรามีประสิทธิภาพดีขึ้น เช่น การมอง การฟัง การสัมผัส การเคลื่อนไหว ดังนั้นหากเราต้องการฝึกทักษะกลุ่มนี้ ต้องลงมือ ทำและทำเป็นประจำ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านอารมณ์ คือต้องสงบแต่ตื่นตัว ด้านสภาพแวดล้อมต้อง จัดบรรยากาศการทำงานให้สะอาด เป็นระเบียบปลอดภัยโปร่ง สมองจะได้ไม่สับสน การฝึกทักษะการอ่าน เร็ว ทักษะการจดโน้ต การคิดโดยใช้แผนที่ความคิด จะช่วยให้เราคิดเป็นรูปภาพ จำภาพและจำสีมีมิติ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550 : 45-53) ให้แนวคิดเกี่ยวกับสติปัญญา ความสามารถ ความเก่งของมนุษย์ คือ ผู้ที่มีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งเฉพาะด้านหรือหลาย ๆ ด้าน ที่แสดงออก ถึงความสามารถดังกล่าวได้เป็นที่ประจักษ์ ดังนั้นความเป็นคนเก่งของมนุษย์ จึงเป็นสิ่งที่ทุกคน พยายาม โดยพยายามไขว่คว้าหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมตนเองและคนที่ตนรัก กลไกดังกล่าว มีหลากหลายวิธีการ โดยจะแสดงสรุปในแต่ละด้านในรูปของตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 วิธีการส่งเสริมความสามารถทางปัญญาแต่ละด้าน

ความสามารถและลักษณะ	ความสัมพันธ์และอาชีพ	การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
<p>ด้านภาษา</p> <p>1. ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อแสดงความคิดเห็นและ ความรู้สึกของตน</p> <p>2. ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่ออธิบายเรื่องยากให้เป็นเรื่อง ง่ายเข้าใจชัดเจน</p>	<p>1. นักพูด</p> <p>2. นักการเมือง</p> <p>3. นักประชาสัมพันธ์</p> <p>4. นักหนังสือพิมพ์</p> <p>5. บรรณาธิการ</p> <p>6. นายความ</p> <p>7. นักการขาย</p>	<p>1. ฝึกการเขียน การอ่านโคลง กลอน ฝึก อภิปราย สัมภาษณ์การฝึกพูด ในที่สาธารณะได้วาที ยอวาที แซววาที สรุบบทความ</p> <p>2. การฝึกระดมความคิดเห็น</p> <p>3. การเขียนบันทึกประจำวัน</p> <p>4. เล่นิทาน ทำจุลสาร</p>
<p>ด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์</p> <p>1. ความสามารถในการใช้ตัวเลข ปริมาณและการคิดคาดการณ์ใน การจำแนกหมวดหมู่ สรุปลิด คำนวณและการตั้งสมมติฐาน</p> <p>2. ความไวต่อการเห็น ความสัมพันธ์ตามแบบแผนทาง ตรรกวิทยาในการคิดที่เป็นเหตุ เป็นผล</p>	<p>1. นักคณิตศาสตร์</p> <p>2. นักสถิติ</p> <p>3. นักบัญชี</p> <p>4. นักวิทยาศาสตร์</p> <p>5. นักเคมี ฟิสิกส์</p> <p>6. นักจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์</p> <p>7. นักวิจัย</p> <p>8. นักซื้อขายหุ้น</p> <p>9. นักดาราศาสตร์</p>	<p>1. การฝึกคิดแก้ปัญหาและการคิด เชิงวิทยาศาสตร์</p> <p>2. การฝึกออกแบบและทดลอง</p> <p>3. การฝึกอุปมาอุปมัย</p> <p>4. การฝึกข้อความจากโจทย์ปัญหา เป็นภาษา คณิตศาสตร์</p> <p>5. การฝึกคำนวณ สมการ</p> <p>6. การฝึกจัดหมวดหมู่ และแยกประเภท</p> <p>7. การฝึกสร้างและหารูปแบบ</p>
<p>ด้านภาพมิติสัมพันธ์</p> <p>1. ความสามารถด้านสร้าง จำลองภาพ 3 มิติของ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ขึ้นในจิตใจคน</p> <p>2. ความสามารถในการมองเห็น พื้นที่ที่สามารถปรับปรุงและ วิธีการคิดใช้พื้นที่ได้ดี</p> <p>3. ความไวต่อสี เส้น รูปร่าง เนื้อที่และการมองเห็น</p> <p>4. ความสามารถที่แสดงออกเป็น รูปร่าง / รูปทรงในสิ่งที่ได้เห็น</p>	<p>1. นักบิน</p> <p>2. นักเดินเรือ</p> <p>3. นายพราน</p> <p>4. ผู้นำทางหรือไกด์</p> <p>5. นักเล่นหมากรุก</p> <p>6. นักแผนที่</p> <p>7. ช่างรังวัดที่ดิน</p> <p>8. สถาปนิก - ช่างแกะสลัก</p> <p>9. นักประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์</p>	<p>1. การฝึกแปลข้อความหรือเนื้อหาเป็นภาพ</p> <p>2. การฝึกให้เด็กหลับตาและจินตนาการ เรื่องราวที่ได้เรียนรู้จบไปใหม่ ๆ</p> <p>3. การฝึกใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนให้เกิด จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์</p> <p>4. การให้ผู้เรียนใช้ความคิดอิสระการสร้าง ภาพด้วยรูปทรง รูปภาพศิลปะวัตถุ</p> <p>5. การแสดงภาพถ่าน ภาพศิลปะ หรือสัญลักษณ์ กราฟิก</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ความสามารถและลักษณะ	ความสัมพันธ์และอาชีพ	การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
<p>ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>1. ความสามารถในการใช้ร่างกายทั้งหมดหรือบางส่วนแสดงความรู้สึกนึกคิด</p> <p>2. ความมีทักษะทางกายที่แข็งแรงรวดเร็ว คล่องแคล่ว ยืดหยุ่นประณีต</p> <p>3. ความไวทางประสาทสัมผัส</p>	<p>1. ศิลปิน นักแสดง</p> <p>2. นักกีฬา นักยิมนาสติก</p> <p>3. นักเต้น เช่น ลีลาศ บัลเลต์ โมเดิร์นแดน นาฏศิลป์ ฯลฯ</p> <p>4. ช่างเครื่องยนต์</p> <p>5. ช่างปั้น</p> <p>6. ศัลยแพทย์</p>	<p>1. การฝึกเคลื่อนไหวทางร่างกาย</p> <p>2. การฝึกประสาทสัมผัสกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่</p> <p>3. การฝึกสื่อสารโดยใช้ภาษากาย</p> <p>4. การฝึกกีฬา</p>
<p>ด้านดนตรี</p> <p>1. ความไวเรื่องจังหวะ ทำนอง เพลง สามารถเข้าใจและวิเคราะห์รูปแบบต่าง ๆ ได้</p> <p>2. ความสามารถในการแต่งเพลงเรียนรู้จังหวะดนตรีได้ดี จำดนตรีได้ง่ายและไม่ลืม</p>	<p>1. นักดนตรี</p> <p>2. นักแต่งเพลง</p> <p>3. นักแต่งกลอน</p> <p>4. นักวิจารณ์ด้านดนตรีและเพลง</p> <p>5. นักร้อง</p> <p>6. นักการพูด</p> <p>7. นักประชาสัมพันธ์</p> <p>8. นักข่าว สื่อมวลชน</p>	<p>1. การฝึกแต่งกลอน แต่งเพลง</p> <p>2. การขับร้อง การเล่นดนตรี</p> <p>3. การทำอุปกรณ์ดนตรี</p> <p>4. การแต่งเนื้อร้องและทำนองดนตรีที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัยของเด็ก</p>
<p>ด้านมนุษยสัมพันธ์</p> <p>1. ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดตลอดจนเจตนาของผู้อื่น</p> <p>2. การขอสงวนเกียรติ เคารพในเกียรติยศและสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นให้ความสำคัญกับบุคคลอื่น</p> <p>3. ความสามารถในการเป็นผู้นำทำให้กลุ่มปฏิบัติตาม</p> <p>4. ความสามารถในการสื่อสารการลดความขัดแย้ง</p>	<p>1. ครู</p> <p>2. แพทย์</p> <p>3. พยาบาล</p> <p>4. พิธีกร โฆษก</p> <p>5. นักการตลาด</p> <p>6. นักธุรกิจ</p>	<p>1. การฝึกทำงานกลุ่ม การสร้างทีม</p> <p>2. การฝึกแลกเปลี่ยนประสบการณ์</p> <p>3. การฝึกแบ่งปัน</p> <p>4. การใช้สถานการณ์จำลอง</p> <p>5. การฝึกจัดประชุมสัมมนา</p> <p>6. การจัด กิจกรรมให้บริการชุมชน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ความสามารถและลักษณะ	ความสัมพันธ์และอาชีพ	การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
<p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>1. ความสามารถในการรู้จักตนเอง เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนได้ดี</p> <p>2. ความรู้เท่าทันอารมณ์ สามารถฝึกฝนควบคุมตนเองได้ทั้งกายและจิต</p> <p>3. สนใจติดตามสิ่งที่ตนสนใจเป็นพิเศษ มีแรงบันดาลใจในการแสวงหาความสำเร็จตามเป้าหมายในวิถีทางที่ตนในใจอย่างสร้างสรรค์</p>	<p>1. ผู้นำทางศาสนา</p> <p>2. ผู้นำทางลัทธิต่าง ๆ</p> <p>3. นักจิตวิทยา</p> <p>4. นักจิตแพทย์</p>	<p>1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมต่าง ๆ</p> <p>เช่น การเข้าค่าย การตั้งชุมชน ชุมชนกลุ่มสนใจ</p> <p>2. การทำโครงการ โครงการ</p> <p>3. การฝึกสมาธิ ไตร่ตรอง</p> <p>4. การฝึกระบายความรู้สึกนึกคิดเช่น ความสามารถความสนใจพิเศษออกทางงานเขียน การพูดการวาดภาพ การปั้น</p> <p>5. การบันทึกประจำวัน</p> <p>6. การประเมินผลงานตนเอง</p>
<p>ด้านการเข้าใจสภาพธรรมชาติ</p> <p>1. ความสามารถในการรู้จักธรรมชาติของพืชและสัตว์ จำแนกประเภทได้</p>	<p>1. นักพฤกษศาสตร์</p> <p>2. นักสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. การจัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนเช่น รักษาแหล่งน้ำ ลดปริมาณขยะ การปลูกต้นไม้ อดมลพิษ ประหยัดพลังงาน</p>
<p>ด้านการเข้าใจสภาพธรรมชาติ</p> <p>1. ความไวในการเข้าใจลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อมว่าเป็นประโยชน์</p> <p>2. รักธรรมชาติ ชอบศึกษาชีวิตพืชและสัตว์ รักความสงบ</p>	<p>1. นักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม</p> <p>2. นักอนุรักษ์ธรรมชาติ</p>	<p>1. การจดบันทึกทำรายงานจากการสังเกตพืช สัตว์ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>2. การเลี้ยงสัตว์และดูแลสัตว์</p> <p>3. การเขียนภาพ ถ่ายภาพ</p>

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทิสนา แชมมณี (2545 : 89-90) ได้เสนอแนวทางการนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีเขาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เหมือนกัน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถส่งเสริมเขาว์ปัญญาหลาย ๆ ด้านมิใช่มุ่งพัฒนาแต่เพียงเขาว์ปัญญาด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น ดังเช่นในอดีต เรามักจะมีการเน้นการพัฒนาด้านภาษาและด้านคณิตศาสตร์หรือด้านการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ อันเป็นการพัฒนาสมองซีกซ้ายเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสพัฒนาเขาว์ปัญญาด้านอื่น ๆ เท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่มีเขาว์ปัญญาด้านอื่นสูง จะขาดโอกาสที่จะเรียนรู้และพัฒนาในด้านที่ตนมีความสามารถหรือถนัดเป็นพิเศษ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของสติปัญญาหลาย ๆ ด้านจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน พร้อมทั้งช่วยส่งเสริมอัจฉริยภาพหรือความสามารถเฉพาะตนของผู้เรียนไปในตัว

2. เนื่องจากผู้เรียนมีระดับพัฒนาการในเขาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกับขั้นพัฒนาการในแต่ละด้านของผู้เรียน ตัวอย่างเช่นเด็กที่มีเขาว์ปัญญาด้านดนตรีสูงจะพัฒนาปัญญาด้านดนตรีของตนไปอย่างรวดเร็วต่างจากเด็กคนอื่น ๆ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีขั้นพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งสูงควรต้องแตกต่างไปจากเด็กที่มีขั้นพัฒนาการในด้านนั้นต่ำกว่า

3. เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีเขาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เหมือนกัน การผสมผสานของความสามารถด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่เท่ากันนี้ทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ (Uniqueness) หรือลักษณะเฉพาะของแต่ละคนซึ่งไม่เหมือนกัน หรืออีกนัยหนึ่งเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลทำให้แต่ละคนแตกต่างกันและความแตกต่างที่หลากหลาย (Diversity) นี้สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม ดังนั้น ระบบความคิดที่คิดว่าคนนี่โง่ ฉลาดหรือเก่งกว่าคนนั้นคนนี่จึงควรจะไปเปลี่ยนไป การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน ครูควรสอนโดยเน้นให้นักเรียนค้นหาเอกลักษณ์ของตน ภาควมีใจในเอกลักษณ์ของตนเองและเคารพในเอกลักษณ์ของผู้อื่น รวมทั้งเห็นคุณค่าและเรียนรู้ที่จะใช้ความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่นนี้ ผู้เรียนก็จะเรียนรู้อย่างมีความสุข มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองในขณะที่เดียวกันก็มี ความเคารพในผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกัน

4. ระบบวัดและการประเมินผลการเรียนรู้จะต้องมีการปรับเปลี่ยนไปจากแนวคิดเดิมที่ใช้การทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางเขาว์ปัญญาเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น และที่สำคัญคือไม่สัมพันธ์กับบริบทที่แท้จริงที่ใช้ความสามารถนั้น ๆ ตามปกติ วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ดีควรมีการประเมินหลาย ๆ ด้านและในแต่ละด้านควรเป็นการประเมินในสภาพการณ์ของปัญญา

ที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยอุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเขาวัวปัญญาด้านนั้น ๆ การประเมินจะต้องครอบคลุมความสามารถในการแก้ปัญหา หรือการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้อุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเขาวัวปัญญาด้านนั้น ๆ อีกวิธีหนึ่งคือการให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพการณ์ที่ซับซ้อนซึ่งต้องใช้สติปัญญาหลายด้าน หรือการใช้อุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเขาวัวปัญญาหลาย ๆ ด้านและสังเกตดูว่าเลือกใช้เขาวัวปัญญาด้านใดหรือศึกษาและใช้อุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเขาวัวปัญญาด้านใด มากเพียงไร

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2550 : 13-22) การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน ครูผู้สอนหรือผู้จัดการเรียนรู้จะต้องค้นหาความเก่งของผู้เรียน ตลอดจนหาวิธีการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เก่งหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถด้านภาษา โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การฝึกเขียน อ่านโคลงกลอน การฝึกอภิปราย สัมภาษณ์ การฝึกพูดในที่สาธารณะ โต้ว่าที่ ยอว่าที่ แซวว่าที่ การระดมความคิดเห็น การเขียนบันทึกประจำวัน ทำจดหมายข่าว จุลสาร วารสาร การสรุปบทความ การฝึกเล่านิทานและเรื่องสั้น
2. ความสามารถด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การฝึกคิดแก้ปัญหาและการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ การฝึกออกแบบและการทดลอง การฝึกอุปมาอุปมัย การฝึกเปลี่ยนข้อความจากโจทย์เลขปัญหาเป็นภาษาคณิตศาสตร์หรือประโยคสัญลักษณ์ การฝึกคำนวณและสมการ การฝึกจัดหมวดหมู่ และแยกประเภท การฝึกสร้างและหารูปแบบ
3. ความสามารถด้านภาพมิติสัมพันธ์โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การฝึกแปลความหรือเนื้อหาเป็นภาพ การฝึกให้เด็กหลับตาและจินตนาการภาพตามเรื่องฟังเรียนรู้จบไปใหม่ ๆ การฝึกใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนเพื่อให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การให้ผู้เรียนใช้ความคิดอิสระ การสร้างภาพด้วยรูปทรง รูปภาพ ศิลปวัตถุ การแสดงภาพถ่าย ภาพศิลป์ หรือสัญลักษณ์กราฟิก
4. ความสามารถด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การฝึกเคลื่อนไหวทางร่างกาย การฝึกประสาทสัมพันธ์กล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่ การฝึกสื่อสารโดยใช้ภาษากายและการฝึกกีฬา
5. ความสามารถด้านดนตรี โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การฝึกแต่งกลอนแต่งเพลง การขับร้อง การเล่นดนตรี การแสดงออกและการสาธิต การทำอุปกรณ์ดนตรี การแต่งเนื้อร้องและทำนองดนตรีที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัยของเด็ก
6. ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การฝึกทำงานกลุ่ม การสร้างทีม การฝึกแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์ การฝึกแก้ปัญหา การใช้สถานการณ์จำลอง การฝึกจัดประชุมสัมมนาและการจัดกิจกรรมให้บริการชุมชน

7. ความสามารถในการเข้าใจตนเองโดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
อย่างหลากหลาย ตามความเหมาะสม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมต่าง ๆ เช่น การเข้าค่าย/
การตั้งชมรม/ชุมนุม/กลุ่มสนใจ การทำโครงงาน/โครงการเดี่ยว การฝึกสมาธิไตร่ตรอง การฝึกกระบาย
ความรู้สึกนึกคิด เช่น ความสามารถความสนใจพิเศษออกทางการเขียนการพูด การวาดภาพการปั้น
การบันทึกประจำวัน การประเมินผลงานตนเอง

8. ความสามารถในด้านความเข้าใจสภาพธรรมชาติโดยการออกแบบกิจกรรม
การเรียนรู้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ได้แก่ การจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียนและชุมชน เช่น การรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ การลดปริมาณขยะ การปลูกต้นไม้

นภเนตร ธรรมบวร (2544 : 32-33) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
ความสามารถหรือความฉลาดด้านต่าง ๆ ดังนี้

เนื่องจากความสามารถหรือความฉลาดด้านต่าง ๆ ของมนุษย์จะพัฒนาไปในวิถีทาง
และช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ดังนั้นการประเมินผลและการส่งเสริมความสามารถด้านต่าง ๆ จึงต้องเลือก
กระทำอย่างเหมาะสม เช่น สิ่งที่เหมาะสมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทารกอาจไม่เหมาะสม
เมื่อนำมาใช้กับเด็กวัยรุ่น เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนควรคำนึงถึงการพัฒนาการ
และวัยของเด็กเป็นสำคัญ อาทิ ในระดับชั้นเด็กเล็กและประถมศึกษาตอนต้น การเรียนการสอนควร
มุ่งเน้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กค้นพบความสนใจ
และความสามารถเฉพาะของตนเอง การ์ดเนอร์ กล่าวว่าครูไม่ควรด่วนสรุปความสามารถหรือ
ความถนัดของเด็ก เช่น เด็กคนนี้ควรเป็นนักกีฬาในอนาคตหรือเด็กคนนี้ควรเป็นนักเปียโน เป็นต้น
แค่ครูควรให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้ และสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตนเอง ตลอดจนพัฒนาความสามารถ
ของตนเอง ในการประเมินผลความสามารถหรือความฉลาดของเด็ก ครูจำเป็นต้องประเมินในบริบท
และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ในช่วงเข้าสู่วัยรุ่น เด็กส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือในการเลือกอาชีพ
ที่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของตน ซึ่งการตัดสินใจก็จะมี ความซับซ้อนมากขึ้น เช่น
การเป็นแพทย์ต้องการบุคคลที่มีความสามารถด้านตรรกศาสตร์ ขณะที่ เป็นศัลยแพทย์ต้องการบุคคล
ที่มีความถนัดหรือความสามารถด้านการใช้ร่างกายหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นต้น ดังนั้น
ในช่วงวัยดังกล่าว การเปิดโอกาสให้เด็กไปฝึกงาน หรือทดลองงานในสภาพเป็นจริงจึงถือเป็นสิ่งสำคัญ
และจำเป็นมาก การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสามารถหรือความฉลาดของเด็กนั้นจะ
เปลี่ยนแปลงไปโดยขึ้นกับพัฒนาการในแต่ละวัยของเด็ก สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับเด็ก
วัยหนึ่ง อาจมีความสำคัญน้อยลงสำหรับเด็กอีกวัยหนึ่ง เด็กจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน
การสอนถ้าการจัดการเรียนการสอนนั้นเหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก
การสอนบางอย่างอาจเร็วไปสำหรับเด็กวัยหนึ่งหรือช้าไป สำหรับเด็กอีกวัยหนึ่ง เป็นต้น

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูหรือผู้สอนที่จะต้องสังเกตศักยภาพ ความสามารถและรูปแบบ การเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อที่ได้จัดกระบวนการเรียนที่เหมาะสมกับวิธีเรียนของผู้เรียนเช่น ถ้าเด็กคนหนึ่ง นั่งนิ่ง ๆ ไม่ได้ แสดงว่าวิธีการเรียนรู้ของเขาต้องใช้เวลาเคลื่อนไหวจึงจะเรียนรู้ได้ดี

แนวทางการนำทฤษฎีหุปัญญาไปใช้

จากรายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรและลดระยะเวลาเรียนและเพิ่มประสบการณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงาน คณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ระบุการใช้หุปัญญาในห้องเรียนว่า การจะใช้หุปัญญาในห้องเรียนนั้นคงต้องเริ่มต้นด้วยเป้าหมาย และค่านิยมของการศึกษา เช่น สอนเพื่อความเข้าใจเพื่อเตรียมบุคคลให้ทำงานเมื่อจบการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนอย่างเต็มที่หรือสอนให้เด็กเชี่ยวชาญในวิชาหลัก จึงจะสามารถตอบได้ว่า นำหุปัญญา (MI) มาใช้ได้อย่างไร การ์ดเนอร์ เห็นว่าหุปัญญา จะเป็นเครื่องมือที่ทีเลิศ ในการเรียนการสอน แคมป์เบลและดิกคินสัน (Campbell and Dickinson. 1992) ได้กล่าวถึง การใช้หุปัญญาในห้องเรียนดังนี้

1. การใช้การนำเข้าสู่บทเรียน เช่น เด็กบางคนอาจจะเข้าใจกราฟหรือพีชคณิต บนกระดานดำยาก ครูจึงนำสนามเด็กเล่นโรงเรียนเป็นแกนกราฟ ครูนำนักเรียนมาทำกราฟที่สนาม โดยทุกคนเป็นจุด ๆ หนึ่งบนเส้นกราฟหรือในออสเตรเลียมีโรงเรียนแห่งหนึ่งมีสนามเล่นปูลูฐเป็นรูป สूरียจักรวาล ครูนำนักเรียนมาเรียนดาราศาสตร์ในสนามให้เด็ก ๆ เห็นดวงดาวต่าง ๆ หมุนรอบดวงอาทิตย์ เป็นต้น
2. ใช้ในการเสริมบทเรียน โรงเรียนในอเมริกาหลายโรงเรียนจัดสัปดาห์หุปัญญา โดยพยายามใช้ปัญญาหลาย ๆ อย่างเข้าใจบทเรียน เช่น ใช้ศิลปะและการละคร ในการเรียน วรรณคดีหรือเรียนดาราศาสตร์ในหัวข้อสุूरียจักรวาล โดยใช้ปัญญาทางตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ วัตถุประสงค์ทางระหว่างดวงดาวต่าง ๆ รอบดวงอาทิตย์ (ความสามารถทางกล้ามเนื้อในการเคลื่อนไหว) เขียนพูดบรรยายเกี่ยวกับระบบสุूरียจักรวาล (การใช้ภาษาพูดและเขียน) เป็นต้นแต่ละบทไม่ จำเป็นต้องใช้ทุกปัญญา
3. ใช้ในการส่งเสริมการทำงานด้วยตนเอง โดยครูให้เด็กคิดริเริ่ม ค้นคว้าดำเนินการ และรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการของตนเอง ซึ่งเด็กมีโอกาสใช้แทบทุกปัญญาทั้ง 8 ด้าน
4. ใช้ในการประเมินผล นั่นคือ ให้เด็กที่ทำโครงการเสนอโครงการและแสดง โครงการหรือฝึกประเมินโครงการของตนด้วยตนเองและให้เพื่อน ๆ ช่วยประเมินด้วย ซึ่งเด็ก จะได้ฝึกปัญญาต่าง ๆ หลายด้านเช่นกัน
5. การฝึกเป็นลูกมือ ในข้อนี้ การ์ดเนอร์ ได้เสนอให้นักเรียนประถมหรือมัธยม ฝึกเป็นลูกมือหรือฝึกงาน 3 ด้าน คือ

5.1 ด้านศิลปหัตถกรรม

5.2 ด้านวิชาการ

5.3 ด้านร่างกายโดยความร่วมมือของชุมชน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ความสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา และแนวทางการพัฒนาพหุปัญญา อาจกล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาได้ว่า

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา หมายถึง การออกแบบ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ความสามารถด้านพหุปัญญาของแต่ละคนมา ปรับใช้ประกอบการทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติตามที่ปรากฏในเรื่องที่เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ โดยครูจัดสถานการณ์ สื่อและกิจกรรมใบงานที่เอื้อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึง ความสามารถทางปัญญาด้านต่าง ๆ ในลักษณะของการเรียนทั้งรายบุคคลและเป็นแบบกลุ่มย่อย

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้พฤติกรรมการแสดงออก และจัดกิจกรรมการปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับคุณลักษณะหรือตัวชี้วัดพฤติกรรมที่แสดงถึง ความสามารถทางพหุปัญญาด้านต่างๆของผู้เรียน เพื่อใช้กิจกรรมทางพหุปัญญาเป็นสื่อนำไปสู่ การเรียนรู้ของผู้เรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเลือกใช้รูปแบบการสอนพหุปัญญา เพื่อการเรียนรู้ (Multiple Intelligence Model for Learning) ซึ่ง “เฮวพา เดชะคุปต์” ได้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานในการพัฒนาพหุปัญญาตามทฤษฎีของ “การ์ดเนอร์” เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาศักยภาพ และความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีการจัด กิจกรรมตามหลักการ 5 ชั้น โดยใช้อักษรย่อว่า ACACA ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

A ชั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active Learning)

C ชั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation)

A ชั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)

C ชั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)

A ชั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication)

1. ชั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning) การเรียนรู้ตามรูปแบบ พหุปัญญาการเรียนรู้ คือ การให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Hand - on) โดยทดลอง ค้นคว้าในรูปแบบการเล่น เกม การปฏิบัติ การค้นคว้า การปฏิบัติจริง การไปทัศนศึกษา การแก้ไขปัญหา ฯลฯ หรือที่เรียกว่า “การเรียนรู้ตามสภาพจริง” (Authentic learning)

2. ชั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation) การเรียนรู้ที่ดีที่สุด เกิดจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเล่น การทำงาน และการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นหรือจากการทำงานกลุ่ม

3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) การเรียนรู้ที่ดี คือ การให้ผู้เรียนได้โอกาสวิเคราะห์ความรู้สึก ประสบการณ์ของตนเองขณะที่เรียนว่า ทำอะไร กับใคร ที่ไหน และเกิดความรู้สึกอย่างไร

4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive) การให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง หรือที่เรียกว่า “ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง” ทำให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียนมากกว่าการเรียนรู้ด้วยการท่องจำจากตำรา หรือทำแบบฝึกหัดแต่เพียงอย่างเดียว

5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication) การเรียนรู้ที่แท้จริงคือ การที่ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหา หรือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีหุปัญญา ความสำคัญของทฤษฎีหุปัญญา แนวทางการพัฒนาหุปัญญา การประยุกต์ใช้ทฤษฎีหุปัญญาและรูปแบบหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ สรุปได้ว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูออกแบบการเรียนรู้และได้กิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ ใช้เทคนิควิธีการสอนหรือยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียน นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้คิดไตร่ตรอง ตัดสินใจ ได้เรียนรู้ตามความถนัดและประเมินผลงานตนเอง

เครื่องมือวัดความสามารถทางปัญญา

ความสามารถทางปัญญาของมนุษย์ ตามทฤษฎีหุปัญญา มีความสำคัญและน่าสนใจอย่างยิ่ง จึงมีผู้วิจัยพยายามสร้างแบบวัดความสามารถทางปัญญาด้วยเครื่องมือวัดที่หลากหลายชนิด เช่น เครื่องมือวัดเชาวน์ปัญญา วัดความถนัด วัด IQ เป็นต้น แต่การวัดความสามารถทางปัญญา มีข้อจำกัดหลายด้าน ทำให้มีผู้สร้างทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดความสามารถทางปัญญาหลายตัวประกอบ มีการสร้างแบบทดสอบความถนัดพหุคุณ (Multiple Attitude Test) และแบบทดสอบวัดความสามารถพิเศษหรือความสามารถเฉพาะ (Specific Attitude Test) ขึ้นหลายฉบับ โดยแบ่งตามความสามารถทางปัญญาหรือความถนัดเฉพาะทางของมนุษย์ในแต่ละด้าน มีลักษณะสำคัญต่อการศึกษาต่อ หรือการตัดสินใจประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2526 : 32)

1. ด้านภาษา เป็นความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ ข้อความ บทกวี เรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่าน การเลือกใช้คำอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ สามารถวัดได้หลายลักษณะ ดังนี้

1.1 แบบศัพท์สัมพันธ์ ให้หาคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน สัมพันธ์กันกับคำอื่นที่กำหนดให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

(0) ป่า

ก. เสือ ข. ต้นไม้ ค. ภูเขา ง. แม่น้ำ จ. สีเขียว

1.2 แบบหาคำตรงข้าม ให้หาคำที่มีความหมายตรงข้ามกับคำที่กำหนดให้
ตัวอย่าง

(0) ย่อ

ก. ปีบ ข. ขยาย ค. อัด ง. คลาย จ. ใหญ่

1.3 แบบหาคำที่ไม่เข้าพวก ให้หาคำที่มีความหมายไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ
ตัวอย่าง

(0)

ก. สนุก ข. ร่าเริง ค. สดชื่น ง. เศร้า จ. ดีใจ

1.4 แบบหาความหมายใกล้เคียงกัน ให้หาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

(0) นภา

ก. บุปผา ข. ทิวา ค. เวหา ง. ดารา จ. สุรียา

1.5 แบบเติมคำในช่องว่าง ให้เลือกคำ หรือข้อความที่เติมลงในช่องว่างแล้วทำให้
ได้ใจความสมบูรณ์ที่สุด

ตัวอย่าง

(0) เขาเดินอย่าง.....เพื่อให้ถึงจุดหมายเร็ว ๆ

ก. สง่า ข. ซ้ำ ๆ ค. อ้อยอิ่ง ง. เร่งรีบ จ. นวยนาฏ

1.6 แบบอุปมาอุปไมย ให้หาความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันกับคำที่กำหนดให้
ตัวอย่าง

(0) คน - จมูก : กบ -

ก. น้ำ ข. เหงือก ค. ผิวหนัง ง. อากาศ จ. บนบก

1.7 แบบหาที่ผิด ให้พิจารณาประโยคแล้วหาส่วนที่ผิดหลักไวยากรณ์ เครื่องหมาย
วรรคตอน หรือการสะกดคำ ถ้าไม่มีที่ผิดเลยให้ตอบ ข้อ จ.

ตัวอย่าง

(0) เด็กดีต้อง / ตื่นนอนตอนเช้า / ล้างหน้าแปรงฟัน / แล้วทานข้าว

กับแต่งตัว

ก. ข. ค. ง.

2. ด้านจำนวน ตัวเลข ความมีเหตุผล การคิดคำนวณ เป็นความสามารถในด้าน
ตรรกะและคณิตศาสตร์ สามารถวัดได้หลายลักษณะดังนี้

2.1 แบบอนุกรมหรือเรียงอันดับ เป็นการวัดความสัมพันธ์ด้านตรรกะวิทยา
โดยจะมีชุดของตัวเลขซึ่งเรียงลำดับไว้ ให้พิจารณาดูว่า เลขตัวถัดไปคือเลขใด

ตัวอย่าง

(0) 1 3 5 7

ก. 8 ข. 9 ค. 10 ง. 11 จ. 12

2.2 แบบทักษะการคำนวณ เป็นการวัดการคิด ความคล่องแคล่ว แม่นยำในการคำนวณ โดยทั่วไปจะเป็นข้อสอบที่ใช้ความเร็วในการสอบ

ตัวอย่าง(0) $2 \times 3 \times 3 \times 4 = \dots? \dots$

ก. 12 ข. 22 ค. 27 ง. 60 จ. 72

3. ด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถในการสร้างภาพ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีความไวต่อสี เส้น รูปร่าง รูปภาพ ศิลปวัตถุ

4. ด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ความสามารถในการแสดงความรู้สึกนึกคิด ความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนที่ และการใช้ประสาทสัมผัส

5. ด้านดนตรี ความสามารถในการร้องเพลง เล่นดนตรี เคาะจังหวะ แต่งเพลง แต่งกลอน จำดนตรีได้ง่ายและไม่ลืม

6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถทางปัญญาด้านอารมณ์ ตระหนักถึงอารมณ์ของผู้อื่น มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

7. ด้านการเข้าใจตนเอง เป็นความสามารถทางปัญญาด้านอารมณ์ มีความตระหนักในอารมณ์ตนเอง จัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

8. ด้านความเข้าใจในธรรมชาติ เป็นความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของธรรมชาติทั้งพืชและสัตว์ โดยมีแบบวัดความสามารถด้านความเข้าใจในสภาพธรรมชาติ

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือวัดพหุปัญญา ซึ่งมีผู้สร้างโดยใช้แนวคิดตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ของ ฮาร์เวิร์ด การ์ดเนอร์ ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านความเข้าใจในธรรมชาติไว้ ดังนี้

1. แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาด้านด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านความเข้าใจในธรรมชาติของ จิระพร จงศิริ (2545 : 101-106) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูงและเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. แบบวัดพหุปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านความเข้าใจในธรรมชาติ ของ วีรณัฐ วรามิตร (2546 : 136-141) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูงและเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. แบบประเมินตนเองวัดความสามารถด้านด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านความเข้าใจในธรรมชาติระหว่างบุคคลของ หนึ่งฤทัย จินดาไทย (2546 : 177-182) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง และเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองตามแนวทฤษฎีเชาวน์ปัญญาของ สเตียร์น เบอร์ก ประกอบด้วย 3 ทฤษฎีย่อย คือ ทฤษฎีด้านการคิด ทฤษฎีด้านประสบการณ์และทฤษฎีด้านปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ของ อาทิตยา รัตนโรจนากุล (2548 : 120-124) มีค่าความเชื่อมั่นสูง เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ฉบับ และแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ฉบับ รวม 12 ฉบับ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5. ภาษา ด้านตรรกะ ด้านดนตรี ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านความเข้าใจตนเอง ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล และด้านธรรมชาติของ กัญณภัทร นิธิศรารากุล (2549 : 113) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยและแบบปรนัยเลือกตอบ 5 ตัวเลือก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถทางปัญญาที่หลากหลายวิธีดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เลือกสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางปัญญาโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา 8 ด้าน ของ ฮาร์เวิร์ด การ์ดเนอร์ คือ ด้านภาษา ด้านตรรกะคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านดนตรี ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านการเข้าใจธรรมชาติ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 30 ข้อ โดยสร้างข้อสอบให้สอดคล้องกับแนวคิดการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ของ ฮาร์เวิร์ด การ์ดเนอร์ ให้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถ ของนักเรียน

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Theory of Constructivism)

1. ทฤษฎีการเรียนรู้

วิก็อตสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) ผลงานของเขาเป็นที่ยอมรับกันในประเทศรัสเซีย และเริ่มเผยแพร่สู่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในยุโรป เมื่อได้รับการแปล

เป็นภาษาอังกฤษในปี ค.ศ. 1962 ต่อมาในปี ค.ศ. 1986 โคซูลิน (Kozulin) ได้แปลและปรับปรุงหนังสือของวิก็อตสกีอีกครั้งหนึ่ง เป็นผลให้มีผู้นิยมนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2541 : 61)

ทฤษฎีพัฒนาการทางเขาวงกตปัญญาของเพียเจต์และของวิก็อตสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้ จะเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (Disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เพียเจต์เชื่อว่า (Piaget. 1972 : 1-12) คนทุกคนจะมีพัฒนาการทางปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และประสบการณ์เกี่ยวกับการคิดเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logico-mathematical Experience) รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (Social Transmission) วุฒิภาวะ (Maturity) และกระบวนการพัฒนาความสมดุล (Equilibration) ของบุคคลนั้น ส่วนวิก็อตสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมทางสังคมมาก เขาอธิบายว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเขาวงกตปัญญาของแต่ละบุคคลนอกจากนั้น ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาเขาวงกตปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะเป็นไปร่วมกันทั้งเพียเจต์และวิก็อตสกี นับว่าเป็นนักทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับ “Cognition” หรือกระบวนการรู้คิด หรือกระบวนการทางปัญญา นักคิดคนสำคัญในกลุ่มนี้คือ อุลริค ไนส์เซอร์ (Ulrich Neisser) ได้ให้คำนิยามของคำนี้ไว้ว่า “เป็นกระบวนการรู้คิดของสมองในการปรับ เปลี่ยน ลด ตัด ทอน ขยาย จัดเก็บ และใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่รับเข้ามาทางประสาทสัมผัส ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดจากการกระตุ้นของสิ่งเร้าภายนอกก็ได้ ดังนั้น การรู้สึก การรับรู้ จินตนาการ การระลึกได้ การจำ การคงอยู่ การแก้ปัญหา การคิด และอื่น ๆ อีกมากจึงถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรู้คิดนี้” (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2541 : 208 -209)

2. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน

การนำทฤษฎีการสร้างความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน สามารถทำได้หลายประการดังนี้

1. เป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง (Authentic Tasks)

ครูจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2. การเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จะต้องให้มีประสิทธิภาพถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริงได้
3. ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (active) ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และจะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง
 4. ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคม จริยธรรม (Sociomoral) ให้เกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
 5. ในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ (Devries. 1992 : 1 -2) โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้
 6. ในการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ ครูจะมีบทบาทแตกต่างไปจากเดิม (Devries. 1992 : 3-6) คือ จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และควบคุมการเรียนรู้เปลี่ยนไป เป็นการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือ การเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจาก “instruction” ไปเป็น “Construction” คือ เปลี่ยนจาก “การให้ความรู้” ไปเป็น “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้”
 7. ในด้านการประเมินผลการเรียน (Jonassen. 1992 : 137-147) จำเป็นต้องมีลักษณะเป็น “Goal free Evaluation” ซึ่งก็หมายถึงการประเมินตามจุดมุ่งหมาย ในลักษณะที่ยืดหยุ่นกันไปในแต่ละบุคคล หรืออาจใช้วิธีการที่เรียกว่า “Socially Negotiated Goal” และการประเมินควรใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งอาจเป็นการประเมินจากเพื่อน แฟ้มผลงาน (Portfolio) รวมทั้งการประเมินตนเองด้วย (ทิตนา แชมมณี. 2551 : 90-96)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning)

1. ทฤษฎีการเรียนรู้

การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คนช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบนี้คือ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และร็อบเจอร์จอห์นสัน (Roger Johnson)

1. องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการดังนี้ (Johnson and Johnson. 1994 : 31-37)

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence)

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกกลุ่มทุกคน มีความสำคัญและความสำคัญของกลุ่มขึ้นกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ในขณะที่เดียวกันสมาชิกแต่ละคน จะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน

2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face – to –face Promotive Interaction)

การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริมและช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่างๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability)

สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบมีการตรวจสอบผลงาน ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่หลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็ก เพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-group Skills)

การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญๆ หลายประการเช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ ยอมรับ และไว้วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing)

การเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำได้โดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับ

และช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (Met Cognition) คือสามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนเองที่ได้ทำไป

2. ผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือได้รับความนิยมน้อยกว่าแพร่หลายมาก ผลจากการวิจัยต่าง ๆ พบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลต่อผู้เรียนในหลายด้าน ดังนี้

2.1 มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve)

การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เหตุดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น

2.2 มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships Among Students)

การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจในผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม

2.3 มีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปรต่าง ๆ

3. ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปมี 3 ประเภท คือ

3.1 กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning Groups)

กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการ และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นหลาย ๆ ชั่วโมงติดต่อกันหรือหลายสัปดาห์ติดต่อกัน จนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

3.2 กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning Groups)

กลุ่มประเภทนี้ครูจัดขึ้นเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว โดยสอดแทรกอยู่ในการสอนปกติอื่น ๆ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจหรือใช้ความคิดเป็นพิเศษในสาระบางจุด

3.3 กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Groups)

กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกันมานานจนกระทั่งเกิดสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพัน ห่วงใยช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง

ในการเรียนรู้แบบร่วมมือมักจะมีกระบวนการดำเนินงานที่ต้องทำเป็นประจำ เช่น การเขียนรายงาน การเสนอผลงานกลุ่ม การตรวจผลงาน เป็นต้น ในการทำงานที่เป็นกิจวัตรดังกล่าว ครูควรจัดระเบียบขั้นตอนการทำงาน หรือฝึกฝนให้ผู้เรียนดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการที่ใช้หรือดำเนินการเป็นกิจวัตรในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เรียกว่า Cooperative Learning Scripts ซึ่งหากสมาชิกกลุ่มปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จะเกิดเป็นทักษะที่ชำนาญในที่สุด

2. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน

ครูสามารถนำหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยการพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบ 5 ประการดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผล โดยทั่วไป การวางแผนบทเรียนและการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่าง ๆ

1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3-6 คน กลุ่มขนาด 4 คนจะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด

1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่มหมายถึงการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มซึ่งอาจทำโดยการสุ่ม หรือการเลือกให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่คละกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น

1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้น ๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้เสนอผลงาน ผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครูจำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม

1.6 จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ/งาน/หรือ วัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วน ในการช่วยเหลือกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียนรู้

2. ด้านการสอน

ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนี้

2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมาย ของบทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่าง ๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน

2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่า ความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังจะมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จ ของงานคืออะไร

2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครูควรอธิบายกฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

2.4 อธิบายถึงวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

2.5 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ การตรวจสอบ ผลงาน เป็นต้น

2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากครูชี้แจงให้ผู้เรียนได้รู้อย่างชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตนและพยายาม จะแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม

3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่า สมาชิกกลุ่ม มีความเข้าใจในงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิก ให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของกลุ่ม

3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของงานและการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำ หรือให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ

3.4 สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้ จากการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

4. ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการประเมิน

4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

สรุป กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุม การวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้ เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับ และช่วยฝึกทักษะ การรู้คิด (Metacognition) คือความสามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของคนที่ได้ทำไป (ทิตินา แชมมณี. 2551 : 98-101)

จากการศึกษาทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาปัญญาของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และช่วยให้ครูออกแบบการเรียนรู้และได้กิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ ใช้เทคนิควิธีการสอน หรือยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียน นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน ได้คิดไตร่ตรอง ตัดสินใจ ได้เรียนรู้ตามความถนัดและประเมินผลงานตนเอง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ แผนการสอนนั่นเอง แต่เป็นแผนที่เน้นให้นักเรียน ได้พัฒนาการเรียนของตนด้วยกิจกรรมหลากหลาย มีครูเป็นผู้แนะนำหรือจัดแนวการเรียนแก่นักเรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมให้รู้จักคิด ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยข้อมูลและ สังเคราะห์เป็นความรู้ของตนเอง นักเรียนจะอ่านหนังสือ จดบันทึก และควรจะได้เรียนรู้จากแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่น จากสถานที่ต่างๆ ในชุมชน จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม วิดีทัศน์ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 93) ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 133) ให้ความหมาย ของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทาง

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยกำหนดสาระ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ ตลอดจนการวัดผล และประเมินผล

สงบ ลักษณะ (2540 : 20) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า แผนการสอน คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้า ที่คล้ายกับการบันทึกการสอนในสมัยที่ฝึกกันในสถาบันฝึกหัดครู โดยมีวัตถุประสงค์ให้ครูผู้สอนได้ออกแบบ และเตรียมการสอนล่วงหน้าให้เห็นรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละหัวข้อย่อยของเนื้อหาวิชาหรือสำหรับการสอนแต่ละครั้ง และแสดงลักษณะกระบวนการสอนที่สรรแล้วให้ตรงกับสภาพสิ่งแวดล้อมปัญหา ความต้องการ และปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ครู นักเรียน และชุมชน

วิฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของแผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 249) สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการสอน เป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครู หรือแนวการสอนของกรมวิชาการ ทำให้ผู้สอนทราบว่าจะสอนเนื้อหาใด จุดประสงค์ใด สอนอย่างไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สุพิน บุญชูวงษ์ (2534 : 136) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนคือ การวางแผนกำหนดรูปแบบของบทเรียนแต่ละเรื่อง ซึ่งจะเป็นแนวในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแก่ครูให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ความคิดรวบยอด เนื้อหา และการวัดผลประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

พวงเล็ก อุดระ (2539 : 153) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้หรือเดิมเรียกว่าโครงการสอน คือ การวางแผนการสอนระยะยาวเป็นภาคเรียนหรือเป็นปี เป็นการเตรียมการสอนโดยสังเขป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 202) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผล ประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

รัชณี ภาเข็ม (2543 : 40) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือการเตรียมการสอนอย่างมีระบบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าและเป็นเครื่องมืออันสำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ จากนักการศึกษา จึงสรุปได้ว่า แผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร ให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ การเรียนรู้การใช้สื่อ การวัดและประเมินผล ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การสอนดำเนินไปอย่างมีระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ต่อไป

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2533 : 3-4) ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการสอนวิธีเรียนที่มีความกว้างขวางยิ่งขึ้นเพราะเป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรผสมกับหลักจิตวิทยาหรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ ๆ ผสมกับปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียนและสภาพปัญหาความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และทรัพยากรในท้องถิ่น
2. ช่วยให้ครูมีคู่มือของตนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวก ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตรงเจตนารมณ์ของหลักสูตร
3. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดผลการเรียนรู้ได้ครบถ้วน สอดคล้องกับระยะเวลา จำนวนคาบ จำนวนชั่วโมง ที่มีจริงในแต่ละภาคเรียน นั่นคือ สอนให้ครบถ้วนและทันเวลา
4. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่งที่แสดงความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญของผู้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างการวางแผนที่ดีให้กับครูทั่วไป
5. ถ้าผู้สอนติดธุระจำเป็นไม่ได้มาสอนด้วยตนเอง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะช่วยให้ครูผู้สอนแทนสามารถสอนได้ดีเช่นกัน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 250) ได้อธิบายถึงผลดีของแผนการสอนไว้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำตามหลักการที่ถูกต้อง
 2. ช่วยให้ครูมีสื่อการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วน ถูกต้องตามหลักสูตร และสอนได้ทันเวลา
 3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
 4. อำนวยความสะดวกแก่ครูที่สอนแทน ในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้
- สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ เป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
- ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

สงบ ลักษณะ. (2534 : 20) ได้อธิบายถึงลักษณะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีว่าจะต้องมี รายละเอียดชัดเจนถึงกิจกรรมนักเรียนบทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผล จนผู้อ่านมองเห็นภาพ พฤติกรรมจริง ๆ ในห้องเรียนได้สมบูรณ์จึงถือว่าเป็นแผนการสอนที่ดีและไม่จำเป็นต้องทำบันทึก

การสอนอีกก็ได้ เพราะแผนการสอนที่ชัดเจนใช้แทนบันทึกการสอนได้ “ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอนที่เน้นกระบวนการ” ว่า แผนการสอนที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ

4 ประการ คือ

1. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุดโดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบ มาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่นหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สมนึก ภัททิยธนี (2544 : 5) อธิบายลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีดังนี้

1. เนื้อหาต้องเป็นรายคาบหรือรายชั่วโมงตามตารางสอน โดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่อยู่ในโครงการสอน และเขียนเฉพาะเนื้อหาสำคัญพอสังเขป
2. ความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงเนื้อหาที่จะสอน ส่วนนี้ถือเป็นหัวใจของเรื่อง ครูต้องทำความเข้าใจเนื้อหาที่สอน จึงจะสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ ต้องเขียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับความคิดรวบยอดหรือเขียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน ซึ่งควรเป็นจุดประสงค์ที่ช่วยพัฒนาความสามารถนักเรียน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน ควรเป็นการลำดับขั้นตอนที่จะสอนจริง ๆ โดยใช้เทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ
5. สื่อที่ใช้ ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา โดยยึดหลักที่ว่าสื่อจะต้องเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย
6. การวัดผลต้องคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และช่วงที่ทำการวัด เช่น ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่า การสอนของครูบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้มากที่สุด มีกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์ ครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางและกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมจนบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ประโยชน์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ถ้าครูได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้สอนในคราวต่อไป แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 134)

1. ครูรู้วัตถุประสงค์ของการสอน
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจ
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเจตนาของหลักสูตร

ถ้าครูประจำชั้นไม่ได้สอน ครูที่มาสอนแทนสามารถสอนแทนได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด
การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการได้ให้แนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ไว้ตามขั้นตอนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 93)

1. นำหน่วยการเรียนรู้มาจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ 2 แบบ คือ

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อย เป็นรายชั่วโมง

1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมไม่แยก เป็นรายชั่วโมงครูจะต้องจัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อยลง

2. ส่วนประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย

2.1 ชื่อหน่วยที่ และชื่อหน่วย ชั้นที่สอน และเวลาที่สอน

2.2 หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อยก็คือ หัวข้อเรื่อง การเรียนรู้จะเป็นที่แผนขึ้นกับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้

2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.4 สาระการเรียนรู้ คือ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อย่อยที่สอน

2.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนที่ครู และนักเรียนจะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การกำหนดวิธีการวัดผลและการประเมิน เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น การวัดและประเมินผลจะกำหนดเกณฑ์ การวัด การตรวจผลงาน และพฤติกรรมการเรียน ซึ่งเป็นการประเมินจากสภาพจริง

2.7 สื่อและแหล่งเรียนรู้ จะกำหนดหนังสือประกอบการเรียน สถานที่ที่จะศึกษา วิทยากร เป็นต้นรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่ต่างกันอย่างออกไป ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของคำบรรยาย รูปแบบตาราง หรือรูปแบบผสมผสานซึ่งครูผู้สอนสามารถใช้ได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม รูปแบบการสอนต่าง ๆ ต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่จำเป็นของแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้ (ขวลิต ชูกำแพง. 2551 : 99)

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้/ชั้น/ภาคเรียนที่
3. ชื่อแผน/เวลา ชั่วโมง/คาบ
4. วัน/เดือน/พ.ศ.
5. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้)
6. สาระการเรียนรู้ (สาระสำคัญ)
7. กระบวนการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนการสอน)
8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
10. ความคิดเห็น/และข้อเสนอแนะของผู้บริหาร
11. บันทึกหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
12. ภาคผนวก

ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของของสื่อการเรียนการสอนใดๆ มีกระบวนการที่สำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ควรทำควบคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้ มีรายละเอียดดังนี้ (เผชญิ กิจระการ. 2544 :46 - 51)

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน จะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังนี้

$$CVR = \frac{2Ne - 1}{N}$$

เมื่อ CVR แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)

Ne แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (Number of Panelists Who Had Agreement)

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตาราง ตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอนแบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากจะใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อยโดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น E1/E2 = 85/85, E1/E2 = 90/90 เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E1/E2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ เช่น E1/E2= 80/80 ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E1 และ E2 ใช้สูตร ดังนี้

$$E1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E2 = \frac{\sum X}{B} \times 100$$

เมื่อ E2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้น ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยเทียบกับคะแนนที่ได้ก่อนการเรียน (Pretest)

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) หมายถึงจำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน แต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 กล่าวโดยสรุปว่าเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้ง เป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่ นำมาสร้างสื่อขึ้น ถ้าเป็นวิชาค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 นอกจากนี้ยังตั้งเป็นเกณฑ์เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน จะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E1 และ E2 เป็นตัวเลข ตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรยิ่ง ถือว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพ ของสื่อการเรียนการสอนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึง มีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอน ที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้

2. เนื้อหาของบทเรียนที่สร้างขึ้นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตาม
3. แบบฝึกทักษะและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ ส่วนความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับจำนวนของวัตถุประสงค์ และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจำนวนจุดประสงค์

จะเห็นได้ว่าการคำนวณหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอน เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้ ดังนั้น ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนในที่นี้ จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ (Efficiency) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูก (Do the Thing Right) นั้น หมายถึงผู้เรียนเกิดการเรียนอย่างถูกต้องตามกระบวนการของการเรียนด้วย CAI และมีประสิทธิผล (Effectiveness) ในความหมายของการทำสิ่งที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (Get the Right Things Done) นั้นหมายถึงผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพ ซึ่งมักนิยมเรียน รวมกันเป็นที่เข้าใจสั้น ๆ ว่า “ประสิทธิภาพ” ของสื่อการเรียนการสอน

ทักษะการคิดวิเคราะห์

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2539 : 764) ได้ให้ความหมายของคำว่า “วิเคราะห์” ไว้ว่า หมายถึง ใ้ใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วน ๆ

การคิดวิเคราะห์เป็นสมรรถภาพด้านหนึ่งของสมอง ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 43-44) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล และที่เป็นไปอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 1-16) กล่าวไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึงความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 21) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยใช้สมอง ซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึก คิดอย่างละเอียด จากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลและผลความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความ หรือเหตุการณ์ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่างๆ โดยการระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่องการระบุจุดประสงค์ของผู้เรียน ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน และรูปแบบภาษาที่ใช้ เป็นต้น

องค์ประกอบการคิดวิเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 52) กล่าวว่าองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์ หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุหรือความสำคัญ เช่นภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์

เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุผล อาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ

เป็นการพินิจ พิจารณาทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ

เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึก คิดอย่างละเอียด จากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ และผลความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้อง และไม่เกี่ยวข้อง เทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้คือ 5W 1H

What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้ คืออะไร

Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้นได้ เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวก และด้านลบ ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดมากที่สุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนดีอย่างไรบ้าง

การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

Bloom (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 149–154 ; อ้างอิงมาจาก Bloom. 1956) กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรมีจุดมุ่งหมายหรือประสงค์ใด นอกจากนั้นยังมีส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้างและเกี่ยวพันโดยอาศัยหลักการใด จะเห็นว่าสมรรถภาพด้านการวิเคราะห์จะเต็มไปด้วยการหาเหตุและผลมาเกี่ยวข้องกันเสมอ การวิเคราะห์จึงต้องอาศัยพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจและ

ด้านการนำไปใช้ มาประกอบการพิจารณา การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบ่งแยกย่อย ออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Elements) เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่อยู่นั้นอะไร สำคัญหรือจำเป็นหรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล เหตุผลใดถูกต้อง และเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างคำถาม เช่น สิ่งใดที่ขาดเสียมิได้ สอนแบบใดเด็กจึงอยากเรียนมากกว่า วิธีสอนอื่น ๆ ที่มีอยู่

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships) เป็นความสามารถในการค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นต่างติดต่อเกี่ยวพันกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งอย่างไร การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อาจจะถามสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องกับเหตุ เนื้อเรื่องกับผล เหตุกับผล ตัวอย่างคำถาม เช่น เพราะเหตุใดรัฐจึงโค้งงอตามแนวโค้งของโลก เหตุใดคนตกใจมากจึงมักเป็นลม

3. วิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) เป็นความสามารถที่จะจับเค้าเงื่อนของเรื่องราวนั้นว่ายึดหลักการใด มีเทคนิคการเขียนอย่างไรจึงชวนให้คนอ่าน มีมีโนภาพหรือยึดหลักปรัชญาใด อาศัยหลักการใดเป็นสื่อสารสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจคำถาม วิเคราะห์หลักการมักจะมีคาลงท้ายว่า ยึดหลักการใดมีหลักการใดอยู่เสมอ ตัวอย่าง คำถามประเภท วิเคราะห์หลักการ เช่น รถยนต์วิ่งได้โดยอาศัยหลักการใด

สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 144-147) กล่าวว่า การวัดการวิเคราะห์ เป็นการใช้ วิจารณ์ญาณ เพื่อไตร่ตรอง การแยกแยะพิจารณาคุณรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องต่าง ๆ ว่ามีชิ้นส่วนใดสำคัญที่สุด ของชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กันมากที่สุด และชิ้นส่วนเหล่านั้นอยู่รวมกันได้ หรือทำงานได้เพราะอาศัยหลักการใด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกว่า ชิ้นใด ส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใด สำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่น จุดประสงค์สำคัญ สิ่งที่ชอบเร้น

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่าง คุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าสองชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กัน รวมถึงข้อสอบอุปมาอุปมัย

3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การให้พิจารณาดูชิ้นส่วนหรือส่วนปลีกย่อยต่าง ๆ ว่าทำงานหรือเกาะยึดกันได้อย่างไร หรือคงสภาพเช่นนั้นได้เพราะใช้หลักการใดเป็นแกนกลาง จึงถาม โครงสร้างหรือหลัก หรือวิธีการที่ยึดถือ

จากการศึกษาการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์สรุปได้ว่า การวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะของสิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยการวิเคราะห์ ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (วนิช สุธาร์ตน์. 2547 : 135 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 161) สรุปประโยชน์ของการคิดได้ดังนี้

1. สามารถปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและเหตุผล และได้งานที่มีประสิทธิภาพ
2. สามารถประเมินงานโดยใช้กฎเกณฑ์อย่างสมเหตุสมผล
3. สามารถประเมินตนเองอย่างมีเหตุผล และมีความสามารถในการตัดสินใจ

ได้อย่างดีอีกด้วย

4. ช่วยสามารถแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
5. ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมาย รวบรวมข้อมูลที่ชัดเจน ค้นหาความรู้ ทฤษฎี หลักการตั้งข้อสันนิษฐาน ตีความหมาย ตลอดจนการหาข้อสรุปได้ดี
6. ช่วยให้ผู้คิดมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง จนถึงขั้นมีความสามารถเป็นนายของภาษาได้

7. ช่วยให้คิดได้อย่างชัดเจน คิดได้อย่างถูกต้อง คิดอย่างกว้าง คิดอย่างลึก และคิดอย่างสมเหตุสมผล

8. ช่วยให้เกิดปัญญา มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเมตตา และมีบุคลิกภาพในทางสร้างประโยชน์ต่อสังคม

9. ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง ในสถานการณ์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคสารสนเทศและเทคโนโลยี จะเห็นได้ว่าการคิดวิเคราะห์มีประโยชน์ต่อบุคคลอย่างหาค่ามิได้ ตั้งแต่ช่วยให้บุคคลมี หลักการ มีเหตุผล ทำงานทุกอย่างด้วยการมีเป้าหมาย มีความคิดทุกขั้นตอนที่ชัดเจน เกิดปัญญา สร้างเสริมและพัฒนาความสามารถทางภาษาและเพิ่มพูนศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง ทำให้เกิดความสำเร็จในการทำงานเป็นอย่างดี จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่าการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการประเมินสิ่งที่อ่านโดยใช้การคิดอย่างรอบคอบ และใช้วิจารณ์ญาณในเรื่องที่อ่าน คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังนี้

1. สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี
2. สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดเป็นระบบ
4. มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ และใช้ภาษาในการพัฒนา

ตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ

5. ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษา และความเป็นไทย ภูมิใจ และชื่นชมในวรรณคดี และวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย

6. สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามสถานการณ์ และบุคคล

7. มีมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย

8. มีคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกการจำแนกแแจกแจงองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการคิด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 30-5) ได้สรุปทฤษฎีหลัก การและแนวคิด เกี่ยวกับการคิดของนักจิตวิทยา และนักวิชาการจากต่างประเทศไว้ดังนี้

บลูม (Bloom. 1961 : unpagged) ได้จำแนกการรู้ (Cognition) ออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่การรู้ ชั้นความรู้ และรู้ชั้นเข้าใจ การรู้ชั้นวิเคราะห์ การรู้ชั้นสังเคราะห์ และการรู้ชั้นประเมิน

เพียเจต์ (Piaget. 1964 : unpagged) ได้อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญา ว่าเป็นผล เนื่องมาจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลพยายามปรับตัว โดยกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับให้เหมาะสม (Accommodation) โดยการพยายามปรับความรู้ความคิดเดิมกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ซึ่งทำให้บุคคลอยู่ในภาวะสมดุล ทางสติปัญญาของบุคคล

บรูเนอร์ (Bruner. 1956 : unpagged) กล่าวว่า เด็กเริ่มต้นเรียนรู้ จากการกระทำต่อไปจึงจะสามารถจินตนาการ หรือสร้างภาพในใจ หรือในความคิดขึ้นได้ แล้วถึง ดั้งขึ้นการคิดและเข้าใจในสิ่งที่เป็นามธรรม

กาเย่ (Gagne. 1985 : unpagged) ได้อธิบายว่าผลการเรียนรู้ของมนุษย์ มี 5 ประเภท ได้แก่

1. ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อย 4 ระดับ คือการจำแนกแยกแยะการสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎการสร้างกระบวนการ หรือกฎขั้นสูง

2. กลวิธีในการเรียนรู้ (Cognitive Strategies) ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีการใส่ใจ การรับและการทำความเข้าใจข้อมูล การดึงความรู้ความทรงจำ การแก้ปัญหา และกลวิธีการคิด

3. ภาษา (Verbal Information)

4. ทักษะการเคลื่อนไหว (Motor Skills)

5. เจตคติ (Attitudes)

กิลฟอร์ด (Guilford. 1967 : unpagged) ได้อธิบายว่าความสามารถทางสมองของมนุษย์ ประกอบด้วยมิติสามมิติ คือ

1. ด้านเนื้อหา (Contents) หมายถึง วัตถุ/ข้อมูล ที่ใช้เป็นสื่อก่อให้เกิดความคิดซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น อาจเป็นภาพ เสียง สัญลักษณ์ ภาษา พฤติกรรม
2. มิติด้านปฏิบัติการ (Operations) หมายถึง ดึงกระบวนการต่างๆ ที่บุคคลใช้ในการคิด ซึ่งได้แก่การรับรู้และเข้าใจ (Cognition) การจำ การคิดแบบเอนกนัย การคิดแบบเอกนัย และการประเมินค่า

3. มิติผลผลิต (Products) หมายถึง ผลของการคิด ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นหน่วย (Units) เป็นกลุ่มหรือพวกของสิ่งต่าง ๆ (Classes) เป็นความสัมพันธ์ (Relation) เป็นระบบ(System) เป็นการแปลงรูป(Transformation) และการประยุกต์ (Implication) ความสามารถทางการคิดของบุคคล เป็นผลจากผสมผสานมิติด้านเนื้อหาและด้านปฏิบัติการเข้าด้วยกัน

ประสาธ อิศรปริดา (2547 : 45-7) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางปัญญา มีลักษณะเช่นเดียวกับวิวัฒนาการทางร่างกายของสิ่งมีชีวิต การเจริญทางปัญญาคือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความรู้ความคิด (Cognitive Structure) โครงสร้างความรู้ความคิดก็เปรียบได้กับโครงสร้างทางชีววิทยา (Biological Structure) ของคัพพ (Organism) ซึ่งจะพัฒนาขึ้นหลังจากมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

3. ประเภทของการคิด

ศรีสุรางค์ ทินะกุล (2542 : 9-12) แบ่งประเภทของการคิดทั่วไปออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การคิดโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย (Unsirected Thinking) หรือเรียกว่าความคิดแบบเชื่อมโยง (Associated Thinking) เป็นการคิดที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย เป็นอิสระจากการถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขภายนอก ได้แก่

- 1.1 การคิดเชื่อมโยงเสรี (Free Associated Thinking) เมื่อได้รับสิ่งเร้า อาจจะคิดสิ่งต่างๆ ได้มากมายไม่จำกัด ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิทยาวิเคราะห์เชื่อว่า การคิดแบบจะช่วยให้เข้าใจปัญหาที่อยู่ในจิตใจของคนได้

- 1.2 การคิดเชื่อมโยงควบคุม (Controlled Association) คือการคิดจะถูกจำกัดตามที่กำหนดเงื่อนไข คิดในสิ่งที่อยู่กลุ่มเดียวกันกับสิ่งที่บอก

- 1.3 การฝันเพื่อง (Fantasy) เป็นการฝันกลางวัน (Day Dreaming) เป็นการคิดที่สะท้อนความปรารถนาของมนุษย์ โดยสภาพความเป็นจริงไม่ได้รับการตอบสนอง เช่น อยากเก่งเกินความจริงในปัจจุบัน

- 1.4 การฝัน (Dream) หรือฝันกลางคืน (Night Dreaming) เป็นการคิดเชื่อมโยง ระหว่างหลับ จะมีความสมจริงมาก บางครั้งเป็นเรื่องติดต่อกัน ฟรอยด์ อธิบายว่าการฝัน

เป็นการแสดงออกถึงความปรารถนาที่อยู่ในจิตใจสำนึก แต่ฮอลล์ กล่าวว่า การฝันคือการคิดขณะหลับ การฝันคือการคิดของคนผู้นั้น

2. การคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย (The Goal-Directed Thinking) เป็นการคิดที่เกิดขึ้นเมื่อเราต้องการคำตอบหรือวิถีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ปัญหา การคิดมีเป้าหมายชัดเจน จอห์น ดีวอี้ (John Dewey) เรียกว่า Reflective Thinking ได้แก่ การคิดการวิเคราะห์หรือวิจารณ์ (Critical Thinking) และการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

มาลินี ศิริจारी (2545 : 38-39 ; อ้างอิงมาจาก Gagne'. 1970 : 283) ได้แบ่งประเภทของการคิดทั่วไปออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การคิดอย่างเลื่อนลอยหรือไม่มีทิศทาง คือ การคิดจากสิ่งที่ประสบพบเห็นหรือจากประสบการณ์ตรง เรียกก็อย่างหนึ่งว่า การคิดต่อเนื่อง (Associative Thinking) ซึ่งจำแนกย่อย เป็น 5 ลักษณะ คือ

1.1 Free Associative คือ การคิดถึงเหตุการณ์ที่ล่วงมาแล้วเมื่อมีการกระตุ้นจากสิ่งเร้า จำพวกคำ หรือ เหตุการณ์

1.2 Controlled Associative คือ การคิดโดยอาศัยคำสั่งเป็นแนว เช่น ผู้คิดอาจได้รับคำสั่งบอกสิ่งที่อยู่ในพวกเดียวกันกับคำที่ตนได้ยินมา

1.3 Day Dreaming คือ การคิดที่มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันตนเอง เพื่อให้เกิดความพอใจในตนเอง ซึ่งเป็นการคิดฝันในขณะที่ตื่นอยู่

1.4 Night Dreaming คือ การคิดฝันเนื่องจากความคิดของตน หรือเป็นการคิดฝัน เนื่องจากการรับรู้หรือตอบสนองสิ่งเร้า

1.5 Autistic Thinking คือ การคิดเหตุผลเข้าข้างตนเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อหรืออารมณ์ของผู้คิดมากกว่าขึ้นอยู่กับลักษณะที่แท้จริงของการคิด

2. การคิดอย่างมีทิศทางหรือมีจุดมุ่งหมาย คือ การคิดที่มีบุคคลเริ่มใช้ความรู้พื้นฐานเพื่อทำการกลั่นกรองการคิดที่เพื่อฝัน การคิดที่เลื่อนลอยไร้ความหมาย ให้เป็นการคิดที่มีทิศทางขึ้นโดยมุ่งไปสู่จุดหมายหนึ่ง และเป็นการคิดที่มีบทสรุปของการคิดหลังจากที่คิดเสร็จแล้ว จำแนกเป็นลักษณะดังนี้

2.1 การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คือการคิดในลักษณะที่คิดได้หลายทิศทาง (Driver Gent Thinking) ไม่ซ้ำกันหรือเป็นการคิดในลักษณะที่โยงสัมพันธ์ได้ กล่าวคือเมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพานเชื่อมต่อไปให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไปโดยสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่

2.2 การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) คือการคิดอย่างมีเหตุผล (Reasoning Thinking) ซึ่งเป็นการคิดที่ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาโดยพิจารณาถึงสภาพการณ์หรือข้อมูลต่าง ๆ ว่ามีข้อเท็จจริงเพียงใดหรือไม่

จากการศึกษาประโยชน์ของการคิดและทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์สรุปได้ว่าการคิดมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างปัญญาและทักษะทางภาษาอีกทางหนึ่ง การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะของสิ่งต่างๆ โดยอาศัยการวิเคราะห์ ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา ไชยชาติ (2550 : 141-142) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมพหุปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา 2) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า 1) นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน อ่านจับใจความสำคัญ มาตราตัวสะกด สระลดรูป นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็น พอใจและภูมิใจในผลงานของตนเองการปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน และมีพัฒนาการขึ้นเรื่อย ๆ ปฏิบัติงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.28/85.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ .7138 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.38 4) นักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชนทอง สิทิกา (2550 : 115-145) ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องรักเมืองไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมแบบปกติ ที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมแบบ 4 MATโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง เรารักเมืองไทยที่ใช้การเรียนแบบปกติโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี

พหุปัญญา และแบบ 4 MAT เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านตงใหญ่ จังหวัดอุดรธานี ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมแบบปกติ ที่ประยุกต์ใช้พหุปัญญา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน

จันทร์ฉาย ปักเขตานัง (2550 : 88-89) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ภาษาไทยโดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องนกแขกเต้า ผู้กตัญญูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องนกแขกเต้าผู้กตัญญูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 90.86/89.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเรื่องนกแขกเต้าผู้กตัญญู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.8191 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.91 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเรื่อง นกแขกเต้าผู้กตัญญูมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะ 4 คือ การดู ฟัง พูด อ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ เข้าใจธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น มีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความเป็นผู้นำ ผู้ตามเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น กล้าแสดงออก มีพัฒนาการด้านศิลปะ ดนตรีนาฏศิลป์ และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

ฉัตรดา ธนสีลังกูร (2552 : 87-88) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ (1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ ที่มีประสิทธิภาพ (2) หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ (3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบ้านแดงสว่าง อำเภอภูเขียว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศัยภูมิเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการโดยการสุ่ม

แบบกลุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผนใช้เวลาเรียนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 8 ชุด แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.69/81.64 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ ที่วิเคราะห์จากคะแนนความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 0.6247 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 62.47 และค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะที่วิเคราะห์จากคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.6619 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 66.19 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่มีคะแนนความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประทีนทิพย์ พรไชยยา (2552 : 129) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต (ภาษาพาที) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา จุดมุ่งหมายของการวิจัย 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 และ 5/4 โรงเรียนอนุบาลสกลนครสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 92 คนผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา และแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ที่มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.34/80.05 และ 82.37/79.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีค่าเท่ากับ 0.7076 และ 0.6905 คิดเป็นร้อยละ 70.76 และ 69.05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและกลุ่มที่จัด

การเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย หลังเรียนไม่แตกต่างกัน

ปราณี แทนหิน (2550 : 62-111) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพหุปัญญา เรื่อง พืชพันธุ์ธัญญาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยประยุกต์ใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพหุปัญญา เรื่อง พืชพันธุ์ธัญญาหาร ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์(80/80) 2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านเชียงดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุรธานี เขต 1 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยประยุกต์ใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพหุปัญญา จำนวน 8 แผน แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ และแบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ ผลการทดลอง พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/84.83 ดัชนีประสิทธิผลแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเท่ากับ 0.5900 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในระดับมาก

พงษ์ลดา กาญจนปภากุล (2551 : 70-84) ได้ศึกษา ผลการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ วัฏจักรการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพ 79.98/78.33 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีค่าเท่ากับ 0.6355 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพาพัทธ์ สะเดา (2552 : 124) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ ทฤษฎีพหุปัญญา เรื่อง เศรษฐีเฒ่าเจ้าปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านชนบท อำเภอชนบท สำนักงานเขตพื้นที่การการศึกษาขอนแก่น เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 33 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐีเฒ่าเจ้าปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.33/83.84 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐีเฒ่าเจ้าปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีค่าเท่ากับ 0.7177 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.7177 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.77 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีคะแนนความสามารถการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ยศชวิน กุลด้วง (2550 : 59 – 60) ได้วิจัยการพัฒนาทักษะภาษาไทยตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะภาษาไทยตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญามีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาอยู่ในระดับมาก

เสรีรัตน์ อามาตย์ (2550 : 75-100) ได้ศึกษาผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อาหารดีมีคุณภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา จุดมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านหนองแสงโคกน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 26 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา จำนวน 10 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อาหารดีมีคุณภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.00/82.69 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.76 นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ฟอร์ด (Ford. 2000 : 1728-A) ได้ศึกษาเพื่อทดสอบผลของการบูรณาการเทคนิคพหุปัญญา และการสอนเชิงแนวคิดที่บูรณาการที่มีต่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตั้งอยู่ในฐานทัพทหาร โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มกลุ่มหนึ่งเข้าร่วมในชั้นเรียนสอนแบบดั้งเดิม อีกกลุ่มเข้าร่วมในชั้นเรียนที่บูรณาการพหุปัญญาเข้ากับการสอนเชิงแนวคิดที่บูรณาการในชั้นเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและสังคมศึกษาคู 3 คนบูรณาการการสอนเชิงแนวคิดที่บูรณาการ/พหุปัญญาเข้าในการฝึกอบรมครู ประจำการมา 5 ครั้ง เกี่ยวกับพหุปัญญาและการสอนเชิงแนวคิดที่บูรณาการแล้วใช้แบบทดสอบทักษะพื้นฐานของรัฐโอไอโอวา

เป็นแบบทดสอบทั้ง 2 แบบ กับกลุ่มทดลองที่ใช้เวลา 29 สัปดาห์ผลการศึกษาพบว่านักเรียนในชั้นเรียนที่สอนแบบดั้งเดิม ได้คะแนนในแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองในวิชาการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนในชั้นเรียนที่สอนด้วยวิธีพหุปัญญา/การสอนเชิงแนวคิดที่บูรณาการ ส่วนนักเรียนในชั้นเรียนที่สอนด้วยวิธีพหุปัญญา/การสอนเชิงแนวคิดที่บูรณาการได้คะแนนในแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองในคะแนนรวมของภาษาสูงกว่านักเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม แต่ไม่มีความแตกต่างดังกล่าว เมื่อพิจารณาในด้านเพศ กลุ่มชาติพันธุ์ หรือยศทางทหารของผู้ปกครองของนักเรียน อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้พบว่า คะแนนของนักเรียนในแบบทดสอบทักษะเบื้องต้นของรัฐโอไอโอวา ก่อนและหลังการทดลองได้รับผลจากยศทางทหารของผู้ปกครองและกลุ่มชาติพันธุ์ของนักเรียน บุตรนายทหาร มีคะแนนการทดสอบทักษะเบื้องต้นของรัฐโอไอโอวา ทุกฉบับสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง และนักเรียนผิวขาวซึ่งทำคะแนนได้สูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช่คนผิวขาว และนักเรียนหญิงทำคะแนนได้สูงกว่านักเรียนชาย ในแบบทดสอบทักษะเบื้องต้นของรัฐโอไอโอวา เมื่อทำการสอบก่อนและหลังการทดลอง

ชอล์ก (Shalk. 2002 : 3680-A) ได้ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพหุปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่วัดโดยโปรแกรม Delaware Student Testing Program (DSTP) โดยวัดจากคะแนน การอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อสำรวจว่าทฤษฎีพหุปัญญาของการ์เดนอร์ มีบทบาทต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 132 คน ได้ผ่านการประเมิน 2 ชนิด คือ การประเมินด้านพหุปัญญา เรียกว่า Multiple Intelligence Development Assessment Survey (MIDAS) และแบบประเมินด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ ประจำปี 2000 พบว่าคะแนนการอ่านสัมพันธ์กับด้านภาษา และด้านมนุษยสัมพันธ์ คะแนนคณิตศาสตร์สัมพันธ์กับด้านตรรกะคณิตศาสตร์ ด้านภาษาและด้านมนุษยสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามร้อยละของความแปรปรวนที่อธิบายได้อยู่ในระดับต่ำมาก แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างพหุปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากแบบทดสอบมีน้อยมาก โดยสรุปประโยชน์ของลักษณะของพหุปัญญาตามตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบมาตรฐานทั้ง 2 ฉบับ มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ทอธ (Toth. 2003 : 3846 - A) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูและการนำการสอนที่เน้นพหุปัญญาเป็นศูนย์กลางไปใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาหนึ่งแห่งในรัฐคอนเนตทิคัต โดยตรวจสอบใน 5 ด้าน คือ (1) ครูในโรงเรียนที่ศึกษามีการให้นิยามการสอนที่ใช้พหุปัญญาเป็นศูนย์กลางอย่างไร (2) ที่ครู คิดว่าทฤษฎีปัญญาของ Howard Gardner เป็นประโยชน์ในชั้นเรียนของตนมากน้อยเพียงใด (3) ครูเหล่านี้เอาวิธีการสอนที่เน้นพหุปัญญาเป็นศูนย์กลางไปใช้ในชั้นเรียนของตนมากน้อยเพียงใดของครูเกี่ยวกับทรัพยากรสนับสนุนที่จำเป็นไปใช้ และปรับปรุงการสอนที่เน้นพหุปัญญาเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานของตน วิธีการศึกษาใช้การสัมภาษณ์ครู และแบบสำรวจครูผลการศึกษาพบว่าครูให้นิยามการสอนที่เน้นพหุปัญญาเป็นศูนย์กลางคล้อยกับ

ค่านิยมของ Howard Gardner การใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นพหุปัญญาเป็นศูนย์กลางเป็นประโยชน์ต่อการสอนของตนครูมีความหลากหลายในการนำการสอนที่เน้นพหุปัญญาเป็นศูนย์กลางไปใช้ แต่ส่วนมากเน้นปัญญาทางภาษา และปัญญาทางตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์

ดิลลิฮัท (Dillihunt. 2004 : 4354-A) ได้ศึกษาผลการสอนตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการสอนแบบบรรยาย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมและแรงจูงใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งนี้ เนื่องจากงานวิจัยส่วนมากพบว่า นักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการเรียน ต้องการรูปแบบการสอนที่พิเศษไปจากปกติ โดยเฉพาะรูปแบบการสอนตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในซานเมืองที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำกว่ามาตรฐาน ขาดแรงจูงใจในการเรียนคณิตศาสตร์ และไม่ชอบทำกิจกรรมเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ และครูที่สอนนักเรียนมีประสิทธิผลแห่งตนต่ำมาก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การบรรยาย แม้ว่า นักเรียนจะมีแรงจูงใจในการเรียนไม่เพิ่มขึ้นแต่มีความเข้าใจในกิจกรรมนั้นมากขึ้นและครูมีประสิทธิผลแห่งตนไม่เพิ่มขึ้น จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าความสามารถทางสติปัญญาด้านต่างๆ ได้แก่ด้านภาษา ด้านตรรกะ คณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเข้าใจตนเองหรือการเข้าใจตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งความสามารถทางสติปัญญาเป็นความสามารถของบุคคลในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยความสามารถเหล่านี้สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น จึงมีการนำแนวคิดจากทฤษฎีพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาและตรวจสอบความสามารถด้านต่างๆ ของนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาเป็นวิธีสอนและเป็นโปรแกรมเสริมสร้างความสามารถด้านต่างๆ ของนักเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้เต็มตามศักยภาพเน้นความแตกต่าง ความสนใจ และสไตล์การเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ซอห์น (Sohn. 2004 : 2768-A) ได้ศึกษาการนำทฤษฎีพหุปัญญามาในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษากับนักเรียนเกรด 6 ที่มัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) แนะนำให้นักเรียนได้รู้จักพหุปัญญา 2) ให้นักเรียนสำรวจและพัฒนาพหุปัญญาของตนเอง 3) ศึกษาแนวคิดและประสบการณ์เกี่ยวกับทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อสร้างเครื่องมือ 4) ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญาโดยพัฒนาและปรับปรุงเป็นเวลา 5 ปี ผลปรากฏว่าหลังจากที่นักเรียนได้รับการพัฒนาพหุปัญญาทำให้นักเรียนรู้จักเอกลักษณ์พหุปัญญาของตนเอง การค้นพบนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกวิธีในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่เหมาะสมทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้อง ดังนั้นควรสนับสนุนให้ครูนำพหุปัญญาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าความสามารถทางสติปัญญาทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งความสามารถทางสติปัญญาเป็นความสามารถของบุคคลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาได้ จึงมีการนำแนวคิดจากทฤษฎีพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาและตรวจสอบความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาและวิธีสอนที่เสริมสร้างความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ช่วยพัฒนานักเรียนแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ ตามความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาค้นคว้า มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม
3. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์
4. เนื้อหาในบทเรียนประกอบการศึกษาค้นคว้า
เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง อิเหนา ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA รวมเวลา 12 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน
5. ระยะเวลาที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ถึง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มี 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ประกอบด้วย 1) ด้านวิเคราะห์ความสำคัญ 2) ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 3) ด้านวิเคราะห์หลักการ จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา และบูรณาการภายในสาระ เนื้อหา จำนวน 6 แผน ได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อทราบหลักการ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร การจัดการหลักสูตร การจัดเวลาเรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-24)

1.2 ศึกษาคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อทราบความสำคัญของภาษาไทย ธรรมชาติภาษาไทย วิสัยทัศน์การเรียนการสอน คุณภาพของผู้เรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย

- 1.2.1 สาระที่ 1 การอ่าน
- 1.2.2 สาระที่ 2 การเขียน
- 1.2.3 สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด
- 1.2.4 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา
- 1.2.5 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

1.3 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กำหนดหน่วยการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 2-37)

1.4 ศึกษาวิธีเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษาขั้นตอนการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากเอกสารการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของกรมวิชาการ 2546 และหนังสือแนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนศึกษาทฤษฎีปัญหา เพื่อพัฒนาความเก่งของนักเรียน 8 ด้าน ตามแนวคิดของการ์ดเนอร์ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. 2547 : 8-13) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนโดยใช้สาระภาษาไทยเป็นแกนหลัก โดยกำหนดรูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 111-112)

1.4.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.4.2 สาระสำคัญ

1.4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.4.4 สาระการเรียนรู้

1.4.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้

1.4.6 สื่อและแหล่งเรียนรู้

1.4.7 การวัดและประเมินผล

1.4.8 ภาคผนวกท้ายแผน

1.5 กำหนดการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ดังตาราง 2

ตาราง 2 กำหนดการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา
	ทดสอบก่อนเรียน	1
1.	กลอนบทละคร	2
2.	การอ่านทำนองเสนาะ	2
3.	การคิดวิเคราะห์คำประพันธ์	2
4.	การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา	2
5.	การคิดวิเคราะห์ตัวละคร	2
6.	การแสดงละคร	2
	ทดสอบหลังเรียน / ทดสอบความสามารถด้านคิดวิเคราะห์	2
รวม		15

1.6 วิเคราะห์โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ดังตาราง 3

ตาราง 3 วิเคราะห์โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีพหุปัญญา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
1 กลอน บทละคร	<p>1. ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)</p> <p>- ครูร้องเพลงสวัสดีทักทายนักเรียน และทำท่าทางประกอบเพลงเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกร้องพร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง (ด้านดนตรีและจังหวะ/ ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว)</p> <p>- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบท ร้อยกรองกลอนบทละคร ที่นักเรียนเคย เรียนมาแล้ว (ด้านภาษา)</p> <p>- นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง กลอนบท ละคร คนละ 1 ชุด อ่านทำความเข้าใจและตอบคำถาม โดยครูตั้งคำถาม ให้นักเรียนหาคำตอบ ดังนี้</p> <p>1) คำว่า วรรณกรรม, วรรณคดี และ ร้อยกรอง มีความหมายว่าอย่างไร</p> <p>2) หลักการพินิจพิจารณา วรรณกรรมร้อยกรอง ประเภทกลอนบท ละคร มีอะไรบ้าง</p> <p>(ด้านภาษา/ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์)</p> <p>2. ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับ ผู้อื่น (Cooperation)</p> <p>- นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 5 คน แบบละความสามารถ เก่ง/ปานกลาง/ อ่อน เป็น 6 กลุ่ม ทุกกลุ่มเลือก หัวหน้าและเลขานุการ (ด้านเข้าใจ ตนเอง/ด้านเข้าใจผู้อื่น)</p>	<p>ด้านภาษา ด้านตรรกะ/ คณิตศาสตร์ ด้านร่างกาย และความเคลื่อนไหว</p> <p>ด้านดนตรีและจังหวะ</p> <p>ด้านมิติสัมพันธ์</p> <p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>ด้านการเข้าใจผู้อื่น</p> <p>ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<p>- วิเคราะห์ความสำคัญ</p> <p>- วิเคราะห์ความสัมพันธ์</p> <p>- วิเคราะห์หลักการ</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<p>- นักเรียนทุกกลุ่มรับบัตรเนื้อหา กลอนบทละครประกอบการเรียน และอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละคร โดยใช้แถบบันทึกเสียง และครูเป็นผู้ขับร้องในบางเนื้อหา (ด้านภาษา/ด้านดนตรีและจังหวะ)</p> <p>- นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ โดยครูคอยให้คำแนะนำ (ด้านดนตรีและจังหวะ)</p> <p>3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <p>- นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและพิจารณาวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าของกลอนบทละคร ที่อ่าน/ฟัง โดยใช้ใบกิจกรรม</p> <p>- สุ่มตัวแทนกลุ่มสรุปรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าของกลอนบทละครที่เลือกจากบัตรเนื้อหา (ไม่ซ้ำกัน) หลังจากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม(ด้านเข้าใจตนเอง/ด้านเข้าใจผู้อื่น)</p> <p>- วิเคราะห์ลักษณะร้อยกรองประเภทกลอนบทละครเป็นแผนผังความคิด พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม(ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านเข้าใจตนเอง)</p> <p>4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)</p> <p>- นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันเลือกบทร้อยกรองที่เห็นว่ามีคุณค่าไพเราะสละสลวยมีคุณค่า จำนวน 1 เรื่อง อย่างน้อย 2 บท จากหนังสือวรรณคดีวิจักษ์</p>		

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
<p>2</p> <p>การอ่าน ทำนอง เสนาะ</p>	<p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นนักเรียน ทุกกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา คุณค่า และเขียนแผนผังความคิดใน กระดาษปรู๊ฟ ระบายสีให้สวยงาม เตรียมนำเสนอผลงานต่อไป (ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านเข้าใจตนเอง)</p> <p>5. ขั้นการนำเสนอที่ได้จากการเรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สุ่มตัวแทนกลุ่มสรุปรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าของบทหรือยกรองที่เลือกจาก บัตรเนื้อหา (ไม่ซ้ำกัน) หลังจากนั้นครู สรุปเพิ่มเติม (ด้านเข้าใจตนเอง/ด้าน เข้าใจผู้อื่น/ด้านภาษา) <p>1. ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาเนื้อหา บทหรือยกรอง เรื่อง อิเหนา - นักเรียนอ่านออกเสียงบทหรือยกรอง เรื่อง อิเหนาเป็นรายบุคคล - นักเรียนทดลองอ่านบทหรือยกรองเป็น ทำนองเสนาะเป็นรายบุคคล (ด้าน ภาษา/ด้านดนตรีและจังหวะ/ด้านเข้าใจ ตนเอง) <p>2. ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับ ผู้อื่น (Cooperation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง เป็นตัวอย่างหรือเปิดแถบบันทึกเสียงการ อ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนทั้งห้องฟัง 	<p>ด้านภาษา</p> <p>ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์</p> <p>ด้านร่างกายและความ เคลื่อนไหว</p> <p>ด้านดนตรีและจังหวะ</p> <p>ด้านมิติสัมพันธ์</p> <p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>ด้านการเข้าใจผู้อื่น</p> <p>ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<p>- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แบบคละความสามารถ เก่ง/ ปานกลาง /อ่อน ฝึกอ่านและท่องจำบทอาขยาน บทหลัก เรื่อง อิเหนา เป็น ทำนอง เสนาะ</p> <p>- นักเรียนอ่านทำนองเสนาะร่วมกันทั้ง ห้อง โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ (ด้าน ภาษา/ด้านดนตรีและจังหวะ/ด้านเข้าใจ ตนเอง)</p> <p>3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <p>- นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับ หลักการอ่านทำนองเสนาะ</p> <p>- นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าของ บทอาขยาน(ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจ ตนเอง/ด้านการเข้าใจผู้อื่น)</p> <p>4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)</p> <p>- นักเรียนเลือกบทร้อยกรอง เรื่อง อิเหนา ที่นักเรียนประทับใจ แล้วฝึก อ่านเป็นทำนองเสนาะให้ได้ โดยให้ เหตุผลที่เลือก พร้อมทั้งบอกคุณค่าของ บทร้อยกรอง</p> <p>- แบ่งกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มบอก มารยาทในการฟัง การดู และการพูด ทำเป็นแผนผังความคิด</p> <p>- แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน (ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้าน การเข้าใจผู้อื่น /ด้านมิติสัมพันธ์)</p> <p>5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication)</p>		

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ชั้นกิจกรรม 5 ชั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
3.การคิด วิเคราะห์ คำ ประพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - ครูจัดประกวดการอ่านทำนองเสนาะ - นักเรียนชื่นชมในผลงานตนเองและยอมรับการติชมและปรับปรุงขณะร่วมกิจกรรม(ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์/ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้านเข้าใจผู้อื่น) <p>1. ชั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแข่งขันเล่นเกมตามล่าหาพันธุ์ไม้ (ด้านเข้าใจธรรมชาติ/ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์) - นักเรียนทำใบกิจกรรมฝึกวิเคราะห์คำประพันธ์เป็นรายบุคคล - นักเรียนบอกสิ่งของที่เป็นธรรมชาติในกลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา (ด้านภาษา/ด้านเข้าใจธรรมชาติ/ด้านเข้าใจตนเอง) <p>2. ชั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนฝึกตีความ แปลความ ขยายความเรื่องที่อ่าน - นักเรียนนำเสนอผลงาน (ด้านภาษา/ด้านเข้าใจธรรมชาติ/ด้านเข้าใจตนเอง) <p>3. ชั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนช่วยกัน วิเคราะห์และวิจารณ์บทร้อยกรอง เรื่อง อิเหนา ใน ทุก ๆ ด้าน เช่น (วิเคราะห์ความสำคัญ, วิเคราะห์ความสัมพันธ์, วิเคราะห์หลักการ (ด้านภาษา/ด้านเข้าใจธรรมชาติ/ด้านเข้าใจตนเอง) 	<p>ด้านภาษา</p> <p>ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์</p> <p>ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว</p> <p>ด้านดนตรีและจังหวะ</p> <p>ด้านมิติสัมพันธ์</p> <p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>ด้านการเข้าใจผู้อื่น</p> <p>ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ชั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<p>4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะเด่นของบท ร้อยกรอง เรื่อง อิเหนา โดยทำเป็นแผนผังความคิด (ด้านภาษา/ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านเข้าใจตนเอง/ด้านเข้าใจธรรมชาติ) <p>5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฝึกวิเคราะห์และวิจารณ์ ประเมินค่าบทประพันธ์เรื่องอื่น ๆ ในทุก ๆ ด้าน เช่น คุณค่าด้านวรรณศิลป์ 		
<p>4.การคิดวิเคราะห์ คำราชาศัพท์ และ คำภาษาชาวบ้าน</p>	<p>1. ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเล่นเกมค้นหาคำศัพท์ (ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว/ด้านดนตรีและจังหวะ/ด้านภาษา) - อ่าน เขียน และบอกความหมายของคำใหม่ในบทเรียน(ด้านภาษา/ด้านเข้าใจธรรมชาติ) - บอกชื่อพืชและชื่อสัตว์จากคำใหม่ในบทเรียน (ด้านเข้าใจธรรมชาติ) - นักเรียนแต่ละคนทำใบกิจกรรมการจำแนกคำราชาศัพท์และคำศัพท์ภาษาชาวบ้านในบทร้อยกรองเรื่อง อิเหนา (ด้านภาษา/ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์) 	<p>ด้านภาษา ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว ด้านดนตรีและจังหวะ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<p>2. ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แบบคณะกรรมการ เก่ง/ ปานกลาง /อ่อน ช่วยกันค้นหาคำศัพท์ใหม่ จาก บทร้อยกรอง เรื่อง อิเหนา - แต่ละกลุ่มเขียนเป็นแผนภาพความคิด พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม (ด้านมิติสัมพันธ์) - นำเสนอและอธิบายผลงานของตนเอง ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ (ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง) <p>3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <ul style="list-style-type: none"> -นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแยกคำราชาศัพท์และคำภาษาชาวบ้านในบทร้อยกรอง เรื่อง อิเหนา - นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ผลงานของกลุ่มตนและแสดงความคิดเห็น - นักเรียนคิดวิเคราะห์หลากหลายจาก เรื่องที่อ่าน(ด้านภาษา/ด้านตรรกะ/ คณิตศาสตร์/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง/) <p>4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่ละกลุ่มเขียนเป็นแผนภาพความคิด พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม (ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว) - นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่ม (ด้านภาษา/ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว) 		

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ชั้นกิจกรรม 5 ชั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<p>5. ชั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขียนและแต่งประโยคจากคำใหม่ - ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส <p>กาลเทศะและบุคคล รวมทั้ง คำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม</p> <p>(ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง)</p>		
5.การคิดวิเคราะห์ตัวละคร	<p>1. ชั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย - จับสลากแสดงท่าทางประกอบตัวละคร - ศึกษาบทร้อยกรอง อ่านจับใจความสำคัญ (ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว) <p>2. ชั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น(Cooperation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แบบ ละครความสามารถ เก่ง/ ปานกลาง / อ่อน ส่งตัวแทนออกมาจับสลากศึกษาตัวละคร - ช่วยกันหาวิธีการนำเสนอเกี่ยวกับตัวละครที่ศึกษา - อธิบายผลงานของตนเองและร่วมกิจกรรมมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น - ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ <p>(ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง)</p> <p>3. ชั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p>	<p>ด้านภาษา</p> <p>ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์</p> <p>ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว</p> <p>ด้านดนตรีและจังหวะ</p> <p>ด้านมิติสัมพันธ์</p> <p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>ด้านการเข้าใจผู้อื่น</p> <p>ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีปัญหา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ลักษณะนิสัย/พฤติกรรมตัวละครจากจินตนาการ (ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์/ด้านภาษา) - วิเคราะห์ วิจาร์ณแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และนำเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล (ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง) <p>4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)</p> <ul style="list-style-type: none"> - วาดภาพตัวละครที่เราประทับใจในจินตนาการ - บอกพฤติกรรมด้านดี/ไม่ดี ของตัวละคร (ด้านมิติสัมพันธ์/ตรรกะ/คณิตศาสตร์/ภาษา) <p>5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรเรื่อง แล้วพูดแสดงความคิดเห็นและสื่อสาร - บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง อีเหนา (ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้านการเข้าใจผู้อื่น) 		
6.การ แสดง ละคร	<p>1. ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการแสดงละคร - นักเรียนฝึกเขียนบทละครอย่างง่าย ๆ (ด้านภาษา) 	<p>ด้านภาษา</p> <p>ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์</p> <p>ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว</p> <p>ด้านดนตรีและจังหวะ</p> <p>ด้านมิติสัมพันธ์</p> <p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>ด้านการเข้าใจผู้อื่น</p> <p>ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ

ตาราง 3 (ต่อ)

แผนที่	ขั้นกิจกรรม 5 ขั้น (ACACA)	ทฤษฎีพหุปัญญา	ทักษะการคิดวิเคราะห์
	<p>2. ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แบบ คละความสามารถ เก่ง/ ปานกลาง /อ่อน - ส่งตัวแทนออกมาจับสลากเตรียมแสดงละคร - นักเรียนแบ่งหน้าที่และบทบาทตัวละคร - นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมการแสดง - นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงละคร (ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้านการเข้าใจผู้อื่น) <p>3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์แสดงความ คิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง และ นำเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล (ด้าน ภาษา/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้านการเข้าใจ ผู้อื่น) <p>4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปข้อคิดและคุณค่าที่ ได้จากการแสดงละคร (ด้านภาษา/ด้านการ เข้าใจตนเอง/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้าน ตรรกะ/คณิตศาสตร์) -นักเรียนเขียนแผนภาพความคิด(ด้านมิติ สัมพันธ์) <p>5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Appication)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล - นักเรียนรักษามารยาทในการฟัง การดู และการพูด(ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจ ตนเอง/ด้านการเข้าใจผู้อื่น) 	<p>ด้านภาษา</p> <p>ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์</p> <p>ด้านร่างกายและความ เคลื่อนไหว</p> <p>ด้านดนตรีและจังหวะ</p> <p>ด้านมิติสัมพันธ์</p> <p>ด้านการเข้าใจตนเอง</p> <p>ด้านการเข้าใจผู้อื่น</p> <p>ด้านการเข้าใจธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ

1.7 วางแผนและออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของผู้เรียนตามขอบข่าย สาระการเรียนรู้ โดยกำหนดหัวเรื่องเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาและบูรณาการภายในสาระ แล้วเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยแบ่งเป็นเรื่องย่อยรวม ทั้งสิ้นจำนวน 6 แผน

1.8 จัดพิมพ์แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.9 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ / แหล่งการเรียนรู้และการวัดผลและประเมินผลในแต่ละแผนการเรียนรู้ ซึ่งได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องของผลการเรียนรู้กับกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำเสนอแนะ

1.10 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนในการใช้ภาษา ความครอบคลุมและถูกต้องเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.10.1 นางจรรยา แก้วสองเมือง ศษ.ม.หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมศึกษาบาล 6 นครอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และด้านเนื้อหา

1.10.2 นางกัญต์กมล จำนงค์ศาสตร์ กศ.ม.หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาบาล 6 นครอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและด้านเนื้อหาภาษาไทย

1.10.3 นางโสภภาพร เสนีย์โสศ ค.ม. การวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

1.11 นำคะแนนประเมินแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่มีลักษณะการประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 – 5.00 คะแนน

เหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 – 4.50 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.51 - 3.50 คะแนน

เหมาะสมน้อย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.51 - 2.50 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 - 1.50 คะแนน

นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยทำการประเมินทีละแผน ผลการวิเคราะห์ พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และมีค่าเฉลี่ยแต่ละแผน ตั้งแต่ 4.33 ถึง 5.00

1.12 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4/2 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี จำนวน 40 คน เมื่อปรับปรุงแล้ว ศึกษาค้นคว้า จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับนำไปทดลองสอนจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.13 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี ปีการศึกษา 2555 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 40 คน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการ สร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี และวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือ วัดผลการศึกษาและเทคนิคการเขียนข้อสอบของสมนึก ภัททิยธนี (2551 : 62-69) และศึกษา การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 59-66)

2.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหา ดังตาราง 4

ตาราง 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ และตัวชี้วัด ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
1. กลอนบท ละคร เรื่อง อิเหนา	กลอนบทละคร หมายถึง กลอนที่แต่งขึ้นเพื่อใช้ในการ แสดงละคร หลักเกณฑ์ในการ แต่ง โดยทั่วไปก็เหมือนกับ การแต่งกลอนสุภาพ แต่ละ วรรคมีคำตั้งแต่ 6-7 คำ การ นับกลอนบทละคร จะนับเป็น คำกลอน นั่นคือ 2 วรรค เท่ากับ 1 คำกลอน การจะ ใช้มากน้อยขึ้นอยู่กับทำนอง ร้องเป็นสำคัญ	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ ร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน 2. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียน กรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน 3. เขียนสื่อสารในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษา เรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและ สาระสำคัญชัดเจน 4. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	10	7
2. การอ่าน ทำนองเสนาะ	การอ่านทำนองเสนาะเป็นการ อ่านที่ต้องคำนึงถึงสัมผัสหรือ คำคล้องจองในบทกลอน เพราะการอ่านถูกสัมผัสจะทำให้ เกิดความไพเราะเกิด อารมณ์ของภาษาและควรอ่าน ให้ถูกต้องตามหลักการอ่าน ทำนองเสนาะ อักษรวิธี อ่าน ออกเสียงดังฟังชัด จึงจะทำให้ การสื่อสารด้วยการอ่านมี ประสิทธิภาพ	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่ อ่าน 2. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด 3. ท่องจำและบอกคุณค่าบท อาขยาน ตามที่กำหนด และ บทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตาม ความสนใจและ นำไปใช้ อ้างอิง	6	4

ตาราง 4 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
3. การคิด วิเคราะห์คำ ประพันธ์	การคิดวิเคราะห์คำประพันธ์ เป็นการแยกเรื่องราวในด้าน รูปแบบของฉันทลักษณ์ เนื้อหา กลวิธีการแต่ง รสและ สาระสำคัญที่ได้รับ ผู้รับสารจึง ควรคิดพิจารณาเรื่องอย่างถี่ ถ้วน	1. ตีความ แปลความ ขยายความ เรื่องที่อ่าน 2. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านใน ทุก ๆ ด้านได้อย่างมีเหตุผล 3. วิเคราะห์ วิวิจารณ์แสดงความ คิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและ นำเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล 4. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดี เชื่อมโยงการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต 5. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้าน วรรณศิลป์ของวรรณคดีและ วรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทาง วัฒนธรรมของชาติ	13	10
4. การคิด วิเคราะห์คำราชา ศัพท์และ คำภาษาชวา	การเรียนรู้คำราชาศัพท์ และ คำภาษาชวา ในบทเรียนและ การนำไปใช้ให้ถูกต้อง ถือเป็น การพัฒนาทักษะทางภาษา	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อย กรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะและ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน 2. ตีความ แปลความ ขยายความ เรื่องที่อ่าน 3. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษา เรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและ สาระสำคัญชัดเจน 4. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล รวมทั้งคำราชา ศัพท์อย่างเหมาะสม	13	9
5. การคิด วิเคราะห์ตัวละคร	การคิดวิเคราะห์ตัวละครทำให้ ทราบถึงลักษณะนิสัยและ พฤติกรรมของตัวละครทั้งใน ด้านดีและด้านไม่ดี	1. ตีความ แปลความ ขยายความเรื่อง ที่อ่าน 2. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านใน ทุก ๆ ด้านได้อย่างมีเหตุผล	10	5

ตาราง 4 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
6. การแสดงละคร	การแสดงละครเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยทำให้ผู้เรียนเห็นภาพของเรื่องราวทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและจดจำได้นาน	<p>3. วิเคราะห์ วิจารณ์แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและนำเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล</p> <p>1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>2. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>3. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม</p>	8	5
รวม			60	40

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือกโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและตัวชี้วัดจำนวน 60 ข้อ ต้องการใช้จริง 40 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษา

2.5 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระโดยปรับข้อความให้กระชับ และตัดคำถามให้สั้นลง แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในแบบทดสอบกับสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดโดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 219) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาตามชื่อเรื่อง หรือข้อสอบ สอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาตามชื่อเรื่อง หรือข้อสอบ สอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามชื่อเรื่อง หรือข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

2.6 วิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัด โดยใช้สูตร IOC เพื่อหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อ ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง

2.7 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลการทดสอบมาหาค่าคุณภาพของข้อสอบ

2.8 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อแบบอิงเกณฑ์โดยใช้วิธีการของเบรนนัน (Brennan) (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. 2553 : 89-90) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.63 ไว้ใช้จริง 40 ข้อ

2.9 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 40 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett) (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 229) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.77

2.10 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี จำนวน 40 คน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ตามรูปแบบ ACACA จากเนื้อหาในบทเรียนเรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 3 ด้าน รวมจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากหนังสือวัดผลการศึกษาและเทคนิคการเขียนข้อสอบของ สมนึก ภัททิยธนี (2553 : 144-147) และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 59-66)

3.3 วิเคราะห์หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยอาศัยหลักการของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 248-249) ดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ

3.3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

3.3.3 การวิเคราะห์หลักการ

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา ตัวชี้วัด และตรงตามพฤติกรรมตัวชี้วัด คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์หลักการ จำนวน 30 ข้อ ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนข้อสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตรงตามพฤติกรรมตัวชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์

พฤติกรรมตัวชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์	จำนวนข้อสอบ	
	ทั้งหมด	ต้องการ
1. วัดความสามารถการวิเคราะห์ความสำคัญ	15	10
2. วัดความสามารถการวิเคราะห์ความสัมพันธ์	18	13
3. วัดความสามารถการวิเคราะห์หลักการ	12	7
รวม	45	30

3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณลักษณะของข้อสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และความเหมาะสมของตัวเลือก แล้วนำแบบทดสอบไปปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบพิจารณาคำตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับพฤติกรรมชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์ (IC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ว่าข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับกรอบพฤติกรรมชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์ แต่ละด้านหรือไม่ รวมทั้งความเหมาะสมของคำถามและตัวเลือก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมทั้ง 3 ท่านผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง (IC) ระหว่างข้อสอบกับพฤติกรรมชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดลักษณะพฤติกรรมชี้วัดการคิดวิเคราะห์ด้านนั้น ๆ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดลักษณะพฤติกรรมชี้วัดการคิดวิเคราะห์ด้านนั้น ๆ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดลักษณะพฤติกรรมชี้วัดการคิดวิเคราะห์ด้านนั้น ๆ

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
ชีวิตด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์แต่ละด้าน

3.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรม
ตัวชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ หรือ ค่า IC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00

3.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาไปจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try-out)
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6

นครอุดรธานี ซึ่งไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มทดลองใช้แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

3.9 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความยากง่าย และหาค่าอำนาจจำแนกตามวิธีการ
ของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90–92) คัดเอาข้อสอบที่มีค่าความยาก
(p) ตั้งแต่ 0.52 ถึง 0.73 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.64

3.10 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบค่าความยาก จำนวน 30 ข้อ
มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson
Method) (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 223) พบว่ามีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.86

3.11 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นแบบทดสอบวัด
ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดลองจริงต่อไป

ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบแผนทดลองแบบ One Group Pre-test
Posttest Design (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 109) ที่มีรูปแบบการศึกษา ดังตาราง 6

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T1	x	T2

T1 หมายถึง คะแนนทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอน ACACA

T2 หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาจำนวน 1 ห้องเรียนจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทยตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้เดิมของนักเรียนโดยทดสอบนอกเวลาเรียน
3. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น โดยดำเนินการ ดังนี้
 - 3.1 ชั้นเตรียม เตรียมตัวผู้เรียน เตรียมสื่ออุปกรณ์ ให้มีความพร้อมล่วงหน้า ก่อนทำการสอนจริง 1 วัน
 - 3.2 ชั้นดำเนินการเรียนการสอน
 - 3.3 ชั้นประเมินผล โดยประเมินตามแบบประเมินท้ายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ
5. ทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ
6. นำคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา ประกอบด้วย แบบทดสอบย่อยท้ายแผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าคะแนนทดสอบย่อย E1/E2

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา โดยใช้สถิติ t – test (Dependent Samples)

1.3 วิเคราะห์ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาแปลความหมายคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์
คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ดีมาก
คะแนนร้อยละ 70 – 79	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ดี
คะแนนร้อยละ 60 - 69	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปานกลาง
คะแนนร้อยละ 50 - 59	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์พอใช้
คะแนนร้อยละ 0 - 49	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปรับปรุง

2. ข้อมูลด้านความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนจากการสังเกต ของผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ วิจัยเชิงเนื้อหา เพื่อประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรคและหาวิธีการแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น ให้มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรค่าความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
- ΣR แทน ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
- N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยใช้วิธีของเบรนนัน (Brennan) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ภาคทฤษฎีวิจัยและพัฒนาการศึกษา. 2553 : 89-90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

- เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
- N_1 แทน จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)
- N_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)
- U แทน จำนวนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
- L แทน จำนวนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

1.1.3 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยใช้วิธีการของโลเวท (Lovett Method) (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 229)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

- เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์
- K แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
- X_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
- C แทน คะแนนจุดตัด

1.2 หาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์

1.2.1 หาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 107)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2.2 การหาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 88)

$$P = \frac{P_H + P_L}{2n}$$

เมื่อ P แทน ดัชนีความยาก
 P_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง
 P_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
 n แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมดของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

1.2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 89)

$$r = \frac{P_H - P_L}{n}$$

เมื่อ r แทน ดัชนีอำนาจจำแนก
 P_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง
 P_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
 n แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมดของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

1.2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน สูตร KR 20 (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 93)

$$KR\ 20 : r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

- เมื่อ r_{tt} แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อสอบ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
 P แทน สัดส่วนของคนทำถูกแต่ละข้อ
 Q แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ ($q = 1-p$)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรสถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ร้อยละ (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 260)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

- เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 237)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

- เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 249)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2) คำนวณจากสูตร
 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 60)

$$E_1 = \frac{\sum x}{\frac{N}{A}} \times 100$$

- เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแผนการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุด
 รวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum y}{\frac{N}{B}} \times 100$$

- เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 $\sum y$ แทน คะแนนรวมของคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA โดยใช้สูตร t - test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N(\sum D^2) - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	คือ	ค่าวิกฤตในการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
	D	คือ	ผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน
	N	คือ	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาขอแนะนำเสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\sum X$	แทน ผลรวม
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการหรือการทำแบบฝึกหัดท้ายแผน
E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์หรือการทำแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน จำนวนนักเรียน
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 ศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกณฑ์ 80/80

ผู้ศึกษาได้นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบ
จากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ปรากฏ
ดังตาราง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละจากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน
ใบงาน และแบบทดสอบย่อย

แผนที่	จำนวน นักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน				\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
		พฤติกรรม (3600)	ใบงาน (7200)	ทดสอบ (3600)	รวม (14400)			
1	40	403	1058	404	1865	46.63	2.11	77.71
2	40	452	1099	478	2029	50.73	2.73	84.54
3	40	513	1094	430	2037	50.93	3.16	84.88
4	40	526	1046	473	2045	51.13	2.80	85.21
5	40	521	1061	459	2041	51.03	2.63	85.04
6	40	520	1065	476	2061	51.53	3.39	85.88
รวม 6 แผน		2935	6423	2720	12078	301.95	8.74	83.88
ทดสอบก่อนเรียน 40 คะแนน					963	24.08	3.39	60.19
ทดสอบหลังเรียน 40 คะแนน					1358	33.95	1.87	84.88

จากตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยการประเมินการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน การประเมิน
ใบงานและการทำแบบทดสอบย่อยทั้ง 6 แผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 301.95 คิดเป็นร้อยละ 83.88
แสดงว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 83.88

ตาราง 8 คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนและประสิทธิภาพของ
ผลลัพธ์ (E₂)

เลขที่	ด้านประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	
	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนหลังเรียน (40)
1	23	35
2	23	34
3	26	34
4	23	32
5	24	33
6	21	35
7	25	36
8	27	32
9	25	32
10	23	35
11	29	34
12	17	35
13	15	36
14	26	35
15	27	33
16	24	38
17	28	34
18	27	36
19	21	34
20	19	30
21	27	36
22	28	37
23	25	36
24	29	35
25	24	33
26	21	35
27	26	33
28	21	30
29	24	32
30	26	35

ตาราง 8 (ต่อ)

เลขที่	ด้านประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	
	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนหลังเรียน (40)
31	26	37
32	27	33
33	29	32
34	26	34
35	18	31
36	21	33
37	21	33
38	20	32
39	25	33
40	26	35
รวม	963	1358
\bar{X}	24.08	33.95
S.D.	3.39	1.87
ร้อยละ	60.19	84.88

จากตาราง 8 พบว่าคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.95 คิดเป็นร้อยละ 84.88 แสดงว่า ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.88

ตาราง 9 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนน รวม	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ประสิทธิภาพ ของแผนการ จัดการเรียนรู้	เกณฑ์ มาตรฐาน 80/80
คะแนนระหว่าง เรียน (E ₁)	40	14400	12078	83.88	83.88	สูงกว่า เกณฑ์
คะแนนหลังเรียน (E ₂)	40	40	1358	84.88	84.88	สูงกว่า เกณฑ์

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระหว่างเรียนจากการประเมินการ
สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน ใบงานและแบบทดสอบย่อยทั้ง 6 แผน คิดเป็นร้อยละ 83.88
และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียน เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA
ได้คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 84.88 ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ
ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.88 /
84.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตอนที่ 2 ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา
ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน
โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน t-test dependent samples

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา
ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียน
และหลังเรียน ผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงคะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา
ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่าง
เรียนและหลังเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	D	D ²
	คะแนนเต็ม 40 คะแนน	คะแนนเต็ม 40 คะแนน		
1	23	35	12	144
2	23	34	11	121
3	26	34	8	64
4	23	32	9	81
5	24	33	9	81
6	21	35	14	196
7	25	36	11	121
8	27	32	5	25
9	25	32	7	49
10	23	35	12	144
11	29	34	5	25
12	17	35	18	324
13	15	36	21	441
14	26	35	9	81
15	27	33	6	36
16	24	38	14	196
17	28	34	6	36
18	27	36	9	81
19	21	34	13	169
20	19	30	11	121
21	27	36	9	81
22	28	37	9	81
23	25	36	11	121

ตาราง 10 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	D	D ²
	คะแนนเต็ม 40 คะแนน	คะแนนเต็ม 40 คะแนน		
24	29	35	6	36
25	24	33	9	81
26	21	35	14	196
27	26	33	7	49
28	21	30	9	81
29	24	32	8	64
30	26	35	9	81
31	26	37	11	121
32	27	33	6	36
33	29	32	3	9
34	26	34	8	64
35	18	31	13	169
36	21	33	12	144
37	21	33	12	144
38	20	32	12	144
39	25	33	8	64
40	26	35	9	81
รวม	963	1358	395	4383
\bar{X}	24.08	33.95	t = 17.76*	
SD	3.39	1.87		
ร้อยละ	60.19	84.88		

จากตาราง 10 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) สูงกว่าหลังเรียน (Post-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยร้อยละ และระดับความสามารถด้านการ
คิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA

เลขที่	คะแนนทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์			
	การวิเคราะห์ความสำคัญ (10)	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (13)	การวิเคราะห์หลักการ (7)	ΣX
1	7	11	7	25
2	8	11	5	24
3	7	9	7	23
4	10	10	5	25
5	8	11	6	25
6	8	12	6	26
7	7	10	7	24
8	9	11	6	26
9	10	13	5	28
10	8	10	5	23
11	10	9	6	25
12	8	9	6	23
13	8	13	5	26
14	9	10	5	24
15	9	10	4	23
16	7	11	5	23
17	8	11	6	25
18	10	11	7	28
19	8	9	7	24
20	9	12	6	27
21	8	9	6	23

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์			
	การวิเคราะห์ ความสำคัญ (10)	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ (13)	การวิเคราะห์ หลักการ (7)	ΣX
22	6	11	6	23
23	8	9	7	24
24	7	10	6	23
25	10	11	7	28
26	8	10	6	24
27	9	10	7	26
28	8	13	5	26
29	9	10	6	25
30	8	10	5	23
31	8	9	6	23
32	10	10	5	25
33	10	11	5	26
34	9	12	5	26
35	8	10	6	24
36	10	10	6	26
37	10	9	7	26
38	8	11	5	24
39	7	13	7	27
40	8	9	5	22
ΣX	337	420	234	991
\bar{X}	8.43	10.50	5.85	24.78
S.D.	1.08	1.22	0.83	1.59
ร้อยละ	84.25	80.77	83.57	82.58

จากตาราง 11 พบว่า ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนที่เรียน
เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ในแต่ละด้าน และโดยรวมเมื่อเทียบกับเกณฑ์มีความสามารถ
ด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านดังนี้ ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญ
มีค่าเฉลี่ย 84.25 ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 80.77 และด้านการวิเคราะห์หลักการ
มีค่าเฉลี่ย 83.57 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 82.58

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาขอสรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่องอิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สรุปผล

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.88 / 84.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับ ดีมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประเด็นการค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.88 / 84.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เพราะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทปัญญา จากเอกสารงานวิจัยและผู้มีประสบการณ์ นำมาปรับปรุงผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ให้ดีขึ้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยก่อนทดลองสอน ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทดสอบก่อนเรียนโดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบปรนัย และดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเมื่อดำเนินการสอนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ทำการทดสอบย่อยระหว่างเรียนด้วยแบบทดสอบท้ายแผนทุกแผน ได้ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดียวกันกับที่ทดสอบก่อนเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 50.33 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.88 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 33.95 คิดเป็นร้อยละ 84.88 แสดงว่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E₂) เท่ากับ 84.88

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาแนวทางการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวทางของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญาควบคู่ไปกับการศึกษาสาระการเรียนรู้ เรื่องอิเหนา โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการคัดเลือกและกำหนดเนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมกับวัย และความต้องการของผู้เรียนที่สามารถพัฒนาการได้

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ได้รับการแนะนำ แก้ไข ปรับปรุง จากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ในด้านสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผล ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ก่อนนำไปทดลองสอน จริง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องอิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ตามรูปแบบ ACACA ที่พัฒนาขึ้น เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และในชั้นสอน นักเรียน ได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้นักเรียนสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และได้ปฏิสัมพันธ์ กับเพื่อนในการทำงานกลุ่มนอกจากนั้นในกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีกิจกรรมที่หลากหลายที่ช่วยให้นักเรียน ได้พัฒนาความสามารถของตนเอง คือด้านภาษา ด้านตรรกะ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านการเคลื่อนไหว ร่างกาย ด้านดนตรี ด้านสังคม ด้านเข้าใจตนเอง และด้านธรรมชาติ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความสุข และพอใจในการทำงานด้านที่ตนเองถนัดโดยเฉพาะด้านดนตรี ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย และ ด้านสังคม เช่น กิจกรรมร้องเพลง การแสดงท่าทางประกอบเพลง ได้เล่นเกม ทำให้นักเรียน เกิดความกระตือรือร้น ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทฤษฎี ขัมมณี (2545 : 89-90) ได้เสนอแนวทางการนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีเขาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เหมือนกันดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถส่งเสริมเขาว์ปัญญาหลาย ๆ ด้าน มิใช่มุ่งพัฒนาแต่เพียงเขาว์ปัญญาด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้นดังเช่นในอดีต เรามักจะมีการเน้น การพัฒนาด้านภาษา และด้านคณิตศาสตร์ หรือด้านการใช้เหตุผลเชิงตรรกะอันเป็นการพัฒนาสมอง ซิตซ้ายเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสพัฒนาเขาว์ปัญญาด้านอื่น ๆ เท่าที่ควรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เรียนที่มีเขาว์ปัญญาด้านอื่นสูงจะขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ และพัฒนาในด้านที่ตนมีความสามารถ หรือถนัดเป็นพิเศษ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของสติปัญญาหลาย ๆ ด้าน จะช่วยให้ผู้เรียน ทุกคนมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน พร้อมทั้งช่วยส่งเสริมอัจฉริยภาพหรือความสามารถ เฉพาะตนของผู้เรียนไปในตัว ประกอบกับระบบวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษามีการ ปรับเปลี่ยนไปจากแนวคิดเดิมที่ใช้การทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางเขาว์เพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น มาเป็นการประเมินหลาย ๆ ด้าน และในแต่ละด้านเป็นการประเมินในสภาพการณ์ของปัญญา ที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยอุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเขาว์ปัญญาด้านนั้น ๆ จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.88 / 84.88 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา ไชยชาติ (2550 : 141-142) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมพหุปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา 2) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า 1) นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน อ่านจับใจความสำคัญ มาตราตัวสะกด สระลดรูป นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็น พอใจ และภูมิใจในผลงานของตนเองการปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม ทุกขั้นตอน และมีพัฒนาการขึ้นเรื่อย ๆ ปฏิบัติงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด 2) แผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.28/85.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ.7138 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.38 4) นักเรียนที่เรียนตาม แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัย ของจันทร์ฉาย ปักเขตานัง (2550 : 88-89) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ภาษาไทยโดยบูรณาการทฤษฎี พหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องนกแขกเต้าผู้กตัญญู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญา ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องนกแขกเต้าผู้กตัญญู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 90.86/89.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผล ของ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเรื่องนกแขกเต้าผู้กตัญญู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.8191 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.91 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการทฤษฎีพหุปัญญาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเรื่อง นกแขกเต้าผู้กตัญญูมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะ 4 คือ การดู ฟัง พูด อ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ เข้าใจธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น มีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ต่อกัน รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความเป็นผู้นำ ผู้ตามเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น กล้าแสดงออก มีพัฒนาการด้านศิลปะ ดนตรีนาฏศิลป์ และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมที่ ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้พัฒนาขึ้น ตามรูปแบบ ACACA เรื่องอิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีกระบวนการฝึกที่เป็นขั้นตอน ทำให้เสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ความสามารถด้านพหุปัญญาของตน มาปรับใช้ประกอบการทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติตามที่ปรากฏในบทเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ โดยครูจัดสถานการณ์ สื่อและกิจกรรมใบงานที่เอื้อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึง ความสามารถทางปัญญาด้านต่าง ๆ ในลักษณะของการเรียน ทั้งรายบุคคลและเป็นแบบกลุ่มย่อย โดยสอดคล้องกับการเลือกใช้รูปแบบการสอนพหุปัญญา เพื่อการเรียนรู้ของ “เยาวยา เดชะคุปต์” ซึ่งสร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานในการพัฒนาพหุปัญญาตามทฤษฎีของ “การ์ดเนอร์” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นศักยภาพ และความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมตามหลักการ 5 ขั้นโดยใช้อักษรย่อว่า ACACA คือ ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active Learning) ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation) ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive) และขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application) มีการฝึกทั้งกระบวนการกลุ่มและมีแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพและมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยผู้เรียน โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนอย่างถูกวิธี นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และหาคำตอบตามขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยศชวิน กุลด้วง (2550 : 59 – 60) ได้วิจัยการพัฒนาทักษะภาษาไทยตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะภาษาไทยตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญามีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของชนทอง สีพิกา (2550 : 115-145) ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องรักเมืองไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมแบบปกติที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมแบบ 4 MATโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง เรารักเมืองไทยที่ใช้การเรียนแบบปกติโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา และแบบ 4 MAT เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านตงใหญ่

จังหวัดอุดรธานี ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมแบบปกติ ที่ประยุกต์ใช้พหุปัญญา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดีมากแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้เรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA ซึ่งมีกระบวนการฝึกที่เป็นขั้นตอน ทำให้เสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ความสามารถด้านพหุปัญญาของตนมาปรับใช้ประกอบ การทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติตามที่ปรากฏในบทเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ โดยมีครูจัดสถานการณ์ สื่อและกิจกรรมใบงานที่เอื้อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งนักเรียนมีความสามารถด้านการคิดเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ทำกิจกรรมจากแบบฝึกทักษะ โดยฝึกวิเคราะห์ 5 ขั้นตอน ได้แก่ กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ กำหนดหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ พิจารณาแยกแยะและสรุปคำตอบเป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึกคิดอย่างละเอียดจากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ และผลความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้อง และไม่เกี่ยวข้องประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ ผู้เรียนได้อาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน เกิดองค์ความรู้ ได้แสดงออก ได้แสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการอ่าน มีกระบวนการอ่านคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน สามารถอ่าน และสรุปประเด็นจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดให้ได้ดีขึ้น ผู้เรียนมีความสนใจอ่านวิเคราะห์ด้วยตนเองได้มีความสุขสนุกสนาน มีกระบวนการเรียนการสอนน่าสนใจ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่ต่อการเรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประทีนทิพย์ พรไชยยา (2552 : 129) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต (ภาษาพาที) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา จุดมุ่งหมายของการวิจัย 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและแผนการจัดการเรียนรู้

แบบชิปปา 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 และ 5/4 โรงเรียนอนุบาลสกลนครสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 92 คนผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา และ แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ที่มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.34/80.05 และ 82.37/79.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา และแผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา มีค่าเท่ากับ 0.7076 และ 0.6905 คิดเป็นร้อยละ 70.76 และ 69.05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบชิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรีรัตน์ อามาตย์ (2550 : 75-100) ได้ศึกษาผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อาหารดีมีคุณภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา จุดมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ คือนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านหนองแสงโคกน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 26 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา จำนวน 10 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า แผนการจัดกิจกรรม เรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อาหารดีมีคุณภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.00/82.69 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิด เป็นร้อยละ 53.76 นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ อาจเป็นแนวทางในการทำการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไปและเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน ผู้ที่สนใจ นำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนเพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอแนะด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การนำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องอิเหนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามรูปแบบ ACACA ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้พร้อมออกแบบการสอน และทำความเข้าใจ กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่หลากหลายอาจต้องใช้เวลาานกว่าที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม เวลาในการจัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ ความยากง่ายของกิจกรรมปรับให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก การจัดกลุ่มนักเรียนควรให้ละความสามารถ การประเมินพัฒนาการควรประเมินให้ต่อเนื่อง

1.3 ในการจัดสภาพของบรรยากาศในชั้นเรียน ควรมีการจัดสภาพที่เหมาะสม ในการเคลื่อนไหว การมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนให้มีบรรยากาศสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนช่วยกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยกันฝึกคิดแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

1.4 ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม ถ้ากลุ่มที่ยังไม่สามารถทำกิจกรรมสำเร็จ ในครั้งนั้นควรมีการฝึกการทำกิจกรรมซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งก็ได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ ด้านการคิดวิเคราะห์มากขึ้น

1.5 ให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกทักษะวิเคราะห์ข่าว หรือเรื่องอื่น ๆ เป็นรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนเป็นรายบุคคลหลังจากใช้กระบวนการ กลุ่มแล้ว นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA ที่ผู้ศึกษาค้นคว้า สร้างขึ้น ไปประยุกต์ใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องอื่น ๆ ในช่วงชั้น เดียวกัน หรือช่วงชั้นอื่นก็ได้

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะการพูด การเขียน ความเชื่อมั่น ในตนเอง หรือความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.3 ควรศึกษาเทคนิคหรือรูปแบบการสอนอื่นๆ มาเสริมกิจกรรมของนักเรียน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เช่น การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ การเรียนรู้ แบบสืบเสาะความรู้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- _____. แนวการจัดทำแผนการสอนหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุงใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.
- _____. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่หุปัญญา. กรุงเทพฯ : สกศ, 2550.
- _____. การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2548.
- _____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.
- กนกพร ศิริมาลา. การเปรียบเทียบผลการเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น โดยใช้ทฤษฎีหุปัญญากับการเรียนแบบสืบเสาะ แบบ สสวท.ที่มีต่อการคิดวิพากษ์วิจารณ์ และการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- กัญญภัทร นิธิศวรรภากุล. การเปรียบเทียบความสามารถทางหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) กับ การสอนแบบเดิม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2549.
- กาญจนา ไชยชาติ. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมหุปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- จันทร์ทอง สี่พิก. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง รักเมืองไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมแบบปกติที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีหุปัญญากับการจัดกิจกรรม แบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- จิระพร จงศิริ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางปัญญากับความสนใจในอาชีพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2545.

- ฉัตรภา ธนสีลังกูร. ผลการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีปัญหาประกอบแบบฝึกทักษะ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- ชมพูนุท ศุภผลศิริ, เยาวพา เดชะคุปต์ และจิราภรณ์ บุญส่ง. การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม การทำหนังสือเล่มใหญ่. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2551.
- ชวลิต ชูกำแพง. การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- ทิตนา แหมมณี. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- นภเนตร ธรรมบวร. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถหรือความฉลาดด้านต่าง ๆ. กรุงเทพฯ : 2544.
- บ้งอร เสรีรัตน์. เก่งหลากหลายแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____. การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2546.
- _____. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- ประทีนทิพย์ พรไชยยา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติ ต่อการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต (ภาษาพาที) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- ประสาธ อิศรปริดา. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสรุภภาพทางสติปัญญาด้านการคิด ตามแนว เพียเจต์กับความพร้อมและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของเด็กเริ่มเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ปราณี แทนหิน. ผลการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยประยุกต์ใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพหุปัญญา เรื่องพืชพันธุ์ธัญญาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- เผชญิ กิจระการ. “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E1/E2)”, การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- เผชญิ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. “การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม,” วารสารการวัดผลการศึกษา. 8 : 30-36 ; กรกฎาคม, 2545.
- พวงเล็ก อุดระ. วิธีสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- พีระ รัตนวิจิตร. การประยุกต์ทฤษฎีปัญหาสู่การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ :
ธรรมสาร, 2544.
- รัชณี ภาเข็ม. การพัฒนาแผนการสอนเขียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนภูมิ
ประสบการณ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2543.
- โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2553. อุดรธานี :
โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี, 2553.
- โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี. รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2554.
อุดรธานี : โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี, 2554.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น, 2538.
- วนิษา เรช. อัจฉริยะเรียนสนุก. ปทุมธานี : อัจฉริยะเรียนสนุก, 2551.
- วัฒนาพร ระบุ์ทุกข์. ความหมายแผนการสอน. กรุงเทพฯ : 2542.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. นวัตกรรมทางการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ช่างทอง, 2547.
- _____. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2554.
- วีรณูช วรามิตร. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทฤษฎีปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- สงบ ลักษณะ. การเพิ่มคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2534.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2553.
สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). รายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2549.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2538.

- สุนันท์ สีสาย. ศึกษาความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนระดับปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ด้วยศิลปะตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาครุศาสตร์ กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2534.
- สุนิษา ภรณ์วลัย. ยอดคนปฏิวัติการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มังกรบูรณา, 2552.
- สุวิทย์ มูลคำ. กลยุทธ์การสอนการคิดแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ : 2551.
- เสรีรัตน์ อามาตย์. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อาหารดีมีคุณภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- หนึ่งฤทัย จินดาไทย. การพัฒนาเครื่องมือวัดความสามารถตามทฤษฎีพหุปัญญา ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2546.
- อัญชลี จุมพฏจามีกร. องค์ประกอบของเขาวนปัญญา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี, 2546.
- อาทิตยา รัตนโรจนกุล. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองตามทฤษฎีเขาวนปัญญาของ สเติร์นเบอร์ก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2550.
- อารี สันทหวี. พหุปัญญาในห้องเรียนวิธีสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2543.
- Abdallah, Mahmoud Mohammad. “Multiple Ways to be Smart : Gardener’s Theory of Multiple Intelligences and its Educational Implications in English Teaching and Oral Communication,” ERIC. 2008. <<http://www.eric.ed.gov>> June 15, 2010.
- Bumen, Nilay T. “The Benefits and Problems of Multiple-Intelligence-Based Instruction : A Case Study in Turkey,” International Journal of Educational Reform. 16(1) : 38-53 ; Winner, 2007.
- Buschick, Mary E. and others. “Increasing Reading Motivation in Elementary and Middle School Students Through the Use of Multiple Intelligences,” ERIC. 2007. <<http://www.eric.ed.gov>> June 15, 2010.

- Dillihunt, Monica L. "The Effects Multiple Intelligence and Direct Instruction on Third-and Fifth-grade Student Achievement, Task Engagement, Student Motivation and Teacher Efficacy," Dissertation Abstracts International. 64(12) : 4354-A ; June, 2004.
- Kelly, Declan. "Adaptive Versus Learner Control in a Multiple Intelligence Learning Environment," Journal of Educational Multimedia and Hypermedia. 17(3) : 307-336 ; July, 2008
- Piaget, J. "Intellectual Evolution for Adolescence to Adulthood," Human Development. 19 : 1-12, 1972.
- Pociask, Amanda and Jeri Settles. "Increasing Student Achievement Through Brain-Based Strategies," ERIC. 2007. <<http://www.eric.ed.gov>> June 15, 2010.
- Sohn, Sheila C. "A Method for Introducing Garner's Theory of Multiple Intelligences to Middle School Students," Dissertation Abstracts International. 64(8) : 2768-A ; February, 2004.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง

เวลา 12 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 4 เรื่อง การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท 4.1 ม. 4/3 ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

ท 4.1 ม. 4/6 อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย

สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา ในบทเรียนและการนำไปใช้ให้ถูกต้อง ถือเป็น การพัฒนาทักษะทางภาษา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มีความเข้าใจความหมายคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา สามารถพิจารณาลักษณะของคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา ได้ตามหลักเกณฑ์ รวมทั้งเห็นคุณค่าทางวรรณศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวาได้ (K)
2. บอกเหตุผลหรือปัจจัยที่ทำให้คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา มีความงามและมีคุณค่าได้ (A)
3. สรุปรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าของคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวาที่ฟังและอ่านได้ (P)
4. เลือกลักษณะของคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวาที่มีคุณค่าได้อย่างมีเหตุผล (K)
5. วิเคราะห์และสรุปลักษณะของคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวาได้ (A)
6. เขียนแผนที่ความคิดของคำราชาศัพท์ และคำภาษาชวาได้ (K)
7. พุดเสนอองค์ความรู้ได้ (K)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีระเบียบวินัย
2. มีความสนใจในการเรียน
3. มีกิริยามารยาทดี
4. มีความรับผิดชอบ

5. ตรงต่อเวลา

สาระการเรียนรู้

การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีปัญหา

1. ด้านภาษา : นักเรียนฟังและอ่านกลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง พุทธเสนองค์ความรู้ อธิบายความหมายคำ และข้อความ และการเขียนสรุปความรู้
2. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ : การตอบคำถามและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
3. ด้านมิติสัมพันธ์ : การเขียนแผนที่ความคิดจากการวิเคราะห์กลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง
4. ด้านดนตรี : การร้องเพลงในวรรณคดี การอ่านทำนองเสนาะ
5. ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว : การตบมือประกอบจังหวะเพลงและการทำงานกลุ่ม
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ : การทำงานกลุ่ม ใบน้ำยิ้มแย้มแจ่มใส
7. ด้านการเข้าใจตนเอง : การตัดสินใจเลือกกลอนบทละครที่ชอบ การนำเสนอองค์ความรู้
8. ด้านการเข้าใจธรรมชาติ : การอธิบายความหมาย คำ ข้อความ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติใน กลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ชั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learning)

- ครูให้นักเรียนร้องเพลงสวัสดี ประกอบท่าทางบริหารสมอง พร้อมทั้งเล่นเกมค้นหา คำศัพท์ และบอกความหมายของคำใหม่ในบทเรียน (ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว/ด้านดนตรีและจังหวะ/ด้านภาษา)
- นักเรียนบอกชื่อพืชและชื่อสัตว์จากคำใหม่ในบทเรียน (ด้านเข้าใจธรรมชาติ/ด้าน ภาษา)
- ครูแจกใบความรู้เรื่องการคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวาให้นักเรียน(ด้าน ภาษา)
- นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 10 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ จากกลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง (ด้านภาษา/ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)

2. ชั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation)

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แบบคละความสามารถ เก่ง/ ปานกลาง /อ่อน ช่วยกันค้นหาคำภาษาชวา จากกลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง และทำใบงานที่ 11 การคิดวิเคราะห์คำภาษาชวา
- แต่ละกลุ่มเขียนเป็นแผนภาพความคิดพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม (ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านเข้าใจตนเอง/ด้านเข้าใจผู้อื่น)

- เตรียมนำเสนอและอธิบายผลงานของกลุ่ม (ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง/ด้านภาษา)

3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)

-นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแยกคำราชาศัพท์และคำภาษาชวาในกลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกกะหมังกุหนิง แล้วทำใบงานที่ 12 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา

- นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ผลงานของกลุ่มตนและแสดงความคิดเห็นหลากหลายจากเรื่องที่อ่าน (ด้านภาษา/ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง)

4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructive)

- นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเป็นแผนภาพความคิดพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม (ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว)

- นักเรียนจับสลากลำดับกลุ่มเพื่อออกไปนำเสนอผลงานก่อน-หลัง จนครบทุกกลุ่ม (ด้านภาษา/ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว)

5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application)

-นักเรียนเขียนและแต่งประโยคจากคำใหม่

- ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล รวมทั้ง คำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม (ด้านภาษา/ด้านการเข้าใจผู้อื่น/ด้านการเข้าใจตนเอง)

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา จำนวน 40 ชุด
2. ใบงานที่ 10 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ จำนวน 40 ชุด
3. ใบงานที่ 11 การคิดวิเคราะห์คำภาษาชวา จำนวน 40 ชุด
4. ใบงานที่ 12 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา_จำนวน 40 ชุด
5. หนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
6. กระดาดาบรู๊ฟ
7. สีไม้
8. พจนานุกรม
9. สลาก

เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน
2. แบบประเมินผลงาน
3. แบบทดสอบย่อย

การวัดและประเมินผล

กิจกรรม/พฤติกรรม ผลงานที่ประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1.ด้านความรู้ (K) นักเรียนช่วยกันทำ Mind Mapping	นักเรียนทำ Mind Mapping	แบบสังเกตพฤติกรรม	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
2. ด้านทักษะ กระบวนการ (P) นักเรียนนำเสนอ Mind Mapping	ทักษะการทำ Mind Mapping การทำกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินผลงาน แบบประเมินพฤติกรรม	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ด้านคุณลักษณะ (A) บอกคุณค่าและประโยชน์ ของการทำกิจกรรมกลุ่ม	มีความภาคภูมิใจใน ภาษาไทยและเห็น ความสำคัญของ กิจกรรมกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

จัดกิจกรรมได้น่าสนใจ ครอบคลุมทักษะทางภาษา มุ่งให้นักเรียนพัฒนาปัญญาหลาย ๆ ด้าน
ไปพร้อม ๆ กัน

ลงชื่อ คณิต ศีลาอ่อน

(นายคณิต ศีลาอ่อน)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี

วันที่ 18 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการสอน

นักเรียนสนใจเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์และคำภาษาชวา และสนใจกิจกรรมที่ครูจัดให้ โดยเฉพาะกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำใบงาน ขณะเรียนมีความสุขสนาน

ปัญหาและอุปสรรค

นักเรียนยังวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวาได้ไม่ดี โดยเฉพาะคำภาษาชวา ซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่เด็กได้เรียนรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ครูอธิบายทบทวนในเรื่องคำราชาศัพท์และคำภาษาชวาอีก และให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์จนกว่าจะเข้าใจ

นักเรียนไปศึกษาเพิ่มเติมจากตำราหรืออินเทอร์เน็ต

(ลงชื่อ) พิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์ ผู้สอน

(นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์)

วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อีเหนา ตอน ศีกะหมังกุหนิง
หน่วยย่อยที่ 4 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย ลงในช่องรายการประเมินและสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่.	ชื่อ-สกุล	ผลงานมีความเหมาะสมตรงตามประเด็น			ความคิดสร้างสรรค์			การวางแผนปฏิบัติงาน			ความรับผิดชอบ			ความสนใจกระตือรือร้น			รวม	เฉลี่ย	สรุป	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					

ระดับคุณภาพ 13 – 15 คะแนน ระดับ ดี

8 – 12 คะแนน ระดับ พอใช้

1 – 7 คะแนน ระดับ ปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน คะแนน 13 – 15 คะแนน (ระดับดี)

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุตมถักษ์)

...../...../.....

คำชี้แจงประกอบเกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน
การให้คะแนนมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับ
	พฤติกรรมบ่งชี้	คะแนน
ผลงานมีความเหมาะสมตรงตามประเด็น	- ผลงานมีความเหมาะสมตรงตามประเด็นเนื้อหา	3
	- ผลงานตรงตามประเด็นเนื้อหา	2
	- ผลงานไม่ตรงตามประเด็นเนื้อหา	1
ความคิดสร้างสรรค์	- มีความคิดแปลกใหม่ในการนำเสนอผลงาน ตรงเนื้อหาและแนวคิด	3
	- มีความคิดแปลกใหม่ในการนำเสนอผลงาน	2
	- ผลงานเหมือนแบบทั่วไป ไม่มีอะไรแปลกใหม่	1
การวางแผนปฏิบัติงาน	- มีการกำหนดวิธีการทำงานเป็นขั้นตอน มีการลำดับความสำคัญของเนื้อหา	3
	- มีการกำหนดวิธีการทำงานบ้างแต่ไม่เป็นขั้นตอน ไม่เป็นระบบ	2
	- ไม่มีกำหนดวิธีการทำงาน ไม่เป็นขั้นตอน ไม่เป็นระบบ	1
ความรับผิดชอบ	- ตั้งใจทำงาน มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	3
	- มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	2
	- ทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานไม่เรียบร้อยและส่งงานช้า	1
ความสนใจกระตือรือร้น	- มีความสนใจในกระตือรือร้นในงานที่ได้รับมอบหมาย	3
	- มีความสนใจในและกระตือรือร้นบางครั้ง	2
	- ไม่มีความสนใจเลย	1

ระดับคุณภาพ 13 – 15 คะแนน ระดับ ดี

8 – 12 คะแนน ระดับ พอใช้

1 – 7 คะแนน ระดับ ปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน คะแนน 13 – 15 คะแนน (ระดับดี)

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน

(นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพหุปัญญา

ชื่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4..... ครั้งที่

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ	หมายเหตุ
	3	2	1				
1. ด้านภาษา							
2. ด้านตรรกะ							
3. ด้านพื้นที่							
4. ด้านดนตรี							
5. ด้านการเคลื่อนไหว							
6. ด้านการรู้จักตนเอง							
7. ด้านการเข้าใจผู้อื่น							
8. ด้านการรับรู้ธรรมชาติ							
รวม							
เฉลี่ย							
ร้อยละ							

หมายเหตุ

1. เกณฑ์การประเมิน

- 3 หมายถึง ดีมาก
- 2 หมายถึง พอใช้/ปานกลาง
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

2. ผลการประเมินแต่ละครั้ง ผู้เรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไป ทุกรายการจึงถือว่า ผ่าน

ลงชื่อ.....

(นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์)

ผู้ประเมิน

**รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพหุปัญญา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. ด้านภาษา	ตั้งใจฟัง มีมารยาทในการฟัง พุดแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามปากเปล่าและจับใจความสำคัญของเรื่อง ได้ถูกต้องชัดเจนมาก	ตั้งใจฟัง มีมารยาทในการฟัง พุดแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามปากเปล่า แต่จับใจความสำคัญของเรื่อง ได้บ้างเล็กน้อย	ตั้งใจฟัง มีมารยาทในการฟัง พุดแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามปากเปล่า แต่จับใจความสำคัญของเรื่อง ไม่ได้
2. ด้านตรรกะ	ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง ได้ถูกต้องชัดเจนมาก	ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง ได้ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง ได้ถูกต้องบ้างเล็กน้อย
3. ด้านพื้นที่	จำแนกสิ่งที่ดูจากภาพความสามารถสังเกตและสนทนาจากภาพได้ถูกต้องชัดเจนมาก	จำแนกสิ่งที่ดูจากภาพความสามารถสังเกตและสนทนาจากภาพได้ถูกต้องบางส่วน	จำแนกสิ่งที่ดูจากภาพความสามารถสังเกตและสนทนาจากภาพได้ถูกต้องบ้างเล็กน้อย
4. ด้านดนตรี	ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเต็มที่ มีความสนุกสนาน	ร้องเพลงได้ กล้าแสดงออก	ไม่มีความมั่นใจในการร้องเพลง
5. ด้านการเคลื่อนไหว	แสดงท่าทางประกอบเพลงอย่างสนุกสนาน กล้าแสดงออกอย่างเต็มที่	สนุกสนานกล้าแสดงออก	แสดงท่าทางประกอบเพลงได้ไม่กล้าแสดงท่าทางประกอบเพลง ไม่กล้าแสดงออก
6. ด้านการรู้จักตนเอง	กล้าสนทนาและตอบคำถามได้ถูกต้องเกือบทุกข้อ	กล้าสนทนาและตอบคำถามได้ถูกต้องหลายข้อ	ไม่กล้าสนทนาและตอบคำถามได้ถูกบ้างบางข้อ
7. ด้านการเข้าใจผู้อื่น	ร่วมกิจกรรมในกลุ่มด้วยความเต็มใจไม่มีครุคอยกระตุ้น	ร่วมกิจกรรมในกลุ่มได้แต่ครุยังคอยกระตุ้น	ไม่เต็มใจร่วมกิจกรรมกลุ่ม
8. ด้านการรับรู้ธรรมชาติ	บอกสิ่งที่เป็นธรรมชาติในชุมชนได้ถูกต้อง	บอกสิ่งที่เป็นธรรมชาติในชุมชนถูกต้องบางส่วน	บอกสิ่งที่เป็นธรรมชาติในชุมชนได้เล็กน้อย

แบบประเมินแผนผังความคิด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกะหมังกุหนิง หน่วยย่อยที่ 4 วิเคราะห์คำราชาศัพท์
 และคำภาษาชวา

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคะแนน				รวม
		4	3	2	1	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน 4 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 3 หมายถึง ดี
 คะแนน 2 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์)

...../...../.....

ใบความรู้ เรื่อง คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา

คำราชาศัพท์ หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ แต่ในปัจจุบัน คำราชาศัพท์ หมายถึง ถ้อยคำที่สุภาพ และไพเราะ

คำราชาศัพท์ในภาษาไทย มีทั้งสร้างขึ้นจากภาษาบาลี สันสกฤต และจากคำไทย คำที่ใช้รูปราชาศัพท์ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา

วิธีการสร้างคำราชาศัพท์ มีดังนี้

1. การสร้างคำนาม จะใช้คำว่า พระบรม พระราช หรือ พระ นำหน้า

คำว่า พระบรม	ใช้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราช และ พระ	ใช้กับพระบรมวงศานุวงศ์
พระ	ใช้กับพระอนุวงศ์

ตัวอย่าง คำที่ใช้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบรมมหาราชวัง พระบรมราชินี พระบรมราชชนนี

ตัวอย่าง คำที่ใช้กับพระบรมวงศานุวงศ์

พระราชวัง พระราชบิดา พระราชนัดดา

ตัวอย่าง คำที่ใช้กับพระอนุวงศ์

พระโอรส พระธิดา พระนัดดา

คำนามทั่วไป ใช้ พระ นำหน้า เช่น

พระเชษฐา (พี่ชาย) พระพักตร์ (หน้า)	พระเนตร (ตา)
พระวรกาย (ร่างกาย) พระขนง (คิ้ว)	พระนาสิก (จมูก)

2. การสร้างคำกริยา จะใช้คำว่า ทรงพระราช ทรงพระ ทรง นำหน้า

ตัวอย่าง คำที่ใช้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชสมภพ (เกิด) ทรงพระราชดำริ (คิด) ทรงพระราชนิพนธ์ (แต่ง)

ตัวอย่าง คำที่ใช้กับพระบรมวงศานุวงศ์

มีพระราชสมภพ (เกิด)	มีพระดำรัส (พูด)
ทรงพระนิพนธ์ (แต่ง)	ทรงพระดำริ (คิด)

ตัวอย่าง คำที่ใช้กับพระอนุวงศ์

ทรงดำริ (คิด) ทรงทักทาย (ทักทาย) ทรงนิพนธ์ (แต่ง)

คำบางคำ เป็นกริยาราชศัพท์ ไม่ต้องมี ทรง ทรงพระ หรือ ทรงพระราช นำหน้า เช่น เสวย (กิน) บรรทม (นอน) โปรด (ชอบ) ประทับ (นั่ง) เป็นต้น

คำยืมจากภาษาชวา - มลายู

ภาษาชวา - มลายู ที่ยืมมาใช้ส่วนใหญ่เป็นคำ 2 พยางค์หรือมากกว่า ส่วนมากเป็นคำ หมายถึง พืช สัตว์ สิ่งของ สถานที่ และศิลปวัฒนธรรม หรือคำกริยาที่มีความหมายเฉพาะ เช่น กระดังงา ทูเรียน มังคุด น้อยหน่า ทุเรียน หอกกะพง ปลาทุเลา โลมา ลิงอุรังอุตัง กอและ กริช กำนาย ปาเต๊ะ สลัก ว่าว จั๊ปปิ้ง ฆ้อง บุหงารำไป ประทัด โสร่ง โกดัง มัสยิด เบตง ภูเก็ต ตะเบ๊ะ นำภาษาต่างประเทศบางคำไปใช้เป็นคำราชาศัพท์ เช่น เสด็จ เสวย โปรดเกล้าฯ กระหม่อม

คำภาษาชวา - มลายูในภาษาไทย

คำภาษาชวา - มลายูที่มีอยู่ในภาษาไทยนั้น จะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นคำที่ใช้เฉพาะในท้องถิ่นภาคใต้ของประเทศไทยที่อยู่ใกล้เคียงหรือติดต่อกับมลายูหรือประเทศมาเลเซีย กลุ่มที่สองเป็นคำที่มีใช้ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นภูมิภาคใด และกลุ่มที่สามเป็นคำที่มีใช้เฉพาะในวรรณคดี เป็นต้น

คำ	ความหมาย
----	----------

1. กาหยู, ยาร่วง	มะม่วงหิมพานต์
2. เกาะตะ, กอตะ, โโกตะ	กล่องบุหรี่ปริของชาวประมง ทำด้วยไม้มีเชือกผูกแขวนไว้
4. กัด	อวนขนาดย่อม สำหรับดักปลาซึ่งอยู่ผิวน้ำ
5. กุเรป็น	นครแห่งความรื่นเริงยินดี, สนุกรื่นเริง
6. ดาหา	นครซึ่งยังโลกให้ฉงน
7. ดะหมัง	เสนา
8. ดาหลัง	คนขีดหนัง
9. ปะตาปา	นักบวช
10. ปะหมันอาหยี	น้ำ
11. ปันหยี	คนตั้งตัวเป็นโจร
12. ปาเต๊ะ	ชื่อตำแหน่งขุนนาง
13. มะเดหวิ	ตำแหน่งมเหสีที่สอง
14. ยีหวา	ดวงชีวิต, ดวงใจ
15. ระตุ	เจ้าเมื่อน้อย
16. วิเยน	ชั้นที่
17. สั้งปะดิเฆงะ,	สั่งปะลิเฆงะ ฤๅษี
18. กิดาหยัน	มหาดเล็ก

ใบงานที่ 10 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ เรื่อง อิเหนา ตอน คีตกะหมังกุหนิง

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำราชาศัพท์ในบทประพันธ์แล้วเขียนใส่ตาราง และแปลความหมาย (พหุปัญญาด้านภาษา)

@ รดชำระมลทินอินทรี	มรุธาวารีภิเชกสรง
ลูบไล้เสาวคนธ์ธารทรง	บรรจงสอดขับสนับเพลา
ภูษายกพิ่นด่าอำไพ	สอดใส่ฉลององค์ทรงวันเสาร์
ตาทิศทักทรวงห้วงห้อย	สวมสร้อยสังวาลประสานสาย
ทองกรแก้วกิ่งพริ้งพราย	จាំมรงค์เรือนรายพลอยเพชร
ทรงชฎามาลัยดอกไม้ทัด	กรรเจียกจอนจรัสตรัสตรึง
เหน็บพระแสงกั้นหย่นกัลเม็ด	แล้วเสด็จขึ้นเฝ้าพระบิดา

คำราชาศัพท์	ความหมาย

เฉลย

ใบงานที่ 10 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ เรื่อง อิเหนา ตอน คีตกะหมังกุหนิง

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำราชาศัพท์ในบทประพันธ์แล้วเขียนใส่ตาราง และแปลความหมาย (พหุปัญญาด้านภาษา)

๑ รดชำระมลทินอินทรี

ลูบไล้เสาวคนธ์ธารทรง

ภูษายกพื้นด้าอำไพ

เจียรระบัดคาคัดหน่วงเนา

ตาทิศ ทับทรวงห้วงห้อย

ทองกรแก้วกิ่งพริ้งพราย

ทรงชฎามาลัยดอกไม้ทัด

เหน็บพระแสง กั้นหยันกัลเม็ด

มธุราวารีกิเชกสร

บรรจงสอดขับสนับเพลา

สอดใส่ฉลององค์ทรงวันเสาร์

ปั้นเหน่งเพชรเพริศเพราพรรณราย

สวมสร้อยสังวาลประสานสาย

อำมรงค์เรือนรายพลอยเพชร

กรรเจียกจอนจรัสตรัสตรึง

แล้วเสด็จขึ้นเฝ้าพระบิดา

คำราชาศัพท์	ความหมาย
มธุราวารีกิเชก	น้ำศักดิ์สิทธิ์
เสาวคนธ์	เครื่องหอม
สนับเพลา	กางเกง
ภูษา	ผ้าถุง
ฉลององค์	เสื้อ
เจียรระบัด	ผ้าคาดเอว
ปั้นเหน่ง	เข็มขัด
ตาทิศ	ดาบที่ติดกับสังวาลอยู่ที่สะเอวและหลัง
ทับทรวง	เครื่องประดับรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
สังวาล	สร้อยยาว
ทองกร	กำไลมือ
อำมรงค์	แหวน
ทรงชฎา	เครื่องประดับศีรษะ
กรรเจียกจอน	ดอกไม้ทัดหู
ตรัส	พูด
พระแสง	ศาสตราวุธ
กั้นหยัน	อาวุธสำหรับเหน็บติดตัว
เสด็จ, พระบิดา	ไป, พ่อ

ใบงานที่ 11 การคิดวิเคราะห์คำภาษาชวา เรื่อง อิเหนา ตอน คีตกะหมังกุหนิง
 ชื่อ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/.....สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์
 คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนชื่อตัวละคร ชื่อเมือง ชื่อตำแหน่งต่างๆ ที่เป็นภาษาชวาในเรื่องอิเหนา ลงใน
 ตารางที่กำหนดให้ถูกต้อง (พหุปัญญาด้านภาษา/ด้านตรรกะ)

ชื่อตัวละคร	ชื่อเมือง	ชื่อตำแหน่ง

เฉลย

ใบงานที่ 11 การคิดวิเคราะห์คำภาษาชวา เรื่อง อิเหนา ตอน คีตกะหมังกุหนิง

ชื่อ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/.....สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนชื่อตัวละคร ชื่อเมือง ชื่อตำแหน่งต่างๆ ที่เป็นภาษาชวาในเรื่องอิเหนา ลงใน
ตารางที่กำหนดให้ถูกต้อง (พหุปัญญาด้านภาษา/ด้านตรรกะ)

ชื่อตัวละคร	ชื่อเมือง	ชื่อตำแหน่ง
ท้าวกูเรปัน	กูเรปัน	อัสัญญา (กษัตริย์ที่สืบวงศ์มาจากเทวดา)
ท้าวดาหา	ดาหา	ศรีปัตตรา(กษัตริย์ผู้เป็นใหญ่)
ท้าวกาหลัง	กาหลัง	อัสัญญา
ท้าวสิงหัดสำหรับ	สิงหัดสำหรับ	อัสัญญา
ท้าวกะหมังกุหนิง	กะหมังกุหนิง	ระตู
ท้าวหมันหยยา	หมันหยยา	ระตู
วิหยาสะกำ	กะหมังกุหนิง	อะหนะ
จินตะหรา	หมันหยยา	อะหนะ
บุษบา	ดาหา	อะหนะ
อิเหนา	กูเรปัน	ระเด่นมนตรี
สังคามาระตา	ปักมาหัง	ระเด่น
จรงกา	จรงกา	ระตู
มิสาระปันหยี (อิเหนา)	กูเรปัน	ระเด่นมนตรี

ใบงานที่12การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา เรื่อง อิเหนา ตอน คีตกะหมังกฤษ
ชื่อ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/.....สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

คำสั่ง จงแยกคำศัพท์ตามหมวดหมู่ที่กำหนด พร้อมทั้งบอกความหมาย (พหุปัญญาด้านภาษา/
ตรรกะ)

กระยาหังน ตะหมัง ประภาษ ตำมะหงง ตุนาหังน ภูวไนย ประณต
ประเสบัน ยีหวา กิดาหัยัน ชันษา กัันหัยัน ยาตรา เซษฐา อนุชา อัมรงค์
สนับเพลา ภูษา บังคม ปั้นเหน่ง ปาเตะ พระภูมิ บูหรง เจียรระบาด กำสรด
ขนง วายชนม์ ตุนาหังน

1. คำราชาศัพท์	ความหมาย	2. คำภาษาชวา	ความหมาย

เฉลย

ใบงานที่ 12 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ และคำภาษาชวา เรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกฤษ
ชื่อ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/.....สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

คำสั่ง จงแยกคำศัพท์ตามหมวดหมู่ที่กำหนด พร้อมทั้งบอกความหมาย (พหุปัญญาด้านภาษา/
ตรรกะ)

กระยาหังน ตะหมัง ประภาษ ต่ามะหงง ตูนาหังน ภูวไนย ประณต
ประเสบัน ยีหวา กิดาหัยัน ชันษา กัันหยัน ยাত্রา เซษฐา อนุชา อ่ามรงค์
สนับเพลา ภูเขา บังคม ปั้นเหน่ง ปาเตะ พระภูมิ บุหร่ง เจียรระบาด กำสรด
ขนง วายชนม์ ตูนาหังน

1. คำราชาศัพท์	ความหมาย	2. คำภาษาชวา	ความหมาย
ประภาษ	พูด,บอก	กระยาหังน	สวรรค์ชั้นฟ้า,วิมาน
ภูวไนย	พระเจ้าแผ่นดิน	ตะหมัง	ขุนนางผู้ใหญ่ในชวา
ประณต	ไหว้	ต่ามะหงง	ผู้ทรงไว้,ผู้เป็นอยู่
กัันหยัน	มีดปลายแหลม 2	ตูนาหังน	หมั้นหมาย
ยাত্রา	คม	ประเสบัน	ตำหนัก
เซษฐา	ออกเดิน	ยีหวา	ผู้เป็นที่รัก
อนุชา	พี่	กิดาหัยัน	คนรับใช้
อ่ามรงค์	น้อง	ปาเตะ	ตำแหน่งขุนนาง
สนับเพลา	แหวน	บุหร่ง	นกยูง
ภูเขา	กางเกง		
บังคม	ผ้านุ่ง		
พระภูมิ	ไหว้		
ปั้นเหน่ง	พระเจ้าแผ่นดิน		
	เข็มขัด		

แบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง อิเหนา ตอน ตีกะหมังกุหนิงหน่วยย่อยที่ 4 เรื่อง การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

-
- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 15 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน
 2. เวลาในการทำแบบทดสอบ 15 นาที
 3. ในการตอบให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค ลงใน
 กระดาษคำตอบให้ตรงกับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุดในแบบทดสอบ
 4. ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดเส้นทับคำตอบเดิมแล้วเครื่องหมาย X ทับ
 อักษรที่เลือกใหม่

1. ในเรื่องอิเหนามีการใช้ศัพท์ภาษาชวาเป็นจำนวนมาก ข้อใดเป็นคำอธิบายที่ถูกต้อง
 - ก. มูลเหตุของเรื่องมาจากชวา
 - ข. การใช้ศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นความนิยมของกวีในสมัยนั้น
 - ค. การแทรกศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นการแสดงภูมิรู้ของผู้แต่ง
 - ง. ในสมัยที่มีการแต่งวรรณคดีเรื่องนี้ ไทยมีความสัมพันธ์กับชวา
2. คำศัพท์ในข้อใดความหมายไม่เข้าพวก
 - ก. คลาไคล จรลี จร
 - ข. โยธี เสนี ไพรี
 - ค. พารา นครเศศ บุรี
 - ง. อัศดร พาซี มโนมัย
3. ด้วยบัดนี้บุตริดาหา จรกาให้มาตุนาหงัน คำภาษาชวาที่ขีดเส้นใต้หมายถึง
 - ก. การแต่งงาน
 - ข. การสู่ขอ
 - ค. การหมั้นหมาย
 - ง. การครองคู่
4. ข้อใดไม่มีคำไวพจน์ที่หมายถึง เมือง
 - ก. ขอเชิญเข้าไปในพารา จะได้พักโยธาพลากร
 - ข. จึงตอบอันตัวจรกา มิได้อยู่ดาหาธานี
 - ค. ใช้นางเกิดในปทุมมา สุริยวงศ์พงศานันหาไม่
 - ง. หรือเป็นวงศ์อัสญแดหวา ในสินคราเป็นโฉน
5. อันอะหนะบุษบาบังอร ครั้งก่อนจรจาตุนาหงัน คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง
 - ก. ลูก
 - ข. สาว
 - ค. นาง
 - ง. หญิง

6. ในลักษณะนั้นว่าปัจฉามิตร คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึง
- ก. รูปร่าง ข. ลักษณะ
ค. จดหมาย ง. ลายอักษร
7. แว่วเสียงสำเนียงบุหร้งร้อง ว่าเสียงสามนี้มน้องเส่นหา คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง
- ก. นก ข. ไก่ฟ้า
ค. ลิง ง. ค่าง
8. ข้อใดหมายถึงพิธีกรรมเกี่ยวกับการปลงศพ
- ก. ส่งสการ ข. สองไข
ค. อาสัตย์ ง. ประเสบัน
9. “ชั้นในให้ประชุมจตุรงค์” คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง
- ก. กองทัพของสี่เมือง ได้แก่ กรุงดาหา กุเรปัน กาหลัง และสิงหัดสำหรับ
ข. กองทัพสี่เหล่า ได้แก่ กองทัพช้าง ม้า รถและพลเดินเท้า
ค. กองทัพสี่ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายกองหน้า ฝ่ายกองหนุน ฝ่ายเสปียงและกองทัพหลวง
ง. กองทัพสี่ประเภท ได้แก่ กองทัพช้าง ม้า กองทัพเรือและพลเดินเท้า
10. คำศัพท์ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
- ก. อัสตร พาชี มโนมัย อาชา ข. เพ็ญแข โสม แข ศศิธร
ค. นางคราญ เยาวมาลย์ อิตถิ นารี ง. พารา นครเศธานี นที
11. “ชวนกันยกกริบเร็วไป อย่าทันทให้ปัจฉามิตรติดพารา” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. มิตร – เมือง ข. ศัตรู – เมือง
ค. เพื่อน – ศัตรู ง. มิตรทั้งห้า – ศัตรู
12. ศัพท์ข้อใดไม่ใช่คำภาษาชวา
- ก. ประเสบัน ข. ยีหวา
ค. กิดาหยัน ง. ประณต
13. คำราชาศัพท์ข้อใดไม่มีความหมายว่าตาย
- ก. วายชนม์ ข. อาสัถุ
ค. อาตุร ง. บรรลัถ
14. คำราชาศัพท์ข้อใดมีความหมายไม่เข้าพวก
- ก. ปั้นเหน่ง ข. สั้งวาล
ค. อัมรงค์ ง. กั้นหยัน
15. คำราชาศัพท์ข้อใดมีความหมายไม่เข้าพวก
- ก. พิภพ ข. นครเศ
ค. บุรี ง. ธาณี

เฉลยแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์และคำภาษาชวา

1. ก

2. ข

3. ค

4. ค

5. ก

6. ข

7. ก

8. ก

9. ข

10. ง

11. ข

12. ง

13. ค

14. ง

ภาคผนวก ข
แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแสดงผลการประเมินแผน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้มีประสบการณ์

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้มีประสบการณ์

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

โปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ต้องการ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. สารสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน
1.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
2.2 ชัดเจนเข้าใจง่าย
2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่ายและน่าสนใจ
3.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน
3.4 กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาเรียน
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
4.5 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
4.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
5.3 ได้รับความสนใจของผู้เรียน
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ
5.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน
5.6 เหมาะสมกับระดับชั้นกับวัยของผู้เรียน
6. ด้านการวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
6.3 ส่งเสริมการวัดพุทธิพิสัยและทักษะพิสัย
6.4 การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้
6.5 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์)

ตำแหน่ง.....

**แสดงผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้มีประสบการณ์
การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.67	4.67	5.00	4.33	4.67	4.67
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5.00	4.67	4.67	4.33	5.00	4.67
1.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.33	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	5.00	4.33	4.00	5.00	4.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.67	4.67	5.00	4.33	5.00	4.67
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	5.00	4.67	4.67	4.67	4.67
2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5.00	5.00	4.67	4.33	4.33	5.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่ายและน่าสนใจ	4.33	4.67	4.33	4.33	5.00	4.33
3.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.67	4.67	4.33	5.00	4.67	4.67
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.67	4.33	4.67	4.67	5.00	4.67
3.4 กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาเรียน	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33	4.33
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5.00	4.67	4.67	5.00	4.67	5.00
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5.00	5.00	4.33	4.67	5.00	5.00
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	4.33	4.67	4.67	5.00	4.67
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.67	4.67	4.33	4.33	4.67	4.67
4.5 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.33	4.67	4.33	5.00	5.00	4.33
4.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5.00	4.33	5.00	4.33	5.00	5.00
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	4.67	5.00	4.67	4.33	5.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5.00	4.33	4.67	5.00	5.00	5.00

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6
5.3 ไร่่าความสนใจของผู้เรียน	4.67	4.67	4.67	4.33	5.00	4.67
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.67	4.33	4.67	4.67	4.67	4.67
5.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	4.33	4.33	4.67	4.33	5.00	4.33
5.6 เหมาะสมกับระดับชั้นกับวัยของผู้เรียน	4.33	4.67	4.33	4.67	4.33	4.33
6. ด้านการวัดและประเมินผล						
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	5.00	4.67	5.00	5.00	4.67
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33
6.3 ส่งเสริมการวัดพุทธิพิสัยและทักษะพิสัย	4.67	4.67	4.33	4.67	4.33	4.67
6.4 การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5.00	5.00	5.00	4.33	5.00	5.00
6.5 ใช้เครื่องมือวัดได้เหมาะสม	4.67	5.00	4.67	4.67	5.00	4.67
รวมเฉลี่ย	4.67	4.64	4.61	4.56	4.77	4.64
โดยรวม	4.65					

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง อิเหนา ตอน ศีกะหมิงกุหนิง วิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ท 33102
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 40 ข้อใช้เวลาในการทำข้อสอบ 40 นาที
2. ข้อสอบแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) กากบาททับตัวอักษร ก ข ค ง ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้
3. ถ้านักเรียนทำไปแล้วต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ทำเครื่องหมายขีดฆ่า ตัวอักษรนั้น ๆ แล้วจึงกากบาททับข้อใหม่
4. ถ้านักเรียนเลือกคำตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกจะถือว่าข้อนั้น ผิด

<p>รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน รหัส 31102</p>	<p>แบบทดสอบ ก่อน - หลังเรียน</p>	<p>ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อิเหนา ตอน ตีกะหมังกุหนิง</p>
--	--------------------------------------	--

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) กากบาท
ทับตัวอักษร ก ข ค ง ลงในกระดาษคำตอบ

กลอนบทละคร

1. กลอนบทละคร เรื่อง อิเหนา เป็นบทพระราชนิพนธ์ของผู้ใด
 - ก. รัชกาลที่ 1 ข. รัชกาลที่ 2
 - ค. รัชกาลที่ 3 ง. รัชกาลที่ 4
2. กลอนบทละครจะมีคำขึ้นต้นอย่างไร
 - ก. มาจะกล่าวบทไป บัดนั้น บัดนี้ ข. เมื่อนั้น โอ้ มาจะกล่าวบทไป
 - ค. มาจะกล่าวบทไป เมื่อนั้น บัดนั้น ง. บัดนั้น ดั่งนั้น เมื่อนั้น
3. อิเหนาเรื่องใดที่เป็นที่นิยมในเมืองไทยมากที่สุด
 - ก. อิเหนาดาลัง ข. อิเหนากาหรั้ด
 - ค. อิเหนาใหญ่ ง. อิเหนาเล็ก
4. ลักษณะคำประพันธ์อิเหนาเป็นแบบใด
 - ก. กลอนสุภาพ ข. กลอนเสภา
 - ค. กลอนดอกสร้อย ง. กลอนบทละคร
5. กลอนบทละคร 1 บท มีกี่วรรค
 - ก. 1วรรค ข. 2 วรรค
 - ค. 3 วรรค ง. 4 วรรค
6. อิเหนาเป็นลูกของใคร
 - ก. ท้าวกูเรปัน ข. ท้าวดาหา
 - ค. ท้าวสิงหัดสำหรี ง. ท้าวกาหลัง
7. ใครเป็นคู่หมั้นของอิเหนา
 - ก. บุษบา ข. วิยะดา
 - ค. จินตะหรา ง. สะการะวาตี

การอ่านทำนองเสนาะ

8. ร้อยกรอง หมายถึงอะไร

- ก. บทกลอนที่แต่งขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ข. คำประพันธ์ที่แต่งขึ้นตามแบบฉันทลักษณ์
ค. ประโยคที่แต่งขึ้นตามหลักภาษา ง. การเรียบเรียงบทความใหม่ให้เกิดความไพเราะ

9. การอ่านบทร้อยกรอง มีกี่ชนิด

- ก. 1 ชนิด ข. 2 ชนิด
ค. 3 ชนิด ง. 4 ชนิด

10. การอ่านร้อยกรอง มีอะไรบ้าง

- ก. อ่านทำนองสามัญ อ่านทำนองเสนาะ อ่านทำนองเจรจา
ข. อ่านทำนองสามัญ อ่านทำนองเสนาะ อ่านทำนองเจรจา อ่านทำนองสรภัญญะ
ค. อ่านทำนองพากย์ อ่านทำนองเพลงยาว
ง. อ่านทำนองสามัญ

11. การอ่านทำนองเสนาะ คือ การอ่านแบบใด

- ก. อ่านเสียงปกติเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอน มีเน้นสัมผัสและเอื้อนเสียงบ้างเล็กน้อย
ข. อ่านมีเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นเสียงสัมผัสอย่างชัดเจน ไพเราะ มีจังหวะ คลื่นเสียงกังวาน เพื่อให้ผู้ฟังมีอารมณ์คล้อยตาม
ค. อ่านมีจังหวะวรรคตอนตามแผน แต่มีเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น
ง. ทำนองที่ใช้พากย์โขน หรือละครยาว

การวิเคราะห์คำประพันธ์

12. ข้อใดเป็นพรรคนะเกี่ยวกับผู้หญิงที่ไม่ได้สะท้อนจากเรื่องอิเหนา ตอน ศีกะกะหมังกุหนิง

- ก. ผู้หญิงเป็นชนวนของสงคราม
ข. ผู้หญิงที่แย่งสามีคนอื่นเป็นที่น่ารังเกียจ
ค. ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเป็นสมบัติของสามี
ง. ผู้หญิงที่เป็นม่ายชั้นหมากยอมได้รับความอับอาย

13. การที่สังคามาระตาตอบคำดูหมิ่นของวิหยาสะก่าไปว่า “สุดแต่ว่าจิตพิศवास ก็นับเป็นวงศ์ญาติกันได้” นั้น แสดงข้อคิดที่ต่างจากค่านิยมของสังคมในเรื่องอิเหนา ตามข้อใด

- ก. ความรักทำให้คบกันได้โดยไม่คำนึงถึงเกียรติ
ข. ความบริสุทธิ์ใจอย่างแท้จริงสำคัญกว่าลาภยศ
ค. เพื่อนที่รักใคร่กันจะเข้าใจกันดีกว่าพี่น้องร่วมสาย
ง. ขาดตระกูลไม่ใช่เครื่องขัดขวางความสัมพันธ์ที่พี่น้อง

14. ข้อใดถ้าปรากฏในเรื่องอิเหนาจะทำให้ความพินาตถึงชีวิตของท้าวกะหมังกุหนิง เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้แน่นอน
- อิเหนาตัดขาดจากราชวงศ์และญาติพี่น้องได้
 - ท้าวกะหมังกุหนิงรักและเลี้ยงดูโอรสอย่างมีเหตุผล
 - องค์ปะตาระกาหลาเป็นกลางในสงครามอย่างเคร่งครัด
 - ท้าวกะหมังกุหนิงและโอรสมิมีมือและเชี่ยวชาญศึกเพียงพอ
15. คำประพันธ์ในข้อใดสามารถนำมาเป็นข้อคิดได้
- หลงรักรูปร่างแต่อย่างนั้น จะพากันมา้วยไม่พอที
 - โอ้อว่าเสียดายตัวนัก เพราะเชื่อลั่นหลงรักจึงซ้ำจิต
 - มาเห็นศพทอดทิ้งกลิ้งอยู่ พระพิณิศพิศดูแล้วใจหาย
 - ที่ถูกรูปนป่วยขาละล้าละล้ง อุตสาหัสคานาเซซังซัดไป
16. ข้อใดไม่ใช่ประเพณีการรับทูต
- เมื่อนั้น ท้าวกะหมังกุหนิงเรื่องศรี เสด็จเหนือแท่นรัตนมณี ภูมีเห็นสองอนุชา
 - บัดนั้น อำมาตย์รับสั่งใส่เกศา ออกไปพาสองทูตฯ เข้ามาประณตบหมาลัย
 - พาไปสู่ศาลาที่เหล่าโยธี มิให้มีเสื่อร้อนวิญญาน์
 - บัดนั้น เสนีผู้ใหญ่ฝ่ายทหาร จึงให้อาลักษณ์พนักงาน รับราชสารมาอ่านพลัน
17. ท้าวกะหมังกุหนิงกล่าวว่า “แม้มิปลงใจให้ธิดา เราจะยกโยธาไปชิงชัย” แสดงให้เห็นถึงสิ่งใด
- ท้าวกะหมังกุหนิงตามใจลูกมาก
 - ท้าวกะหมังกุหนิงรักลูกยิ่งชีวิต ยอมทำเพื่อลูกทุกอย่าง
 - ท้าวกะหมังกุหนิงต้องการให้ลูกมีคู่ครอง
 - ท้าวกะหมังกุหนิงต้องการแสดงความสามารถในการรบ
18. “ชวนกันยกรีบเร็วไป อย่าทันให้ปัจจามิตรติดพารา” ข้อความที่ขีดเส้นใต้กล่าวถึงเมืองใดกับเมืองใด
- กรุงดาหากับกรุงกูเรปัน
 - กรุงดาหากับกะหมังกุหนิง
 - เมืองหมันหยากับกรุงดาหา
 - กรุงกูเรปันกับเมืองหมันหยา
19. สาเหตุที่อิเหนาบอกแก่จินตะหราว่าต้องไปช่วยดาหารบเพราะ
- ถึงไม่เลี้ยงบุษบาเห็นว่าชั่ว แต่เขาก็รู้ตัวว่าเป็นพี่
 - อันองค์ท้าวดาหาริบัติ นั้นมิใช่อาหรือว่าไร
 - มาตรแม้นเสียเมืองดาหา จะพลอยอายุขยหน้าหรือหาไม่
 - นี่จำเป็นจึงจำจากไป เพราะกลัวภัยพระราชบิดา

20. ข้อใดเป็นพิธีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในการทำสงคราม
- ก. ทหารโบกธงทองกระบี่ครุฑ ฝรั่งเศสป็นใหญ่ให้สัญญา
 ข. ประโรหิตฟันไม้ข่มนาม ทำตามตำราพิชัยยุทธ์
 ค. เสด็จทรงช้างที่นั่งหลังคา คลาเคลื่อนโยธาทุกหมวดกอง
 ง. พร้อมหม้ออำมาตย์มาตยา โหราธิบดีชี้พยากรณ์

21. ข้อใดเป็นโวหารอุปลักษณ์
- ก. พระแยมเยียมมานทองทศนา เห็นแต่ป่าพุ่มไม้ใบบัง
 ข. หวังเป็นเกือกทองรองบาทา พระผู้วงศ์เทวาอันปรากฏ
 ค. รสรักร้อนรนพันกำลัง ชลนัยน์ไหลหลังลงพรังพราย
 ง. ซึ่งสัญญาว่าไว้กับवलน้อง จะคงครองไมตรีไม่หนีหน่าย

การวิเคราะห์คำราชาศัพท์ คำภาษาชวา

22. ในเรื่องอิเหนามีการใช้ศัพท์ภาษาชวาเป็นจำนวนมาก ข้อใดเป็นคำอธิบายที่ถูกต้อง
- ก. มูลเหตุของเรื่องมาจากชวา
 ข. การใช้ศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นความนิยมของกวีในสมัยนั้น
 ค. การแทรกศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นการแสดงภูมิรู้ของผู้แต่ง
 ง. ในสมัยที่มีการแต่งวรรณคดีเรื่องนี้ ไทยมีความสัมพันธ์กับชวา

23. คำศัพท์ในข้อใดความหมายไม่เข้าพวก
- ก. คลาไคล จรลี จร ข. โยธี เสนี ไพร
 ค. พารา นครเศ บุรี ง. อัสตร พาศี มโนมัย

24. ด้วยบัดนี้บุตรดาหา จรกาให้มาตุนาหงัน คำภาษาชวาที่ขีดเส้นใต้หมายถึง
- ก. การแต่งงาน ข. การสวามิภักดิ์
 ค. การหมั้นหมาย ง. การครองคู่

25. ข้อใดไม่มีคำไวพจน์ที่หมายถึง เมือง
- ก. ขอเชิญเข้าไปในพารา จะได้พักโยธาพลากร
 ข. จึงตอบอันตัวจรกา มีได้อยู่ดาหาธานี
 ค. ใช้นางเกิดในปทุมมา สุริยวงศ์พงศานันหาไม
 ง. หรือเป็นวงศ์อัญญาแดหวา ในสินคราเป็นโฉน

26. อันอะหนะบุษบาบังอร ครั้งก่อนจรจาตุนาหงัน คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง
- ก. ลูก ข. สาว
 ค. นาง ง. หญิง

27. ในลักษณะนั้นว่าปัจจัยามิตร คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึง
 ก. รูปร่าง ข. ลักษณะ
 ค. จดหมาย ง. ลายอักษร
28. แว่วเสียงสำเนียงบุหรงร้องว่าเสียงสามน้มน้องเสนาหา คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง
 ก. นก ข. ไก่ฟ้า
 ค. ลิง ง. ค่าง
29. ข้อใดหมายถึงพิธีกรรมเกี่ยวกับการปลงศพ
 ก. ส่งสการ ข. สองไข
 ค. อาสัตย์ ง. ประเสบัน
30. “ชั้นในให้ประชุมจตุรงค์” คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง
 ก. กองทัพของสี่เมือง ได้แก่ กรุงดาหา กุเรปัน กาหลัง และสิงหัดสำหรับ
 ข. กองทัพสี่เหล่า ได้แก่ กองทัพช้าง ม้า รถและพลเดินเท้า
 ค. กองทัพสี่ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายกองหน้า ฝ่ายกองหนุน ฝ่ายเสปียงและกองทัพหลวง
 ง. กองทัพสี่ประเภท ได้แก่ กองทัพช้าง ม้า กองทัพเรือและพลเดินเท้า

การวิเคราะห์ตัวละครเรื่องอิเหนา

31. ข้อความนี้แสดงลักษณะนิสัยตัวละครอย่างไร

แม่มียกพลไกรไปช่วย	ถึงเราม้วยก็อย่ามาคูผี
อย่าดั่งปลวอัคคี	แต่วันนี้ขาดกันจนบัลลย์

- ก. ใจร้าย ข. เอาแต่ใจตัวเอง
 ค. ไม่มีเหตุผล ง. เฉียบขาด
32. คำประพันธ์นี้ผู้พูดแสดงอารมณ์ใด

แต่การศึกษาครั้งนี้ควรเป็น	เกิดเข็ญเพราะลูกอัปลักษณ์
จะมีคู่ผู้ชายก็ไม่รัก	จึงหักให้สาสมใจ

- ก. ตัดพ้อ ข. เหน็บแนม
 ค. ว่ากล่าว ง. ประชดประชัน

33. คำพูดนี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดเป็นคนอย่างไร

แม้จะเคืองขัดตรอน ทั้งสามพระนครหาช่วยไม่
แต่ผู้เดียวจะเคียวสงครามไป จะยากเย็นเจ็บไข้กระไรก็ตามเที

- ก. ไม่สนใจญาติพี่น้อง ข. เชื่อมั่นในตนเอง
ค. แสดงให้เห็นขัตติยมานะ ง. เก็บความรู้สึกไม่เป็น
34. “สตรีใดในพิภพจวบแดน ไม่มีใครได้แค้นเหมือนอกข้า
ด้วยไฝรักให้เกินพักตรา จะมีแต่เวทนาเป็นเนืองนิตย์”

ข้อความข้างต้นใครเป็นผู้กล่าว

- ก. บุษบา ข. สะการะวาตี
ค. มหายารัศมี ง. จินตะหรา
35. “พื้ตั้งพฤษภาพนาวัน จะอาสัญเพราะลูกเหมือนกล่าวมา” เป็นคำกล่าวของใครกล่าวถึงใคร
- ก. ท้าวดาหากล่าวถึงนางบุษบา ข. ท้าวกุเรปันกล่าวถึงอิเหนา
ค. ท้าวกะหมังกุหนิงกล่าวถึงวิหยาสะก่า ง. ท้าวหมันหยากล่าวถึงนางจินตะหรา

การแสดงละคร

36. ในการแสดงละคร คำว่า ตีบทแตก หมายถึงข้อใด
- ก. การแสดงเกินความเป็นจริง
ข. การแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
ค. การแสดงร่วมกับตัวละครอื่นๆในเรื่องได้ผลดี
ง. การแสดงบทบาทสามารถทำให้ผู้อื่นคล้อยตาม
37. ในการแสดงละคร คำว่า เล่นเข้าหากัน หมายถึงข้อใด
- ก. การแสดงเกินความเป็นจริง
ข. การแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
ค. การแสดงร่วมกับตัวละครอื่นๆในเรื่องได้ผลดี
ง. การแสดงบทบาทสามารถทำให้ผู้อื่นคล้อยตาม
38. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบในการแสดงละคร
- ก. อารมณ์ ข. สังคม
ค. จินตนาการ ง. ความเชื่อ

39. บทละครเรื่องอิเหนา ตอน ศีกะหมังกุหนิง นักเรียนควรเอาแบบอย่างในเรื่องใด
- ก. ความเสียสละของนางบุษบา ข. ความมีสัจจะของท้าวดาหา
 ค. ความยุติธรรม ง. ความรักของอิเหนา
40. ปมสำคัญของ บทละครเรื่องอิเหนา ตอน ศีกะหมังกุหนิง คือปมใด
- ก. ท้าวกูเรป็นให้อิเหนาภิเษกกับบุษบา แต่อิเหนาหลงรักจินตหราไม่ยอมอภิเษกกับบุษบา
- ข. ท้าวดาหาขัดเคืองอิเหนา ยกบุษบาให้จรรกา ทำให้ท้าวกูเรป็นไม่พอพระทัย
- ค. ท้าวกะหมังกุหนิงมาสู่ขอบุษบาให้วิหยาสะกำ แต่ท้าวดาหายกให้จรรกาไปแล้ว จึงขุ่นเคืองใจ
- ง. อิเหนาไปช่วยเมืองดาหา จินตหราคิดว่าอิเหนาจะไปอภิเษกกับบุษบา จินตหราหวั่นใจกับสถานภาพของตนเอง

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.ข	21.ข
2.ค	22.ก
3.ง	23.ข
4.ง	24.ค
5.ข	25.ค
6.ก	26.ก
7.ก	27.ข
8.ข	28.ก
9.ค	29.ก
10.ก	30.ข
11.ข	31.ง
12.ค	32.ข
13.ง	33.ค
14.ข	34.ง
15.ข	35.ค
16.ค	36.ง
17.ข	37.ค
18.ข	38.ข

ภาคผนวก ง
แบบประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

เรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง วิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ท 33102
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 3 ตอน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 30 นาที
2. ข้อสอบแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) กากบาททับตัวอักษร ก ข ค ง ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้
3. ถ้านักเรียนทำไปแล้วต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ทำเครื่องหมายขีดฆ่า ตัวอักษรนั้น ๆ แล้วจึงกากบาททับข้อใหม่
4. ถ้านักเรียนเลือกคำตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกจะถือว่าข้อนั้น ผิด

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อิเหนา ตอน ตีกะหมังกุหนิง

ตอนที่ 1 วัดการวิเคราะห์ความสำคัญ (ข้อ 1-10)

1. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

ที่ตั้งพฤษพานาวัน จะอาศัยเพราะลูกเหมือนกล่าวมา

- ก. ท้าวดาหาเป็นทุกข์เพราะอิเหนาไม่ยอมกลับมาอภิเษกกับนางบุษบา
- ข. ท้าวกูเรป็นเป็นทุกข์เพราะสงสารนางบุษบาที่รอคอยอิเหนา
- ค. ท้าวกะหมังกุหนิงเป็นทุกข์เพราะช่วยวิหยาสะทำให้สมหวังไม่ได้
- ง. ท้าวหมันหย่าเป็นทุกข์เพราะสงสารนางจินตะหราที่ตกเป็นชายาอิเหนา

2. คำประพันธ์ในข้อใดสามารถนำมาเป็นข้อคิดได้

- ก. หลงรักรูปนางแต่อย่างนั้น จะพากันมาม้วยไม่พอที
- ข. โอ้อว่าเสียดายตัวนัก เพราะเชื่อล้นหลงรักจึงซ้ำจิต
- ค. มาเห็นศพทอดทิ้งกลิ้งอยู่ พระพิณศพิศดูแล้วใจหาย
- ง. ที่ถูกปืนป่วยขาละล้าละล้ง อุตส่าห์คลานเซซังซุกไป

3. ข้อความนี้แสดงลักษณะนิสัยใด

แม่มียกพลไกรไปช่วย ถึงเราม้วยก็อย่ามาดูผี
 อย่าต้งปลิวอัคคี แต่วันนี้จากกันจนบรรลัย

- ก. ใจร้าย ข. เอาแต่ใจ ค. ไม่มีเหตุผล ง. เฉียบขาด

4. ข้อความนี้แสดงอารมณ์ใด

พระจะไปดาหาปราบข้าศึก หรือรำลึกถึงคู่ตุนาหงัน

- ก. เหน็บแนม ข. ตัดพ้อ ค. ว่ากล่าว ง. ประชดประชัน

5. ข้อความนี้แสดงอารมณ์ใด

ไหนพระผ่านฟ้าสัญญาน้อง จะปกป้องครองความพิสมัย

- ก. เหน็บแนม ข. ตัดพ้อ ค. ว่ากล่าว ง. ประชดประชัน

6. หัวใจเป็นเกือกทองรองบาทา พระผู้วงศ์เทวาอันปรากฏ”
 ข้อใดไม่ใช่คำเปรียบที่ปรากฏในคำประพันธ์ข้างต้น
 ก. ย่ำเกรง ข. อ่อนน้อม ค. ถ่อมตน ง. ทะนงในศักดิ์ศรี
7. คำประพันธ์ในข้อใดที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสังคมไทย
 ก. เห็นจะรักเมียจริงยิ่งกว่าญาติ ไหนจะคลอดจากเมืองหมันหยาได้
 ข. เมตตาวาน้องเป็นสตรี จะทอดทิ้งมารศรีเสียอย่างไร
 ค. สุดแต่ว่าจิตพิศवास ก็นับเป็นวงศ์ญาติกันได้
 ง. นามวงศ์พงศ์ใดจงบอกมา แจ้งกิจจาแล้วจึงรบกัน
8. คำพูดนี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดเป็นคนอย่างไร

แม้จะเคืองขัดตตรอน	ทั้งสามพระนครหาช่วยไม่
แต่ผู้เดียวจะเคียวสงครามไป	จะยากเย็นกระไรก็ตามที่

- ก. ไม่สนใจญาติพี่น้อง ข. เชื้อมั่นในตนเอง
 ค. แสดงให้เห็นขัตติยมานะ ง. เก็บความรู้สึกไม่เป็น
9. คำประพันธ์ต่อไปนี้สะท้อนลักษณะใดของผู้พูดมากที่สุด

เมื่อเรามีปัญหาการกำหนดทัพ	แล้วจะกลับงดอยู่อย่างไรได้
อายแก่ไพร่ฟ้าเสนาใน	จะว่ากลัวฤทธิ์ไกรไพริน

- ก. ความกล้าหาญ ข. ความเสียสละ
 ค. ความรับผิดชอบ ง. ความรักศักดิ์ศรี
10. คำประพันธ์ต่อไปนี้กล่าวถึงสิ่งใดสำคัญที่สุด

แล้วว่าอนิจจาความรัก	พึงประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเชี่ยวชาญเป็นเกลียวไป	ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
สตรีใดในพิภพจบแดน	ไม่มีใครได้แค้นเหมือนอกข้า
ตัวเฝือกให้เกินพักตรา	จะมีแต่เวทนาเจ็บเวรจงใจ

- ก. บทเหยียหยัน ข. บทคร่ำครวญตัดพ้อต่อว่า
 ค. บทเศร้าโศกเสียใจ ง. บทเหน็บแนม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (ข้อ11-23)

11. บุคคลคู่ใดเกี่ยวข้องกันมากที่สุด

- ก. นางสการะวาตี - นางมาหารัศมี ข. ท้าวกะหมังกุหนิง - วิทยาลัยกำ
ค. ท้าวกะหมังกุหนิง - อีเหนา ง. ท้าวดาหา - นางจินตะหรา

12. ข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

- ก. แล้วว่าอนิจจาความรัก ฟังประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเชี่ยวชาญเป็นเกลียวไป ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
ข. ครั้นถึงเนินทรายชายทุ่ง แวนแคว้นแดนกรุงดาหา
จึงให้หยุดกองทัพตั้งพลับพลา ที่ต้องนามครุฑาเกรียงไกร
ค. พระมิได้ตอบคำว่าขาน ตรัสแกกกิจการกรุงศรี
แต่ดูพระกริยาพาที เหมือนจะเคลื่อนคล้ายที่โกรธา
ง. มาตรแมนเสียเมืองดาหา จะพลอยอายุชายหน้าหรือหาไม่
ซึ่งเกิดศึกสาเหตุเภทภัย ก็เพราะใครทำความไว้วางมพิศตร

13. กษัตริย์และเมืองใดไม่เกี่ยวข้องกัน

- ก. ท้าวกูเรปัน - เมืองกูเรปัน ข. ท้าวหมันหย้า - เมืองหมันหย้า
ค. ท้าวกะหมังกุหนิง - เมืองกาหลัง ง. ท้าวดาหา - เมืองดาหา

14. คำศัพท์ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน

- ก. อัสตร พาศี มโนมัย อาชา ข. เพ็ญแข โสม แข ศศิธร
ค. นงคราญ เยวมาลย์ อิตถิ นารี ง. พารา นครเศ ธานี นที

15. เหตุผลตอนใดมีน้ำหนักมากที่สุดที่ทำให้จินตะหราหายโกรธอีเหนา

- ก. อันลือข่าวว่าบุษบาวางามนัก จะดีกว่าน้องรักนั้นหาไม่
ข. พี่สลัดตัดใจไม่ไยดี มิได้มีปรารถนาอาลัย
ค. นี้จำเป็นจึงจำจากไป เพราะกลัวภัยพระราชบิดา
ง. เจ้ากับพี่ก็จะมีแต่นินทา แก้วตาจึงดำริตริตรอง

16. ข้อใดแสดงว่าอีเหนารบอย่างมีสติและประเมินความสามารถของคู่ต่อสู้ได้ดี

- ก. จึงคิดว่าระตูผู้นี้ ท่วงที่สามารถอาจหาญ
ทั้งอาวุธต่างต่างก็ชำนาญ จะผลาญบนหลังม้าเห็นยากใจ
ข. เมื่อนั้น พระสุริยวงศ์พึงคือสัณแดหวา
เห็นไพร่รุกไล่อนุชา พระขั้บม้าออกถลันกั้นทาง
ค. เมื่อนั้น ระเด่นมนตรีชาญสนาม
พระกรกรายฉายกริชติดตาม ไม่เข็ดขามคร้ามถอยคอยรับ

- ง. เหนงทะเลลวงจ้วงพันพันที ระเด่นมนตรีหลีกหลบ
 กระบี่ต่อกระบี่ตีกระทบ เป็นประกายกลุ่มกลบกันไปมา
17. คำพูดใดข้อใดแสดงให้เห็นความรักของพ่อชัดเจนที่สุด
- ก. เอ็นดูนั้ดดาโศกาลัย แม้มได้รทัยจะมรณา
 ข. ผิดก็ทำสงครามดูตามที เคราะห์ดีก็จะได้ตั้งไฟฝัน
 ค. ไหนไหนจะตายวายชีวา ถึงเร็วถึงช้าก็เหมือนกัน
 ง. พี่ตั้งพลุกษาพนาวัน จะอาสาญเพราะลูกเหมือนกล่าวมา
18. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของสงครามในตอน ศีกกะหมังกุหนิง
- ก. ความรักระหว่างพ่อกับลูก ข. การขยายอำนาจ
 ค. การไม่รักษาสัจจะ ง. ความรักระหว่างหนุ่มสาว
19. ข้อใดไม่ใช่ประเพณีการรับทูต
- ก. เมื่อนั้น ท้าวกะหมังกุหนิงเรื่องศรี
 เสด็จเหนือแท่นรัตนมณี ภูมิเห็นสองอนุชา
 ข. บัดนั้น อามาศย์รับสั่งใส่เกศา
 ออกไปพาสองทูตา เข้ามาประณตบทมาลัย
 ค. พาไปสู่ศาลาที่เหล่าโยฮี มิให้มิเลื้อดร้อนวิญญูณณ์
 ง. บัดนั้น เสนิผู้ใหญ่ฝ่ายทหาร
 จึงให้อาลักษณพนักงาน รับราชสารมาอ่านพลัน
20. ข้อใดเป็นทรศนะเกี่ยวกับผู้หญิงที่ไม่ได้สะท้อนจากเรื่องอิเหนา ตอนศีกกะหมังกุหนิง
- ก. ผู้หญิงงามเป็นชนวนของสงคราม
 ข. ผู้หญิงที่แย่งสามีผู้อื่นเป็นที่น่ารังเกียจ
 ค. ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเป็นสมบัติของสามี
 ง. ผู้หญิงที่เป็นหม้ายชั้นหมากยอมได้รับความอับอาย
21. ข้อใดไม่เกี่ยวกับวิถีชีวิตไทย
- ก. ที่มีเกวียนเกณฑบรทุกลำเสียง ใส่เสปียงครบคนละสิบถึง
 ข. อันชิงนางอย่างนี้ไม่ผิดธรรม์ ธรรมเนียมนี้้นมีแต่บุราณมา
 ค. มือถือสมุกหมากตามยากไร่ ดอกไม้รูปเทียนถือติดมา
 ง. ที่นอนหมอนมุ้งเสื่ออ่อน ผ้าผ่อนดีตีมีในบ้าน

22. ข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใครตามลำดับ

“เมียเขา เขารักดั่งแก้วตา หรือจะอาจคลาดคลาเห็นผิดไป
 แต่พระเชษฐาให้หาตัว ก็ไม่มีความกลัวยังขัดได้
 เกิดณรงค์สงครามก็เพราะใคร จนเดือดร้อนทั่วไปทั้งธานี
 นับประสาอะไรแก่ตัวเรา ถึงตายเขาก็ไม่ดูผี”

- ก. นางจันทะหรา อีเหนา ท้าวกุเรปัน อีเหนา วิทยาสะก่า ท้าวดาหา อีเหนา ท้าวดาหา
- ข. สองนาง อีเหนา ท้าวกุเรปัน อีเหนา อีเหนา ท้าวดาหา อีเหนา ท้าวดาหา
- ค. นางจันทะหรา อีเหนา ท้าวกุเรปัน อีเหนา อีเหนา ท้าวดาหา อีเหนา ท้าวดาหา
- ง. สามนาง อีเหนา ท้าวหมันหยง อีเหนา อีเหนา ท้าวหมันหยง อีเหนา ท้าวหมันหยง

23. การที่สังคามาระตาตอบคำดูหมิ่นของวิทยาสะก่าไปว่า “สุดแต่ว่าจิตพิศวาส ก็นับเป็นวงศ์ญาติกันได้” นั้น แสดงข้อคิดที่ต่างจากค่านิยมของสังคมในเรื่องอีเหนาตามข้อใด

- ก. ความรักทำให้คบกันได้โดยไม่คำนึงถึงเกียรติ
- ข. ความบริสุทธิ์ใจแท้จริงสำคัญกว่าลาภยศ
- ค. เพื่อนที่รักใคร่กันจะเข้าใจกันดีกว่าพี่น้องร่วมสายโลหิต
- ง. ขาดตระกูลไม่ใช่เครื่องขัดขวางความสัมพันธ์สมานฉันท์พี่น้อง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์หลักการ จากข้อ 24-30

24. “เบญจวรรณจับวัลย์ขาลี เหมือนวันพีเกลสามสุตามา” คำประพันธ์นี้ใช้กลวิธีใด

- ก. ซ้ำคำ ข. เล่นคำ
- ค. เล่นสัมผัส ง. ซ้ำเนื้อความ

25. อีเหนายกเหตุผลใดที่จะยอมให้จรรกามาร่วมวงศ์เทวา

- ก. หากฝีมือเหมือนวิทยาสะก่า
- ข. หากรูปร่างเหมือนวิทยาสะก่า
- ค. หากมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของวงศ์เทวา
- ง. หากเป็นที่พอพระทัยของท้าวดาหาและบุษบา

26. ข้อใดถ้าปรากฏในเรื่องอีเหนาจะทำให้ความพินาตถึงชีวิตของท้าวกะหมังกุกุหนึ่งเป็นสิ่งที่สามารถหลีกเลี่ยงได้แน่นอน

- ก. อีเหนาตัดขาดจากราชวงศ์และญาติพี่น้องได้
- ข. ท้าวกะหมังกุกุหนึ่งรักและเลี้ยงดูโอรสอย่างมีเหตุผล
- ค. องค์ปะตาระกาหลาเป็นกลางในสงครามอย่างเคร่งครัด
- ง. ท้าวกะหมังกุกุหนึ่งและโอรสมิฝมือและเชี่ยวชาญศึกเพียงพอ

27. ในพระราชนิพนธ์เรื่องอิเหนา มีการใช้คำศัพท์ภาษาชวาจำนวนมาก ข้อใดเป็นคำอธิบายที่ถูกต้อง
- มูลเหตุของเรื่องมาจากชวา
 - การใช้คำศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นความนิยมของกวีในสมัยนั้น
 - การแทรกศัพท์ภาษาต่างประเทศเข้าไปในเรื่องแสดงภูมิรู้ของผู้แต่ง
 - ในสมัยที่มีการแต่งวรรณคดีเรื่องนี้ ไทยมีความสัมพันธ์อย่างดีกับชวา
28. “นางนวลจับนางนวลนอน เหมือนที่แนบนวลสมรจินตะหรา
จากพรากจับจากจันรรจา เหมือนจากนางสะการะวาตี”
คำประพันธ์นี้ใช้กลวิธีใดเด่นชัดที่สุด
- การใช้โวหาร
 - การใช้คำโวพจน์
 - การเล่นคำ
 - การวิเคราะห์
29. “กรุงกษัตริย์ขอขึ้นก็นับร้อย เราเป็นเมืองน้อยกระจิริด
ตั้งหิ้งห้อยจะแข่งแสงอาทิตย์ เห็นผิตรบอบบุราณมา”
คำประพันธ์นี้ใช้โวหารใดเด่นชัดที่สุด
- อติพจน์
 - สัทพจน์
 - อวพจน์
 - อุปมา
30. คำกล่าวข้างล่างนี้แสดงว่าผู้พูดยึดหลักข้อใด
- “แล้วว่าอนิจจาความรัก ฟังประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเชี่ยวชาญเป็นเกลียวไป ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา”
- ความรักทำให้รู้สึกหวาดหวั่น
 - ความรักทำให้หยิ่งในศักดิ์ศรี
 - ความรักเหมือนสายน้ำไม่มีวันไหลย้อนกลับ
 - ที่ได้มีรักที่นั่นมีทุกข์

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

1.ค	16.ก
2.ข	17.ง
3.ง	18.ข
4.ก	19.ค
5.ข	20.ค
6.ง	21.ข
7.ค	22.ค
8.ค	23.ง
9.ง	24.ข
10.ข	25.ข
11.ข	26.ข
12.ง	27.ก
13.ค	28.ค
14.ง	29.ง
15.ข	30.ค

ภาคผนวก จ
คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตาราง 12 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการประเมิน
ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบ ข้อที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
		1	2	0.67			
2	2	0.67	ใช้ได้				
3	2	0.67	ใช้ได้				
4	3	1.00	ใช้ได้				
5	2	0.67	ใช้ได้				
6	3	1.00	ใช้ได้				
7	2	0.67	ใช้ได้				
8	2	0.67	ใช้ได้				
9	2	0.67	ใช้ได้				
10	3	1.00	ใช้ได้				
11	3	1.00	ใช้ได้				
12	3	1.00	ใช้ได้				
13	3	1.00	ใช้ได้				
14	3	1.00	ใช้ได้				
15	3	1.00	ใช้ได้				
16	2	0.67	ใช้ได้				
17	3	1.00	ใช้ได้				
18	2	0.67	ใช้ได้				
19	2	0.67	ใช้ได้				
20	2	0.67	ใช้ได้				
21	2	0.67	ใช้ได้				
22	3	1.00	ใช้ได้				
23	2	0.67	ใช้ได้				
24	3	1.00	ใช้ได้				
25	2	0.67	ใช้ได้				
26	2	0.67	ใช้ได้				
27	2	0.67	ใช้ได้				
28	3	1.00	ใช้ได้				
29	2	0.67	ใช้ได้				

ตาราง 12 (ต่อ)

แบบทดสอบ ข้อที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
30	4.วิเคราะห์คำราชาศัพท์ คำภาษาชวา ต่างๆตามที่กำหนดได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
32		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
33		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
34		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
41		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
42		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
43	5. วิเคราะห์ตัวละครเรื่องอิเหนา ได้ อย่างถูกต้องและเหมาะสม	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
44		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
45		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
46		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
47		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
48		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
49		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
50		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
51		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
52		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
53	6. แสดงละครได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
54		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
55		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
56		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
57		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
58		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
59		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
60		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้

ตาราง 13 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IC) ของผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบ ข้อที่	พฤติกรรมชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	วัดความสามารถการวิเคราะห์ ความสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
4		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
5		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
7		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
9		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
10		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
11		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	วัดความสามารถการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
18		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
20		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
21		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
22		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
24		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
25		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
26		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

แบบทดสอบ ข้อที่	พฤติกรรมชี้วัดด้านการคิด วิเคราะห์	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
31		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	วัดความสามารถ วิเคราะห์หลักการ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
35		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
37		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
38		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
39		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40		+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
41		+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
42		0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
43		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
44		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
45		+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B-INDEX) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าเกณฑ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	0.54	30	0.30
2	0.30	32	0.58
3	0.38	35	0.38
5	0.30	36	0.43
7	0.38	37	0.58
9	0.54	38	0.38
10	0.38	40	0.50
12	0.25	41	0.34
13	0.25	42	0.58
15	0.38	44	0.34
16	0.54	46	0.43
18	0.38	49	0.63
19	0.25	50	0.38
20	0.30	52	0.30
21	0.50	53	0.50
22	0.34	55	0.63
24	0.58	56	0.58
25	0.63	57	0.34
26	0.43	58	0.43
28	0.38	60	0.43

ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.25 - 0.63

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (r_{cc}) มีค่าเท่ากับ 0.77

ตาราง 15 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าเกณฑ์

ข้อที่	ค่าความยาก ง่าย	ค่าอำนาจจำแนกราย ข้อ	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนกราย ข้อ
1	0.55	0.20	23	0.52	0.36
2	0.52	0.20	25	0.70	0.55
3	0.58	0.36	26	0.67	0.36
5	0.61	0.36	30	0.55	0.36
7	0.70	0.36	32	0.61	0.27
9	0.64	0.30	33	0.67	0.36
10	0.58	0.64	34	0.70	0.30
12	0.67	0.20	36	0.73	0.36
13	0.52	0.50	38	0.67	0.27
15	0.67	0.36	39	0.70	0.36
16	0.70	0.30	40	0.64	0.30
17	0.73	0.36	41	0.58	0.64
19	0.67	0.27	42	0.67	0.20
20	0.73	0.45	43	0.52	0.50
22	0.64	0.36	45	0.73	0.45

ค่าความยากง่าย (p) มีค่าระหว่าง 0.52 - 0.73

ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.20 - 0.64

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (r_{tt}) มีค่าเท่ากับ 0.86

ตาราง 16 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน การสังเกตพฤติกรรม ใบงานและแบบทดสอบย่อย
คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และ
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

เลขที่	Pre-test (40)	แผนการเรียนรู้ที่ 1				แผนการเรียนรู้ที่ 2			
		พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)
1	23	11	25	11	47	13	26	12	51
2	23	9	26	10	45	10	25	13	48
3	26	9	26	8	43	11	27	10	48
4	23	10	24	10	44	13	28	13	54
5	24	10	28	10	48	10	27	13	50
6	21	10	28	10	48	10	30	12	52
7	25	10	29	7	46	14	29	15	58
8	27	9	25	10	44	11	25	12	48
9	25	9	26	9	44	12	30	14	56
10	23	10	26	10	46	10	27	12	49
11	29	8	26	10	44	13	26	12	51
12	17	12	28	9	49	12	27	12	51
13	15	10	25	9	44	12	25	14	51
14	26	10	26	9	45	10	28	11	49
15	27	9	27	11	47	11	27	14	52
16	24	11	26	12	49	10	30	11	51
17	28	11	25	11	47	13	25	13	51
18	27	10	28	9	47	10	30	10	50
19	21	11	24	12	47	10	24	12	46
20	19	9	28	10	47	11	28	12	51
21	27	10	27	10	47	10	27	13	50
22	28	11	25	10	46	13	29	15	57
23	25	8	28	10	46	12	29	12	53
24	29	10	26	12	48	12	26	10	48
25	24	8	26	8	42	10	27	12	49

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	Pre-test (40)	แผนการเรียนรู้ที่ 1				แผนการเรียนรู้ที่ 2			
		พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)
26	21	10	28	10	48	10	28	10	48
27	26	10	25	10	45	10	28	10	48
28	21	11	26	11	48	12	26	11	49
29	24	9	26	9	44	11	29	10	50
30	26	12	25	11	48	10	25	13	48
31	26	12	26	11	49	12	30	11	53
32	27	10	28	8	46	11	28	12	51
33	29	10	29	12	51	10	29	11	50
34	26	11	25	12	48	12	27	12	51
35	18	9	27	9	45	12	28	12	52
36	21	13	28	10	51	11	28	10	49
37	21	11	26	11	48	11	26	11	48
38	20	10	28	10	48	13	29	10	52
39	25	10	26	10	46	10	26	13	49
40	26	10	27	13	50	14	30	13	57
รวม	963	403	1058	404	1865	452	1099	478	2029
\bar{X}	24.08	10.08	26.45	10.1	46.63	11.30	27.48	12	50.73
S.D.	3.39	1.12	1.34	1.28	2.11	1.26	1.69	1.4	2.73
ร้อยละ	60.19	67.17	88.17	67.3	77.71	75.33	91.58	79.7	84.54

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	แผนการเรียนรู้ที่ 3				แผนการเรียนรู้ที่ 4			
	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบย่อย (15)	รวม (60)	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบย่อย (15)	รวม (60)
1	13	26	12	51	12	26	12	50
2	15	30	10	55	15	25	11	51
3	11	27	10	48	13	25	10	48
4	14	25	11	50	14	25	11	50
5	10	27	13	50	10	27	11	48
6	15	30	10	55	15	28	11	54
7	13	26	15	54	13	26	12	51
8	11	29	10	50	14	25	15	54
9	13	27	14	54	13	26	12	51
10	15	27	10	52	15	27	13	55
11	12	30	10	52	12	26	15	53
12	12	27	8	47	13	27	10	50
13	15	25	14	54	15	25	13	53
14	10	26	8	44	10	27	15	52
15	15	30	14	59	15	27	12	54
16	15	25	9	49	13	25	10	48
17	14	25	13	52	14	25	13	52
18	10	25	10	45	15	25	15	55
19	15	24	10	49	15	24	10	49
20	11	30	10	51	12	26	15	53
21	14	27	10	51	14	27	10	51
22	13	25	15	53	15	29	15	59
23	12	30	10	52	12	27	10	49
24	12	26	10	48	14	26	10	50
25	15	27	8	50	14	27	15	56
26	15	28	10	53	15	28	10	53
27	10	28	10	48	13	25	15	53
28	13	26	9	48	13	26	11	50
29	11	29	9	49	11	27	9	47
30	12	25	13	50	13	25	10	48
31	13	25	11	49	13	26	10	49

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	แผนการเรียนรู้ที่ 3				แผนการเรียนรู้ที่ 4			
	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบย่อย (15)	รวม (60)	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบย่อย (15)	รวม (60)
32	12	28	8	48	12	28	8	48
33	14	29	11	54	13	25	11	49
34	12	30	12	54	12	27	12	51
35	12	28	9	49	13	26	15	54
36	11	30	10	51	11	26	10	47
37	11	26	11	48	12	26	13	51
38	15	30	10	55	10	26	10	46
39	13	26	10	49	14	26	13	53
40	14	30	13	57	14	26	10	50
รวม	513	1094	430	2037	526	1046	473	2045
\bar{X}	12.83	27.35	10.75	50.93	13.15	26.15	11.83	51.13
S.D.	1.69	1.96	1.918	3.16	1.48	1.08	2.074	2.80
ร้อยละ	85.5	91.17	71.67	84.88	87.67	87.17	78.83	85.21

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	แผนการเรียนรู้ที่ 5				แผนการเรียนรู้ที่ 6			
	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)
1	11	26	12	49	11	27	12	50
2	12	25	11	48	13	28	14	55
3	13	30	10	53	13	25	10	48
4	14	25	11	50	13	26	11	50
5	10	27	11	48	10	27	15	52
6	14	28	11	53	12	28	11	51
7	13	26	12	51	13	26	12	51
8	14	30	10	54	13	25	14	52
9	12	26	12	50	12	18	12	42
10	14	27	13	54	14	27	13	54
11	12	26	10	48	12	28	15	55
12	11	27	10	48	11	27	10	48
13	15	30	10	55	13	26	15	54
14	11	27	10	48	14	27	10	51
15	15	27	12	54	15	27	12	54
16	12	25	10	47	14	30	15	59
17	13	25	13	51	13	25	13	51
18	13	25	10	48	13	25	10	48
19	15	24	12	51	15	30	12	57
20	12	26	10	48	12	26	10	48
21	14	27	11	52	14	27	13	54
22	15	29	15	59	15	29	15	59
23	12	27	12	51	12	30	12	54

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	แผนการเรียนรู้ที่ 5				แผนการเรียนรู้ที่ 6			
	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)	พฤติกรรม กลุ่ม (15)	ใบงาน (30)	ทดสอบ ย่อย (15)	รวม (60)
24	14	26	10	50	14	26	15	55
25	14	27	12	53	14	27	12	53
26	13	28	14	55	13	28	10	51
27	13	25	10	48	13	30	15	58
28	13	26	11	50	13	26	11	50
29	11	27	14	52	14	27	10	51
30	13	25	13	51	13	25	13	51
31	13	26	10	49	13	26	10	49
32	12	28	13	53	12	28	9	49
33	13	25	11	49	13	25	11	49
34	12	27	12	51	12	27	12	51
35	13	26	15	54	13	26	10	49
36	15	26	10	51	13	26	10	49
37	12	26	11	49	12	26	11	49
38	15	26	11	52	13	26	11	50
39	14	26	10	50	14	26	10	50
40	14	26	14	54	14	26	10	50
รวม	521	1061	459	2041	520	1065	476	2061
\bar{X}	13.03	26.53	11.48	51.03	13.00	26.63	11.9	51.53
S.D.	1.31	1.43	1.502	2.63	1.09	2.01	1.878	3.39
ร้อยละ								
ละ	86.83	88.42	76.5	85.04	86.67	88.75	79.33	85.88

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนรวม			
	พฤติกรรมกลุ่ม (90)	ใบงาน (180)	ทดสอบย่อย (90)	รวม (360)
1	71	156	71	298
2	74	159	69	302
3	70	160	58	288
4	78	153	67	298
5	60	163	73	296
6	76	172	65	313
7	76	162	73	311
8	72	159	71	302
9	71	153	73	297
10	78	161	71	310
11	69	162	72	303
12	71	163	59	293
13	80	156	75	311
14	65	161	63	289
15	80	165	75	320
16	75	161	67	303
17	78	150	76	304
18	71	158	64	293
19	81	150	68	299
20	67	164	67	298
21	76	162	67	305
22	82	166	85	333
23	68	171	66	305
24	76	156	67	299
25	75	161	67	303
26	76	168	64	308
27	69	161	70	300
28	75	156	64	295
29	67	165	61	293

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนรวม			
	พฤติกรรมกลุ่ม (90)	ใบงาน (180)	ทดสอบย่อย (90)	รวม (360)
30	73	150	73	296
31	76	159	63	298
32	69	168	58	295
33	73	162	67	302
34	71	163	72	306
35	72	161	70	303
36	74	164	60	298
37	69	156	68	293
38	76	165	62	303
39	75	156	66	297
40	80	165	73	318
รวม	2935	6423	2720	12078
\bar{X}	73.4	160.58	68.00	301.95
S.D.	4.72	5.31	5.54	8.74
ร้อยละ	81.53	89.21	75.56	83.88

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	ด้านประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	
	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนหลังเรียน (40)
1	23	35
2	23	34
3	26	34
4	23	32
5	24	33
6	21	35
7	25	36
8	27	32
9	25	32
10	23	35
11	29	34
12	17	35
13	15	36
14	26	35
15	27	33
16	24	38
17	28	34
18	27	36
19	21	34
20	19	30
21	27	36
22	28	37

ตาราง 16 (ต่อ)

เลขที่	ด้านประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	
	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนหลังเรียน (40)
23	25	36
24	29	35
25	24	33
26	21	35
27	26	33
28	21	30
29	24	32
30	26	35
31	26	37
32	27	33
33	29	32
34	26	34
35	18	31
36	21	33
37	21	33
38	20	32
39	25	33
40	26	35
รวม	963	1358
\bar{X}	24.08	33.95
S.D.	3.39	1.87
ร้อยละ	60.19	84.88

ภาคผนวก ฉ
ผลงานของนักเรียน

ใบงานที่ ๒๒ การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ กลอนบทละคร อิเหนา ตอน ศึกษาหมังกุหนิง

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

ชื่อ นางสาว ไชยพัทธ์ ฉวณัฐ ชั้น ๗.๔/๑ เลขที่ ๘๒

คำสั่ง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำราชาศัพท์ในบทประพันธ์แล้วเขียนใส่ตาราง และแปลความหมาย (พหุปัญญาด้านภาษา)

๑ รตขำระมลทินอินทรี ลูบไล้เสาวคนธ์ธารทรง ภูษายกพื้นตำอำไพ เจียรระบาทคาคัดรท่วงเนา ตาทิศทัพบทรวงท่วงท้อย ทองกรแก้วกิ้งพริ้งพราย ทรงขงูมาลัยดอกไม้ทัด เหน็บพระแสงกันหยันกัลเม็ด	มธุธาวารีภิเชกสรง บรรจงสอดขับสนับเพลา สอดใส่ถลงองค์ทรงวันเสาร์ ปั้นเหน่งเพชรเพริศเพราพรณราย สวมสร้อยสังวาลประสานสาย อ้อมรงค์เรือนรายพลอยเพชร กรรเจียกจอนจำรัสตรัสตรึง แล้วเสด็จขึ้นเฝ้าพระบิดา

คำราชาศัพท์	ความหมาย
มธุธาวารีภิเชก	น้ำที่สำราญใช้กรรมที่ทำให้น้ำเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์
ขับสนับเพลา	แหวน
สอดใส่ถลง	ทรงทองแบบชไทย
สังวาล	สร้อยขนาบคอ
จำรัส	สว่าง แจ่มแจ้ง
ตรึง	ผูก
กรรเจียก	ดอกไม้ทัดหู
เฝ้า	ไป
ทองกร	กำไลข้อมือ
เจียรระบาท	ผ้าคาดเอว

ใบงานที่ 10 การคิดวิเคราะห์คำราชาศัพท์ กลอนบทละคร อิเหนา ตอน ศีกะหมังฤหิง

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

ชื่อ..... น.ศ. งามเทพ นิงภักดี ชั้น ๖.1/1 เลขที่ 19

คำสั่ง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำราชาศัพท์ในบทประพันธ์แล้วเขียนใส่ตาราง และแปลความหมาย (ทหุปัญญาด้านภาษา)

@ รดชำระมลทินอินทรีย์	มธุราวารีกิเชกสรง
ลูบไล้เสาวคนธ์ธารทรง	บรรจงสอดขับสนับเพลา
ภูษายกพื้นคำอำไพ	สอดใส่ฉลององค์ทรงวันเสาร์
เจียรबाटคาคาตรีตหน้า	ปิ่นแห่งเพชรเพริศเพราพรรณราย
คาบทิศทับทรวงห้วงห้อย	สวมสร้อยสังวาลประสานสาย
ทองกรแก้วกึ่งพริ้งพราย	อำมรงค์เรือนรายพลอยเพชร
ทรงชฎามาลัยดอกไม้ทัด	กรรเจียกจอนจำรัสตรีสเตร็จ
เทนับพระแสงกันหยันกัลเม็ด	แล้วเสด็จขึ้นเฝ้าพระบิดา

คำราชาศัพท์	ความหมาย
<ul style="list-style-type: none"> - ถน - เสียวหน้า - กำววด - ศีกะสิริ - กนพยน - สนับเพลา - เล่ง - ทรวง - สกร - กิลององค - พระแสง 	<ul style="list-style-type: none"> - เกลื่อนงม - ซ่อนองค - ปิ่น - เป็นมา คอยเงารวม - จวงสำทับ เน้นทับศอ - ทวกรรณเทย - ม - หน้าอก - อดน - เล่งคำ - ที่

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง คำราชาศัพท์และคำภาษาชาวบ้าน

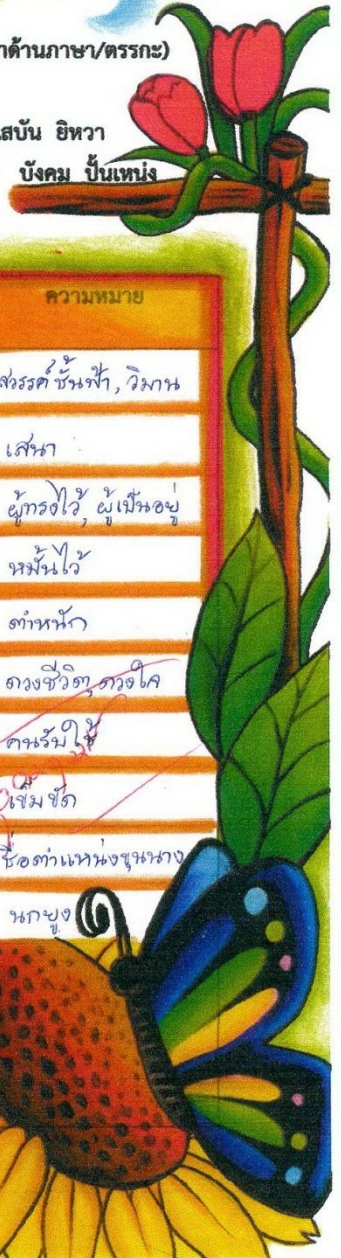
ชื่อ ส.กรรเกศ ปรนพาลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔/๑.....สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

คำสั่ง จงแยกคำศัพท์ตามหมวดหมู่ที่กำหนด พร้อมทั้งบอกความหมาย (พหูพญาด้านภาษา/ตรรกะ)

กระยาหั้น ตะหมัง ประกาย คำมะหงง ตูนาหั้น ภูวไนย ประมด ประเสบัน ยีหวา
 กิดาหยัง ชันษา กั้นหยั้น ยาตรา เซษฐา อนุชา อัมรงค์ สนับเพลลา ภูษา บังคม ปั้นเหนง
 ปาเตะ พระภูมิ บุหรง เจียรบาด กำสรด ขง วายขนม ตูนาหั้น

๑. คำราชาศัพท์	ความหมาย	๒. คำภาษาชาวบ้าน	ความหมาย
ประกาย	ตริส, ดอก	กระยาหั้น	สัตว์ครึ่งฟ้า, วิมาน
ภูวไนย	พระเจ้าแผ่นดิน	ตะหมัง	เส้า
ประมด	หม้อไห	คำมะหงง	ผู้กริ้ว, ผู้เปื้อนอยู่
ชันษา	อายุ	ตูนาหั้น	หมั่นไว้
กั้นหยั้น	มีดปลายแหลม ๒ คม	ประเสบัน	ตำหนัก
ยาตรา	ออกเดิน	ยีหวา	ดวงชีวิต, ดวงใจ
เซษฐา	พี่	กิดาหยัง	ตำรับใช้
อนุชา	น้อง	ปั้นเหนง	เข็มขัด
อัมรงค์	แหวน	ปาเตะ	ชื่อตำแหน่งขุนนาง
สรับเพลลา	ทองแดง	บุหรง	นกยูง
ภูษา	เครื่องประดับ		
บังคม	ไหว้		
พระภูมิ	พระเจ้าแผ่นดิน		

ใบงานเรื่องคำราชาศัพท์และคำภาษาชาวบ้าน

ชื่อ นางสาว ศลิษา ปัทมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔.....สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำศัพท์ที่กำหนดแยกตามหมวดหมู่ พร้อมทั้งบอกความหมาย

กระยาหนิง ตะหมิง ปรากฏ คำมะหง ตูนาหงั้น ฎวไนย ประณต ประเสบัน ยิวหา กิดาหยัน
ขันชา กั้นหยั้น ยาดรา เซษฐา อนุชา อัมรงค์ สนับเพลลา ภูษา บังคม ปั้นเหน่ง ปาเตะ
พระภูมิ บุทรง เจียรबाट กำสรต ขนง วายชนม์

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำภาษาชาวบ้าน	ความหมาย
ขันชา	อายุ	ตะหมิง	เป็นชื่อหนึ่งในตำแหน่ง
ประณต	หม่อมใหม่	กระยาหนิง	ขนนางฟ้าใหญ่ในรัช
ปรากฏ	ดูผู้เริ่ม	คำมะหง	เสนาบดี
ฎวไนย	พระเจ้าแผ่นดิน	ตูนาหงั้น	เสนาบดี
เซษฐา	พี่ชาย	ประเสบัน	สวรรค์
อนุชา	น้องชาย	กั้นหยั้น	ห้องพระโรงเป็นที่ชุมนุม
อัมรงค์	แหวน	ยิวหา	เป็นที่รับแขกเมือง
สับเพลลา	ประมาณ	กิดาหยัน	ออกชีวิต, ดวงใจ
ภูษา	เครื่องนุ่งห่ม	กำสรต	ขนาดเล็ก
บังคม	คำสั่ง	เจียรबाट	เต้า
พระภูมิ	พระเจ้าอยู่หัว	ปั้นเหน่ง	ในพิธีสังเฝ้ากัน
ขนง	ดีวี	ปาเตะ	เข็มขัด
ยาดรา	ฉลากเดินทาง	บุทรง	ข้าพเจ้า
ทวยชนม์	ตาย		นาก

ปัทม
ศ.จุฑาพัชร์

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อีเหนา ตอน สึกกะหมังกุหนึ่ง

ชื่อ...พ.ส.ภรรณิศา...ปารณพาล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔/๑...สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนชื่อตัวละคร ชื่อเมือง ชื่อตำแหน่งต่างๆ ที่เป็นภาษาชวาในเรื่องอีเหนาลงในตารางที่กำหนดให้ถูกต้อง

ชื่อตัวละคร	ชื่อเมือง	ชื่อตำแหน่ง
ท้าวกะหมังกุหนึ่ง	กะหมังกุหนึ่ง	ระตู่
ท้าวหมันหยา	หมันหยา	ระตู่
ท้าวกูเรปัน	กูเรปัน	กษัตริย์
ท้าวดาหา	ดาหา	กษัตริย์
ท้าวทหลัง	ทหลัง	กษัตริย์
ท้าวสิงหัดสัหรี	สิงหัดสัหรี	กษัตริย์
ฉินตะหระ	หมันหยา	อหนะ
บุรมา	ดาหา	อหนะ
วิหขาสะกา	กะหมังกุหนึ่ง	อหนะ
อีเหนา	กูเรปัน	อหนะ

To you
♥♥

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อีเหนา ตอน สึกกะหมังฤดูหนึ่ง

ชื่อ น.ส. ไชยพันธ์ นวลสุวรรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔/๑...สอนโดย ครูพิมพ์ชญา หุตศิริอุดมฤกษ์
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนชื่อตัวละคร ชื่อเมือง ชื่อตำแหน่งต่างๆ ที่เป็นภาษาขวาในเรื่องอีเหนาลงในตารางที่กำหนดให้ถูกต้อง

ชื่อตัวละคร	ชื่อเมือง	ชื่อตำแหน่ง
ท้าวภูเฒ่า	ภูเฒ่า	กบต๋อขัวค้ออสิญแดหวา
ท้าวตาท	ตาท	ต๋อขัวค้อ
ท้าวทาลัง	ทาลัง	กบต๋อขัวค้ออสิญแดหวา
ท้าวสิ่วหัดล่าหัง	สิ่วหัดล่าหัง	กบต๋อขัวค้ออสิญแดหวา
อีเหนา	ภูเฒ่า	อีเหนา
บุชชา	ตาท	อีเหนา
สิ่วคอง	หนันหะ	อีเหนา
ท้าวกะหนังฤดูหนึ่ง	กะหนังฤดูหนึ่ง	อีเหนา
อีเหนา	กะหนังฤดูหนึ่ง	อีเหนา

๑๒

ครูพิมพ์ชญา หุตศิริอุดมฤกษ์

ใบงานที่ ๑๓ แผนผังความคิด เรื่อง อีเหนา ตอน ตีกระทู้หมิงกุงหนึ่ง

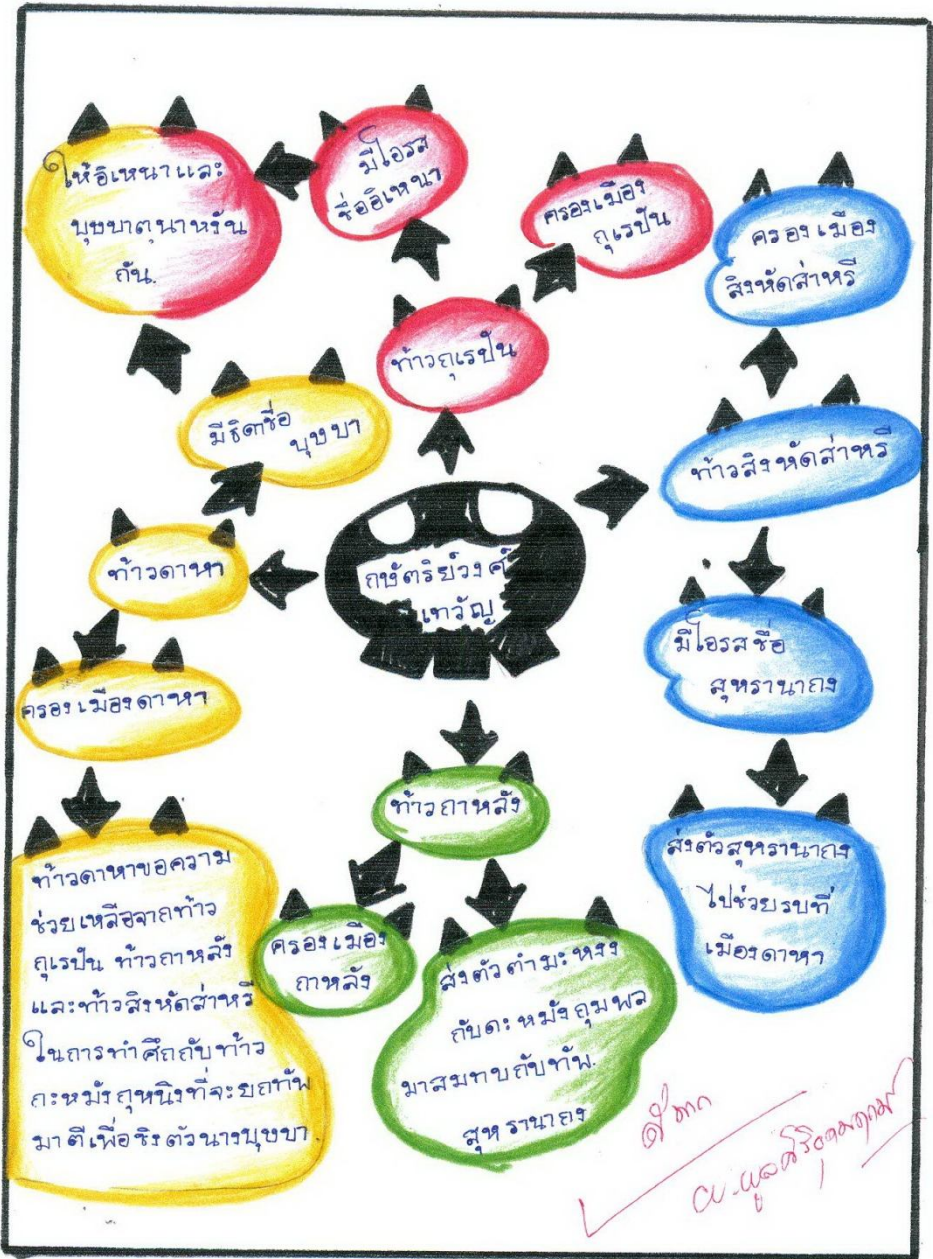
ชื่อ ศ.ส. กรรกริก ปภานพภส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ / ๒ สอนโดย ครูพิมพ์พญา พูลศิริอุดมฤกษ์

คำสั่ง ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดขั้นวิจัยเชิงปัญหาและความสัมพันธ์ของตัวละครพร้อมทั้งตกแต่ง

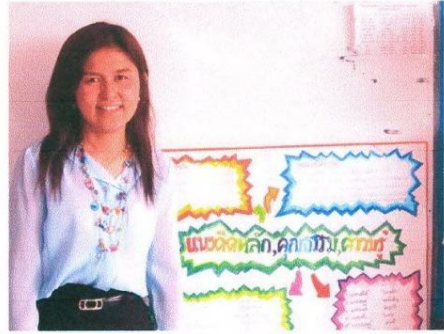
ให้สวยงาม (พหุปัญญาด้านภาษา/ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านเข้าใจตนเอง/ด้านเข้าใจผู้อื่น/ด้านตรรกะ)

ใบงานที่ แผนผังความคิด เรื่องอิเหนา ตอน ตีกระทงหนึ่ง
 ชื่อ... น.ส. ณัฐธานต์ ไนสวัสดิราช.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔/๖.สอนโดย ครูพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์
 คำสั่ง ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดกษัตริย์วงศ์เทวัญและความสัมพันธ์ของตัวละครพร้อมทั้งตกแต่ง
 ให้สวยงาม (พหุปัญญาด้านภาษา/ด้านมิติสัมพันธ์/ด้านเข้าใจตนเอง/ด้านเข้าใจผู้อื่น/ด้านตรรกะ)

๑/๓๓
 ณ.ณัฐธานต์ ไนสวัสดิราช

บรรยากาศการนำเสนอผลงานของนักเรียน

ภาคผนวก ช
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0530.1(32)/ว 196

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
41000

5 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์โสภภาพร เสนีย์โส

ด้วยนางพิมพ์ชนา พูลศิริอุดมฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่น พ.24 ระบบพิเศษ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งนี้

เพื่อให้การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เพื่อที่นี้ลิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
โทรศัพท์ 0-4224-6363
โทรสาร 0-4224-6364

เลขที่รับ..... ๒๕๖
วันที่ ๑๑ / ๗ / ๕๕
เวลา ๑๓.๐๐ น.
ฝ่าย..... รักษา

ที่ ศธ. 0530.1(32)/210

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
41000

5 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี

ด้วยนางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่น พ.24 ระบบพิเศษ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งนี้

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์ ทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้จะทดลองใช้เครื่องมือในวันที่..... เป็นต้นไป เพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

-เพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๒. สุวีณา ๖๐๓๖๕๔๓๔๓๔๓๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง)

ทองสุโขทัย เลขที่ ๓๐ ในพื้นที่เทศบาล

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิชาครู พลเอกวิชา. ปกติกชาธรณ ป.โท.

-ในเขตโรงเรียน ๑๓๙ เลขที่ ๓

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
โทรศัพท์ 0-4224-6363
โทรสาร 0-4224-6364

11 ๐๑, ๕๕.

๐๒/๑๑/๕๕
๐๒ ๒๓.๕๕

ที่ ศธ 0530.1(32)/ว 196

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
41000

5 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์กัมต์กมล จันทร์ศาสตร์

ด้วยนางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่น พ.24 ระบบพิเศษ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อีเทนนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งนี้

เพื่อให้การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกำแพง)
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
โทรศัพท์ 0-4224-6363
โทรสาร 0-4224-6364

โรงเรียนมัธยมเทศบาล ๖
เลขที่รับ.....๒๕๑.....
วันที่ ๑๑ / ๗ / ๕๕.....
เวลา.....๑๓.๐๐.....น.
ฝ่าย.....อำนวยการ.....

ที่ ศบ. 0530.1(32)/210

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
41000

5 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี

ด้วยนางพิมพ์ฉญา พูลศิริอุดมฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่น พ.24 ระบบพิเศษ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อีเทนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งนี้

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางพิมพ์ฉญา พูลศิริอุดมฤกษ์ ทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้จะทดลองใช้เครื่องมือในวันที่..... เป็นต้นไป เพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา
-เพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

- อ.วิมลพร พงษ์พานิช (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง)
ทศพรศิริ เด่นใส 10 ในรัชกษบัณฑิต ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอเชิญพิมพ์ฉญา นิสิตศึกษาระดับ ป.โท.

-ในเขตโทรศัพท์มือถือ เลขที่.....

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
โทรศัพท์ 0-4224-6363
โทรสาร 0-4224-6364

11 ต.ค. 55.

โรงเรียนเทศบาล ๖
เลขที่รับ..... ๒๕๖
วันที่ ๑๑ / ๑๐ / ๕๕
เวลา ๑๗.๐๐ น.
ที่..... กิ่งหวด

ที่ ศธ. 0530.1(32)/223

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
41000

5 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี

ด้วยนางพิมพ์ขญา พูลศิริอุดมฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่น พ.24 ระบบพิเศษ ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ACACA เรื่อง อิเหนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งนี้

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดอนุญาตให้ นางพิมพ์ขญา พูลศิริอุดมฤกษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่..... เป็นต้นไป เพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

-เพื่อโปรดทราบ

ผ.ศ. สิทธิศักดิ์ ขอดกมลอุดมฤกษ์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)

เก็บรวบรวมข้อมูล ณ วันที่ ๑๑/๑๐/๕๕

โรงเรียนมัธยมเทศบาล ๖ กิ่งหวด นครอุดรธานี

๑๑/๑๐/๕๕
๑๖ ๑๑ ๕๕

ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี
โทรศัพท์ 0-4224-6363
โทรสาร 0-4224-6364

- (ในนามที่ถือคุณวุฒิ)

11 ต. 55 .

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ	นางพิมพ์ชญา พูลศิริอุดมฤกษ์
วันเกิด	วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2514
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 355/1 หมู่ 11 บ้านโนนภูทอง ตำบลบ้านจั่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมัธยมเทศบาล 6 นครอุดรธานี สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2537	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2556	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม